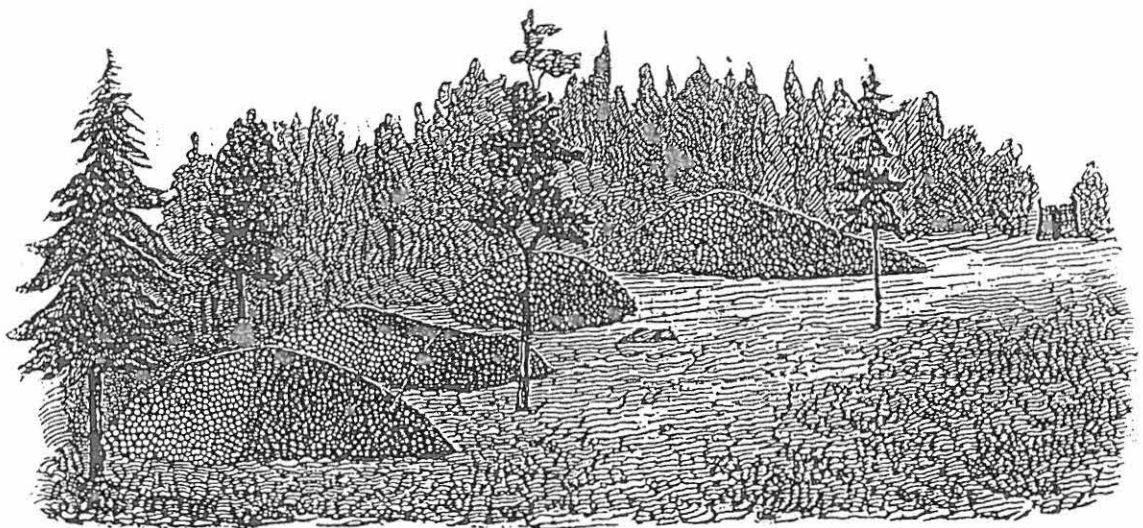

Kankaanpään muinaisjäännöksiä

Esa Laukkanen

Tiedot muinaisjäännöksiä Lään. MH:lle 16.3.1996

Kankaanpään

muinaisjäännökset

Kertomus v. 1995 tapahtuneesta inventoinnista

Laatinut
Esa Laukkanen

SATAKUNNAN MUSEO 1995

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Esipuhe	2
Kiinteät muinaisjäännökset	5
Kohdehakemisto	12
Kohteet laadun mukaan	13
Kohteiden jakautuminen karttalengettäin	14
Irtolöydöt kylittäin	15
Kaivauslöydöt	25
Inventointikohteet	26
Negatiiviluettelo	76
Diat	78
Karttamerkit	79
Hakemisto: Inventointikohteiden sijaintipaikat ja maalöytö- paikkoja karttaotteilla 1–24	79
Karttaotteet	80
Peruskarttalehtijako	104
Piirrokset inventointikohteista	105
Liite:	
Kiinteisiin muinaisjäännöksiin viittaavia tiedonantoja sekä inventointiin sisältymättömien kohteiden sijaintitietoja	109

Kankaanpään

muinaisjäännökset

Kertomus v. 1995 tapahtuneesta inventoinnista

Esipuhe

Yleistä kunnasta

Kankaanpää on 14 000 asukkaan kaupunki Pohjois-Satakunnassa. Keskustaajama sijaitsee suunnilleen 50 km Porista koilliseen. Naapurikuntina Kankaanpäälle ovat Karvia, Parkano, Jämijärvi, Ikaalinen, Suodenniemi, Lavia, Pomarkku, Siikainen ja Honkajoki. Kankaanpään liikenneyhteyksistä mainittakoon valtatie 23, jonka päätekohtat ovat Pori ja Jyväskylä. Rautatie Porista Parkanoon on rakennettu Kankaanpään kautta, mutta liikenne tällä rataosuudella on loppunut, ainakin Kankaanpään osalta.

Kankaanpään maapinta-ala on 690 km². Paikkakunnan korkokuvaa hallitsee kaksi harjua: itä-länsisuuntainen Hämeenkanan reunamoreeni ja pohjois-eteläsuuntainen Pohjankangas. Nämä harjut yhtyvät Kankaanpään Kuninkaanlähteen tienoilla. Soita on kankaanpääläisessä maastossa etenkin harjujen vierillä.

Pohjankankaalta alkavan Karvianjoen latvat virtaavat Kankaanpään halki etelää kohden. Kankaanpäästä alkaa pienten järvien ja niitä yhdistävien jokiuomien muodostama vesireitti, jonka vedet niinkään juoksevat etelään päätyen Karhijärveen Laviassa. Kankaanpäässä on erinäisiä pienehköjä ja pieniä järviä. Niistä mainittavimmat ovat Venesjärvi, Verttuunjärvi ja Valkiajärvi. Kankaanpäässä on toimitettu useita järvenlaskuja. Niissä on alennettu veden pintaa Verttuunjärvessä, Vihteljärvessä, Ohtionjärvessä, Hapuanjärvessä, Kyynärjärvessä, Sinahminjärvessä, Luomajärvessä ja Kynäsjärvessä. Vuonna 1883–1913 tapahtuneessa Kynäsjärven laskussa on veden pintaa alennettu 3.9 metrin verran. Siten oli saatu uutta niittyä 747 hehtaaria. Muiden järvenlaskujen mittasuhteita ei käyttämäni tietolähde (Suomenmaa, osa 3, 1921) mainitse.

Lähteitä on kankaanpääläisessä maastossa runsaanlaisesti. Ne ovat usein runsasvetisiä ja virtaavat synnyttäen puronuomia. Paikkakunnalla on yleisesti savimaita. Joet eivät ole erityisen runsasvetisiä. Niissä on paljon koskia, joista osa on perkattu. Mitä avokallioihin tulee, ne eivät ole mitenkään erityisen hallitseva ilmiö kankaanpääläisessä ympäristössä.

Maatilat ovat paljolti keskittyneet savimaille jokivarsille. Tärkeimmät teollisuudenhaarat Kankaanpäässä ovat kenkä-, vaatetus-, rakennustarvike- ja metalliteollisuus. Kolmannes kankaanpääläisistä saa teollisuudesta elatuksensa. Paikkakunnalla on Niinisalon varuskunta.

Nimismiespiiri- jaossa kaupunki on osa Kankaanpään nimismiespiiriä. Kankaanpään tiemestari- jaossa kaupunki kuuluu Tielaitoksen Turun tiepiiriin.

Kankaanpään kunta on perustettu v. 1865. Kauppalana Kankaanpää on ollut jaksolla 1967–1972, ja sitten kaupunkina.

Aiemmat tiedot Kankaanpään muinaisjäänoskannasta

Kankaanpään muinaisjäänoskannasta koskevaa tietoa on entuudestaan lähinnä seuraavissa lähteissä:

- 1) *Juhana Lehtinen*, Muinaisjäänöksiä Ikalisten kihlakunnassa (Suomen Muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirja VI, Hki 1883.)
- 2) *Julius Ailio*, Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland I–II. H:fors 1909
- 3) *Pirjo Hautalan* inventointikertomus v:lta 1962, Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa: "Luettelo Kankaanpään pitäjän kiinteistä muinaisjäänöksistä"
- 4) *Unto Salo*, Satakunnan kiinteät muinaisjäänökset (Satakunnan seutukaavaliitto, sarja K), Pori 1972
- 5) Satakunnan kiinteät muinaisjäänökset (Satakuntaliitto 1994, sarja A:216)
- 6) *Simo Vanhatalon* kaivauskertomus Jyllinmäen Lohikosken ylikäytävän kivikautisella asuinpaikalla 28.6. – 2.7.1993 toteutetusta kaivauksesta (Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa)

Tarkastuksia Kankaanpäässä:

- *Julius Ailio*, 8. elokuuta 1910. Kankaanpään Paattikosken (ent. nimellä Vähänkosken) kivikautinen asuinpaikka. Kertomus päivätty 7. marraskuuta 1910.
- *Julius Ailio*, 9. elokuuta 1910. Kankaanpään Vihtiläjärven kylän Puuskan talon maalta tavattujen vasarakerveiden löytösuhteet. Kertomus päivätty 5. marraskuuta 1910.
- *Ville Luha*, Kankaanpään Paattikosken Saarisen kivikautisen asuinpaikan tarkastus. Kertomus päivätty 15. syyskuuta 1955.
- *Unto Salo*, 17. lokakuuta 1959. Jyllinmäen Lohikosken ylikäytävän kivikautinen asuinpaikka. Kertomus päivätty 13. marraskuuta 1959.
- *Unto Salo*, 25. elokuuta 1960. Kankaanpään kylän Huhtamaan kivikautinen asuinpaikka. Kertomus päivätty 5. helmikuuta 1962.
- *Tuula Heikkurinen–Montell*, Jyllinmäen Lohikosken ylikäytävän kivikautinen asuinpaikka. 1993.

Inventointi v. 1995

Suorittamani Kankaanpään muinaisjäänösinventointi syksyllä 1995 kustannettiin Satakuntaliiton ja Kankaanpään kaupungin yhteisrahoituksella. Hankkeen toteutuksessa olivat mukana Satakunnan Museo ja Kankaanpään kaupungin museo. Satakunnan museo hoiti mm. palkkausjärjestelyt. Sen taholta tapahtui inventointityön ohjaus, jonka hoiti amanuenssi Jouko Rätty. Kankaanpään kaupungin museo järjesti inventoinnin kenttätöiden ajaksi käyttööni asunnon museon omistamasta rakennuksesta Porintie 151:stä.

Inventoinnin kenttätö tapahtui jaksolla 5.9. – 7.10.1995. Inventointikäyntejä tehdessäni liikuin autolla.

Peltoalueilla olivat mahdollisuudet pintapoimintaan kuluneena satokautena tavallista huonommat. Epäedulliset sääolot olivat keväällä vaikeuttaneet kylvöjä niin, että paljon vainioita oli jäänyt kokonaan kylvämättä. Ne olivat rosittuneet niin, että maanpinnan tarkastelua häiritsi paksu heinikko ja rikkaruohokasvusto. Yleensä peltoalueet olivat sängellä, jonkin verran niillä oli vielä korjaamatonta viljaa; oli myös jo kynnettyjä vainioita.

Aikaisempi inventointi v. 1962 oli kohdistunut pelkästään esihistorialliseksi katsottavaan muinaisjäänöskantaan. Syksyllä 1995 olivat inventointikohteina sekä esihistoriallisiksi että historialliselta ajalta peräisin oleviksi katsottavat muinaisjäänökset. Tiettyjen historiallisen ajan rakennelmien, nimittäin kiviaitojen, säilytyskuoppien ja tavallisten rajamerkkien listaamiseen en ryhtynyt. Joskin ne ovat luettavissa muinaisjäänöksiksi, on niillä kumminkin vaikeata ajatella olevan sellaista merkitystä tutkimuskohteina tai yleensäkkään, että niitä kannattaisi listata muiden muinaisjäänösten joukkoon.

Tietooni ei tullut Kankaanpäästä mitään muinaisjäännöistä, joka olisi ollut välittömässä tuhoutumisvaarassa. Hiekanottoa paikkojen reunaleikkauksia koetin tarkastella niin kattavasti kuin oli mahdollista. Jatkossa saattaisi kohde n:o 45 eli Kaappikallion kivikautinen asuinpaikka olla vaarassa rikkoutua lisää. Tämä kuitenkin lienee jo estetty sillä, että museovirasto on tiedottanut maanomistajalle kohteen suojeltavuudesta.

Opastauluja oli Kankaanpäässä vain Kuninkaanlähteellä (kohde 37). Myös tienviitta on opastamassa kävijöitä tälle lähteelle. Kuninkaanlähteen opastaulu on lähelle maanpintaa asetettu muistolaatta. Tiedossani ei ole sen asettajaa. Muinaisjäännöksiä en havainnut merkityn maastoon.

Tässä inventointikertomuksessa kohteet esitetään kylittäin samassa järjestyksessä, jota on käytetty v:n 1962 inventointikertomuksessa. Inventointikohteista ilmoitetaan:

- Inventointinumero
- Maarekisterikylä ja kohteen paikannimi tai muu luonnehdinta
- peruskoordinaatit
- tila, rekisterinumero, kiinteistötunnus
- omistajan yhteystiedot, milloin mahdollista
- löydöt
- tarkastushavainnot
- peruskarttaote
- mahdolliset valokuvat kopioineen
- mahdolliset piirrokset

Kohteet on luokiteltu yleisesti käytettyn tapaan seuraavasti:

- Luokkaan II ne, joiden kohdalla pätee: "Kohteiden arvoa ei voida selvittää ilman tarkempia tutkimuksia. Tutkimustulosten perusteella ne siirretään joko I luokkaan tai tavallisimmin III luokkaan".
- Luokkaan III ne, joiden kohdalla pätee: "Kohteet, joita riittävästi tutkittuina tai kokonaan hävinneinä ei-ole enää tarpeen pitää rauhoitettuina".

Milloin kohteella ei ole luokitusta, on kohteen tarkastushavainnoissa luokitusehdotus. Luokkaan I kuuluvia kohteita ei Kankaanpäässä ole.

Tämä inventointikertomus kopioitaneen ainakin museoviraston, Satakunnan Museon ja Kankaanpään kunnan arkistoihin. Inventoinnin aikana otetut valokuvat luetteloidaan Satakunnan Museon kokoelmiin. Inventointilöydöille on varattu museoviraston luettelonumerot KM 28968–28973. Lopuksi mainittakoon käytettyjen lyhenteiden merkitys, vaikka ne ovatkin yleisesti tunnettuja: KM = Kansallismuseon kokoelmat, SM = Satakunnan Museon kokoelmat.

Nousiaisissa, marraskuun 16 . päivänä 1995

Esa Laukkanen
Esa Laukkanen
FK

- 1144 09 VENES-JÄRVI 7. Lamminoja
Kivikautinen asuinpaikka. II
kl Kankaanpää, tl Lamminoja II 2:195 & Marjanenm. 2:417
x = 6856 36, y = 569 58, z: 72.5-77.5
Pellolla.
Löydöt: kirves: HM 1353:8
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
viik. rek. nro 123
- 1144 12 KANKAAN-PÄÄ 8. Koskenoja
Hist. ajan muinaisjäännös: tervahautaryhmä
kl Kankaanpää, tl Alakoski 3:36
x = 6857 40, y = 1574 77, z = 90
x = 6857 40, y = 1574 79, z = 90
x = 6857 38, y = 1574 82, z = 90
Metsämaastossa aivan Reiman kaupunginosan lähellä
Löydöt:-
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-PÄÄ 9. Lohikosken ylikäytävä, Jyllinmäki
Kivikautinen asuinpaikka. III
kl Kankaanpää, kortteli 854, RN:o 12:135
x = 6857 26, y = 572 53, z: 80-82.5
Hiekkapohjainen mäki tien ja rautatien risteyksessä
Löydöt: kvartsilöytöjä: SM 16353, KM 27771. KM 28969:2-12: hioin
KM 28969:1; kaivauslöytöjä KM 27900:1-47
Aiemmat tark: Unto Salo 1959, Pirjo Hautala 1962, Tuula Heikkurinen-Montell 1993
Kaivaus Simo Vanhatalon johdolla 1993
viik. rek. nro 14
- 1144 12 KANKAAN-PÄÄ 10. Ruoko-ojan varsi
Mahd. historiallisen ajalta olevia keittokuoppia tms.
kl Kankaanpää, tl Myllymäki 1:793
x = 6856 81, y = 1572 57, z: 77-78
x = 6856 76, y = 1572 61, z: 80-81
x = 6856 63, y = 1572 76, z: 82-83
Ruoko-oja -nimiselle purolle laskevan rinteen yläreunan tuntumassa keittokuoppia tms.
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-PÄÄ 11. Ruoko-ojan allas A
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Kankaanpää, tl Myllymäki 1:793
x = 6856 59, y = 1572 78, z: 81-83
Puistoalueella
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-PÄÄ 12. Ruoko-ojan allas B
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Kankaanpää, tl Myllymäki 1:793
x = 6856 32, y = 1572 90, z: 80-81
Puistoaluetta
Löydöt: -
Aiemmat tark: -

Kiinteät muinaisjäännökset

Juokseva numerointi on yhteneväinen inventointikohdeluettelon kanssa. Siksi jotkut numeropaikat ovat tyhjinä

- 1233 07 1. Koukku
ALA- Mahd. keittokuoppia.
HONKA- kl Alahonkajoki, tl Koukku II 4:52
JOKI x = 6866 28, y = 567 08, z: 80-87,5
Mäenrintessä 20 m:n päässä pellostä
Löydöt: -
Aiemmat tark. -
- 1233 07 2. Koivukoski
ALA- Mahd. kivikauden asuinpaikka
HONKA- kl Alahonkajoki, tl Koivukoski I 3:38
JOKI x = 6866 10, y = 567 06, z: 85-87.5
Teelmän KM 21276 löytöpaikka
Aiemmat tark. -
- 1233 07 3. Vähäkoski
ALA- Hist. ajan rakennuksen jäännöksiä
HONKA- kl Alahonkajoki, tl Vähäkoski 3:28
JOKI x = 6866 10, y = 566 97, z: 85-87.5
Kookas ruohon peittämä kiuasmaisen rakennelman jäännös sekä
kaivanto, metsikössä
Löydöt: -
Aiemmat tark. -
- 1144 09 4. Hapuala
VENES- Kivikauden asuinpaikka. II
JÄRVI kl Kankaanpää, tl Jokinen 5:146
x: 6858 17-20, y: 1569 08-22, z: 70-75
Mäki peltoaukealla
Löydöt: Kivitalttoja: SM 16349:2-3, KM 28968:1-2. hiomlöytöjä: SM
16349:4, KM 28968:3; iskoksia KM 28968:4
Aiemmat tark. Unto Salo 1960, Pirjo Hautala 1962
viite nro 11
- 1144 09 5. Huhtamaa
VENES- Kivikautinen asuinpaikka. II
JÄRVI kl Kankaanpää tl Huhtamaa 1:32
x: 6857 94 - 6858 04, y: 1569 21 - 1569 32, z: 70-72.5
Pihamaata ja peltoa.
Löydöt: taltta: SM 16349:1; iskos SM 16349:5
Aiemmat tark. Unto Salo 1960, Pirjo Hautala 1962
viite nro 10
- 1144 09 6. Kalliosto
VENES- Kivikautinen asuinpaikka. II
JÄRVI kl Kankaanpää tl Kallio 8:14
x = 6853 01, y = 568 75, z: 85-90
Peltoa ja tiemaata
Löydöt: taltta SM 16351
Aiemmat tark. Pirjo Hautala 1962
viite nro 13

- 1144 12 KANKAAN-
PÄÄ 13. Ruoko-ojan allas C
Hist. ajan muinaisjäännös. tervahauta
kl Kankaanpää, tl Myllymäki 1:793
x = 6856 04, y = 1573 10, z: 78-80
Puistoalueella
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-
PÄÄ 14. Mustakeidas
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Kankaanpää, tl Vanhahonko 2:520
x = 6854 45, y = 1573 34, z: 90-92,5
Metsässä
Löydöt:-
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-
PÄÄ 15. Kiimakankaanoja
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Kankaanpää, tila on juuri lohkottu
x = 6854 30, y = 1577 46, z: 95-100
Metsässä
Löydöt:-
Aiemmat tark: -
- 1144 12 KANKAAN-
PÄÄ 16. Pansia
Hist. ajan muinaisjäännös. vesirattaan paikka
kl Kankaanpää, tl Pansia 4:32
x: n. 6854 08, y: n. 1577 56, z: n. 95
Kiimakankaanoja-nimisen puron varrella on patolaitteen ja
salvotun rakennuksen jäännöksiä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1233 10 NIINISALO 17. Yskänlähde
Yskänlähde, hist. ajan muinaisjäännös. luonnonkohde, johon liittyy
uskomus ja tapaperinnettä
kl Niinisalo, tilat: Koivula 1:553 ja Kujanpää 1:543
x = 6861 16, y = 1577 04, z: 117,5-120
Luonnonlähde, jonka vedellä on uskottu olevan parantava voima.
Metsässä.
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 2211 01 JOKIVARSI 18. Raininko
Mahdollinen muinaisjäännös. II
kl Niinisalo, tilat: Pihlaja 3:49 ja Rajakoski 3:48
x = 6863 65, y = 432 43, z = 115
Pellolla kohta, jossa on kerrottu olevan kaksi kiviroykkitä mullan
alla.
Löydöt: vasarakirveen puolikkaita: KM 1949:1-2; muitakin
kiviesineitä ja kvartsia löydöissä
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
viikse nro 17
- 2211 01 JOKIVARSI 20. Jokihaara
Kivikauden asuinpaikka. II
kl Niinisalo, tl Jokihaara 1:360
x = 6860 44, y = 2423 80, z: 110-112,5
Peltoa

- Löydöt: taltta: SM 7171, saviastianmuruja
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 16
- 1144 06 PETKELE 22. Kuoppamäki
Kuoppamäki, rökkiö. II
kl Venesjärvi, tl Rajamäki 6:95
x = 6857 68, y = 1557 39, z = 70
Luonnonkivikon yhteydessä oleva rökkiö mäen etelärinteellä
Löydöt: -
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 7
- 1144 06 PETKELE 23. Santahuhta
Rökkiöryhmä (mainittava sillä varauksella, että saattaa olla tuhoutunut). II
kl Venesjärvi, tl Santahuhta 9:28
x = 6857 32, y = 1559 23, z = 70
Peltojen keskellä olevassa saarekkeessa, jossa loivarinteinen matalahko mäki.
Löydöt: -
Tarkastus: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 4
- 1144 06 PETKELE 24. Kotovainio
Kivikauden asuinpaikka. II
kl Venesjärvi, tl Santahuhta 9:28
x = 6859 23, y = 1559 53, z = 70
Pihamaata ja viljelysmaata
Löydöt: taltta SM 10056, kirves SM 10057
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 3
- 1144 06 PETKELE 25. Välihuhta
Kivikauden asuinpaikka. II
kl Venesjärvi, tl Välihuhta 9:48
x = 6859 10, y = 1559 50, z: 65-70
Pellolla
Löydöt: tietoja löytyneestä tulisijasta, kvartsista ja saviastianpaloista
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 2
- 1144 09 VENES-JÄRVI 26. Venestie
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Venesjärvi, tl Junnila 5:71
x = 6856 57, y = 1562 96, z: 75-80
Metsässä aivan lähellä Venestietä.
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 09 VENES-JÄRVI 27. Rajasalo A-B
Mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja tai yhtenäinen asuinpaikka
kylät: Kankaanpää ja Venesjärvi, tilat: Rajasalo I (Kankaanpäässä) 2:232 (A), Uusi-Rajasalo (Venesjärvellä) 7:75 (B)
A: x = 6857 90, y = 1567 40, z = 75
B: x = 6857 78, y = 1567 58, z = 75
Hiekanottopaikkoja tien ja pellon tuntumassa.
Löydöt: A: kirves: SM 7134
B: kirveenkaltainen kiviesine KM 8055:20
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Uj. rek. nro 9

- 1144 09
VENES-
JARVI 28. Sikurikoski A-B
Kivikauden asuinpaikka. II
kylät: Venesjärvi ja Kankaanpää, tilat: Sikurikoski (Venesjärvellä)
3:178 (A), Simula (Kankaanpäässä) 1:21(B)
A: x = 6856 86, y = 1566 78, z = 68
B: x: 6856 76-80, y: 1566 75-90, z: n. 70
Karvianjoen toisiinsa nähden vastapäiset rannat
Löydöt: A: talttoja: KM 13567:2-3, ehkä myös SM 8702 ja
HM 1353:12-13; kiviesineiden katkelmia: KM 13787, ehkä myös
SM 8703-8709
B: iskoksia: KM 28970
Aiemmat tark: Ville Luho 1955, Pirjo Hautala 1962
Mj. rek. nro 8
- 1144 09
VENES-
JÄRVI 29. Paratiisinpelto
Kivikauden asuinpaikka. II
kl. Venesjärvi, tilat: Hakala 3:123, Kotiranta 3:117, Vähäkoski
3:150
länsipää: x = 6856 74, y = 1566 29, z = 70
itäpää: x = 6856 75, y = 1566 46, z = 70
J. Ailion toteama löytökohta: x: n. 6856 52, y: n. 1566 12, z: n.
65-67,5
Joen polvekkeessa.
Löydöt: talttoja: KM 16136, KM 17626:1-2, SM 9046, 9048: kirvei-
tä: KM 13567:4; kvartsin ja kivilajin sirpaleita: KM 5630:5-6; kivi-
esineiden katkelmia: KM 5630:6, 17626:3, SM 9047, 9049-9050;
hioinlöytöjä KM 5630:6, palanutta luuta KM 5630:6. Myös tarkasti
paikantamattomissa löydöissä lienee runsaasti tästä kohteesta
saatuja.
Aiemmat tark: Julius Ailio 1910, Pirjo Hautala 1962
Mj. rek. nro 7
- 1144 09
VENES-
JARVI 31. Pajavainio
Kivikauden asuinpaikka. II
kl Veneskoski, tl Alapaattikoski 7:126
x: n. 6855 68, y: n. 1565 95, z: n. 67,5-72,5
Pellolla, hieman ympäristöstä kohoavassa kohdassa
Löydöt: tuura, saviastian paloja, kvartsia; niistä on mainintoja
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962.
Mj. rek. nro 6
- 1144 09
VENES-
KOSKI 32. Puolivälinoja
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Veneskoski, tl Alapaattikoski 7:126
x = 6855 14, y = 1566 17, z: 80-82,5
Metsässä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 09
VENES-
JÄRVI 34. Kuusikoski
Kivikautinen asuinpaikka. II
kl Veneskoski, tl Kuusikoski 12:194
x = 6853 60, y = 1565 16, z: 65-70
Pihamaata ja peltoa
Löydöt: taltta: SM 9282; kvartsia; saviastianmuruja; lisäksi
on maininta kadonneesta kiviesinelöydöstä
Aiemmat tark: Pirjo Hautala 1962
Mj. rek. nro 5
- 1144 09
VENES-
JÄRVI 35. Lisä-Tuomi
Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Veneskoski, tl Lisä-tuomi 15:31

- x: n. 6853 50-54, y: 1565 50-54, z: n. 30
Metsässä.
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 09 36. Halmela
VENES- Hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta
JÄRVI kl Veneskoski, tl Halmela 5:3
x = 6850 81, y = 1565 58, z: 70-75
Metsässä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 2122 03 37. Kuninkaanlähde
KUNIN- Historiallisen ajan muinaisjäännös, luonnonkohde, johon liittyy
KAAN- historiallinen tapaus
LÄHDE kl Vihteljärvi, tl Kuninkaanhovi 2:74
x = 6852 84, y = 2422 50, z: 102,5-105
Sijaitsee vanhan kulkutien varrella
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 11 38. Korkeamäki
VERTTUU Historiallisen ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Vihteljärvi, tl Korkeamäki 15:18
x = 6848 70, y = 1574 81, y = 87.5
Metsässä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 11 39. Välitalo
VERTTUU Historiallisen ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Vihteljärvi, tl Välitalo 15:24 tai Siltakorpi 15:23
x: n. 6848 25-30, y: n. 1575 50-54, z: n. 90
Metsässä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 1144 11 41. Mustaniemi
VERTTUU Kaksi osaksi hajoitettu roykkiötä
kl Vihteljärvi, tl Mustaniemi 13:30
x = 6849 00, y = 1576 62, z: 87.5-90
Metsässä
Löydöt: -
Aiemmat tark: -
- 2122 02 44. Kaappikallionmäki
VIHTEL- Kivikauden asuinpaikka. II
JÄRVI kl Vihteljärvi, tl Kaappikallio 4:83
x = 6845 95, y = 2424 80, z = 105
Kallioisella mäellä
Löydöt: Mainitaan löytyneen kvartsia ja reikäkivi
Aiemmat tark. Pirjo Hautala 1962
ulj. nekl. nro 15
- 2122 02 45. Kaappikallio
VIHTEL- Kivikautinen asuinpaikka
JÄRVI kl Vihteljärvi, tl Jankkari 4:26
x: 6845 77-84, y: 2424 62-70, z: 90-100

Metsätien varrella oleva hietikkoinen rinne
Löydöt: kiviesineen paloja: KM 28972:1-2; hioint: 28972:3.
hioimen katkelma: 28972:4. teelmä: 28972:5 iskoksia: 28972:6-10;
palanutta luuta: 28972:11-15.

Aiemmat tark: -
uusi. l. e. f. n. r. o. j. g.

2122 02
VIHTEL-
JÄRVI

46. Kulovuori

Historiallisen ajan muinaisjäännös, tervahauta
kl Vihteljärvi, tl Huhtala 6:34

x: n. 6844 68, y = n. 2424 74, z: n. 90-92.5

Metsässä

Löydöt: -

Aiemmat tark: -

2122 02
VIHTEL-
JÄRVI

47. Koura

Historiallisen ajan muinaisjäännös, raudanvalmistuspaikka
kl Vihteljärvi, tl Koura 6:71

x = 6845 32, y = 2423 76, z = 82,5

Peltojen ympäröimässä metsikössä hietikkoisella mäellä

Löydöt: rautakuonaa, hiiltä, savitiivistettä: KM 28973 : 1- 2.

Aiemmat tark: -

KOHDEHAKEMISTO

Kohteen nimi	Kohteen numero
Halmela	36
Hapuala	4
Huhtamaa	5
Jokihaara	20
Jyllinmäki	9
Kaappikallio	45
Kaappikallionmäki	44
Kalliosto	6
Kiimakankaanoja	15
Koivukoski	2
Korkeamäki	38
Koskenoja	8
Kotovainio	24
Koukku	1
Koura	47
Kulovuori	46
Kuninkaanlähde	37
Kuoppamäki	22
Kuusikoski	34
Lamminoja	7
Lohikosken ylikäytävä	9
Mustakeidas	14
Mustaniemi	41
Pajavainio	31
Pansia	16
Paratiisinpelto	29
Puolivälinoja	32
Raininko	18
Rajasalo A-B	27
Ruoko-ojan allas	11-13
Ruoko-ojan varsi	10
Santahuhta	23
Sikurikoski A-B	28
Venestie	26
Vähäkoski	3
Välihuhta	25
Välitalo	39
Yskänlähde	17

KOhteet laadun mukaan

Kivikautisia asuinpaikkoja: 4–7, 20, 24–25, 27–31, 34, 42, 44–45

Kivikautisia irtolöytöpaikkoja: 2, 19, 40, 43

Röykkiöitä: 18, 22–23, 41

Ajoittamattomia tulisijoja: 21

Ajoittamattomia keittokuoppia tms: 1, 10

Kivikehä: 33

Raudanvalmistuspaikka: 47

Lähteitä, joihin liittyy uskomuksia: 17, 37, 40

Rakennuksen jäännös: 3

Vesirattaa paikka: 16

Tervahautoja: 8, 11–15, 26, 32, 35–36, 38–39, 46

KOhteiden JAKAUTUMINEN KARTTALEHDITTÄIN

Peruskartta	Kohteet
1144 06 PETKELE	22–25
1144 08 LEPPÄRUHKA	–
1144 09 VENESJÄRVI	4–7, 26–36
1144 11 VERTTUU	38–42
1144 12 KANKAANPÄÄ	8–16
1233 07 ALA–HONKAJOKI	1–3
1233 08 HONKAJOKI	–
1233 10 NIINISALO	17
1233 11 PUUOJANKEIDAS	–
2122 02 VIHTELJÄRVI	43–47
2122 03 KUNINKAANLÄHDE	21, 27
2122 05 VEHUVARPE	–
2122 06 JÄMIJÄRVI	–
2211 01 JOKIVARSI	18–20
2211 02 KORVALUOMA	–

Irtolöydöt kylittäin

Valtaosa irtolöydöistä on kivikaudelta. Tässä luettelossa ovat kivikauden löytöjen ohella mukana myös muut esihistorialliset löydöt sekä historialliselta ajalta olevat.

Valmistusaines on kiveä, ellei muuta mainita. Huom: osa kirveistä lienee paremminkin luettavissa talttoihin, mutta tässä on seurattu alkuperäisissä luetteloissa esiintyviä nimityksiä mitä tulee kirveiden ja talttojen erittelyyn.

Luettelonumeron ja löytölajin sarakkeiden jälkeen on kohteista mainittu erillisellä sarakkeella niiden juokseva numero edellä olleissa kohde- ja suojelukohdeluetteloissa.

Vuoden 1962 inventointikertomuksen irtolöytöluettelo sisältää runsaasti sellaista löytöseikkoja koskevaa tietoa, jota ei ole muualta saatavissa. Siksi tässä on sarake, josta selviää, millä numerolla löytö esiintyy vuoden 1962 irtolöytöluettelossa. Esinetyyppien nimityksissä ja löytötietojen muissakin yksityiskohdissa on satunnaisesti eroavaisuutta v:n 1962 irtolöytöluettelon ja esinekokoelmiin kuuluvien luetteloiden, KM, SM, välillä. Kopioita HM:n luettelosta ei ole tätä kirjoitettaessa ollut käytettävissä. Ei myös ole ollut käytettävissä tietoa siitä, onko v:n 1962 inventointikäyntien aikana pintapoiminnan keinoin tallennettu löytöjä KM:n kokoelmiin.

Jako kyliin on tässä toteutettu maarekisterikylien mukaisesti.

Ala-Honkajoki

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 7176	vasarakirveen osa	Peräkytö	-	19
KM 21276	kirveen teelmä	Koivukoski	2	-
SM 7711	kirves	F. Kavokosken pelto	-	21

Numerolla SM 8690 oleva vasarakirveen katkelma on alkuperäisten löytötietojen mukaan ollut pitkään säilytettävänä Ala-Honkajoen kylässä. Löytö on osiossa "Kylä tuntematon", koska ei ole varmuutta, mistä katkelma on löytynyt.

Jämiänkeidas

Numero	Löytöpaikka	Löytölaji	Inv.	V. -62 N:rolla
HM 971:81	hiontakivi	Vasaraverran pelto	-	22
SM 9307	kourakovasin	Hirvikoski	-	-
SM 9308	värttinänpyörä	Hirvikoski	-	-

Kankaanpään kylä

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 2532:324	taltta	?	-	65

KM 2532:325	taltta	Lohikoski	-	64
KM 8055:19	taltta	Simula	28	175
KM 8714:4	tuura	?	-	66
KM 17504:1-2	hiomalaa an kap- pale ja hioin	Huhtamaa	5	-
KM 17626:4	taltta	Uusi-Rajasalo	-	-
KM 17626:7	taltta	Huhdanperä	-	-
KM 27771	iskoksia	Lohikosken ylikäytä- vä	9	-
KM 28968:1	taltta	Hapuala	4	-
KM 28968:2	taltta	Hapuala	4	-
KM 28968:3	hioimen katkelma	Hapuala	4	-
KM 28968:4	iskoksia	Hapuala	4	-
KM 28969:1	hioin	Lohikosken ylikäytä- vä	9	-
KM 28969:2	iskoksia	Lohikosken ylikäytä- vä	9	-
KM 28970	iskoksia	Sikurikoski, B	28	-
SM 7142	taltta	F. Simulan maa	28	190
SM 7156	kirves	Vanha-Hongon vainio	-	55
SM 7158	taltta	Hietikon pelto	-	56
SM 7160	kourupuras	I. Kaivosen maa	-	57
SM 7163	taltta	M. Kalliomäen pelto	-	58
SM 7164	taltta	V. Lohikosken pelto	-	24 ja 59
SM 7165	reikäkivi	?	-	-
SM 7166	kirveen kappale	?	-	51
SM 7167	kiviaseen osa	?	-	52
SM 7168	kirves	Pajamäen pelto	-	53
SM 7169	taltta	torppari Pajamäen pelto	-	54
SM 7238	taltta	A. Saaren pelto	-	233
SM 7239	taltta	A. Saaren pelto	-	234
SM 7240	kirves	A. Saaren pelto	-	235
SM 7257	tuura	I. Uusi-Oukarin pelto	-	-
SM 7628	taltta	Saarenpään pelto	-	23
SM 8098	kourutelso	?	-	25
SM 8099	kirves	?	-	26
SM 8671	pyörökirves	Uusi-Oukari	-	27
SM 8676	taltta	Mattila	-	28
SM 8677	tasapura	Pappila	-	29
SM 8698	kirves	Pappila	-	30
SM 8699	taltta	Pappila	-	30 a
SM 8700	kirves	Pappila	-	?
SM 8701	kiviaseen kärki	Pappila	-	?
SM 9287	kirves	Pappila	-	32
SM 9288	taltta	Pappila	-	33
SM 9289	kiviaseen liuska	Pappila	-	34
SM 10045 b	telso	Joukanen	-	35
SM 10054	kirves	Kaupinkola	-	36?
SM 10055	kovasin	Hakalan pelto	-	37
SM 10062	teelmä	Lohikoski	-	38
SM 10067	värttinänpyörä	Joukanen	-	-
SM 10483	kirves	Salo	-	39
SM 16349:1	taltta	Huhtamaa	5	40
SM 16349:2	taltta	Hapuala	4	41
SM 16349:3	taltta	Hapuala	4	42

SM 16349:4	hioin	Hapuala	4	43
SM 16349:5	kvartsi-iskos	Huhtamaa	5	-
SM 16351	pienoiskourutalta	Kalliosto	6	48
SM 16353	kvartsiesineitä ja -iskoksia	Lohikosken ylikäytävä	9	-
SM 17385:1-4	iskoksia	Joukanen	-	-
SM 17386:1-3	iskoksia	Lamminoja	-	-
HM 1353:1	taltta	?	-	60
HM 1353:2-3	talttoja	Jokipiitta	-	50 a- b
HM 1353:4-6	kirveitä	Jokipiitta	-	50 c- e
HM 1353:7	hioin	Jokipiitta	-	50 f
HM 1353:8	kirves	Lamminoja	7	61
HM 1353:11	teroitettu kivi	Hapuala	4	62

Löytöjä, jotka ovat kadoksissa tai eivät muusta syystä ole mukana suurimmissa kokoelmissa:

-	hioinkivien kappa- leita (3)	Hapuala	4	44
-	hioinkiven kappale	Huhtamaa	5	45
-	tuura?	Huhtamaa	5	46
-	kaksi hiotun kivi- aseen kappaletta ja mahdollinen taltta	Huhtamaa	5	47
-	vasarakirves	Pappila	-	49

Eräiden muihin osioihin sijoitettujen numeroiden alkuperäisillä tai v:n 1962 inventointikertomuksessa mainituilla löytötiedoilla on yhtymäkohtia Kankaanpään kylään. Tällaisia numeroita ovat osiossa "Veneskoski" KM 17626:6 ja SM 9939-41 sekä osiossa "Kylä tuntematon" 2085:12, SM 9053 ja v:n 1962 inventointikertomuksen numero 67.

Kyynärjärvi

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V -62 Nrolla
SM 3002	vasarakirves	Lohikoski	-	88
SM 12885	taltta	V. Honkolan maa	-	91
SM 16645	taltta	Vanhaviita	-	93
SM 16647	taltta	E. Honkalan pelto	-	92

Löytöjä, jotka ovat kadoksissa tai muusta syystä eivät ole suurissa kokoelmissa:

-	hiomakiven kap- pale ja talttoja	Sällilän maat	-	90
-	taltta ja mahdol- lisiä liesikiviä	E. Honkalan pellot	-	92

Kahden muihin osioihin sijoitetun numeron alkuperäisillä ja v:n 1962 inventointikertomuksessa mainituilla löytötiedoilla on yhtymäkohtia Kyynärjärven

kylään. Nämä numerot ovat osiossa "Vuorenmaa" SM 8674 ja osiossa "Kyäjä tuntematon" SM 9303

Leppäruhka

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 8055:16	taltta	Lehtimäki	-	94
KM 16740	vasarakiirves	Erkkilä	-	-

Niinisalo

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 1941:1	vasarakiirveen katkelma	Raininko	18	95
KM 1941:2	vasarakiirveen katkelma	Raininko	18	96
KM 11435:1	vasarakiirves	Pajavainio	19	97
KM 11435:2	kiirveen katkelma	Halme	19	98
SM 7171	taltta	J. Jokihaarani pelto	20	99
SM 7172	kiirves	S. Niinikosken maa	-	100
SM 7173	kiirveen kärki	Uudentalon pelto	-	101
SM 7276	taltta	T. Kujansuun maa	-	102
SM 8710	oikotelso	Pitkärannan maa	-	103

Taulunoja

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 16137	vasarakiirveen katkelma	Seppälän tontti	-	-
KM 16138	vasarakiirveen katkelma	Syrjänen	-	109
SM 2292	kiirves	Majaniemen pelto	-	105
SM 2293 a	taltta	Majaniemen pelto	-	106
SM 7170	taltta	A. Nordlundin pelto	-	107
SM 7275	nuijakivi	Taulun kylä	-	108

Venesjärvi

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 1905:25	taltta	?	-	112
KM 1905:26	taltta	?	-	113
KM 1905:27	taltta	?	-	114
KM 1905:28	kiirves	?	-	115
KM 1940:6	tuluskivi	?	-	287
KM 1941:5	taltta	?	-	116
KM 2532:326	taltta	Tuomaala	-	159
KM 2532:327	taltta	Mattila	-	117

KM 2532:328	kourutaltan hio- makivi	?	-	160
KM 2572:383	kuokka	Uusitalon pelto?	-	118
KM 3392:1	hiomakivi	Vähänkosken pelto	29	161
KM 3392:2	kirves	Vähänkosken pelto	29	162
KM 3392:3	taltta	Vähänkosken pelto	29	163
KM 3392:4	taltta	Vähänkosken pelto	29	164
KM 3395:5	taltta	Vähänkosken pelto	29	165
KM 3392:6	taltta	Vähänkosken pelto	29	166
KM 3392:7	reikäkiven teelmä	Vähänkosken pelto	29	167
KM 5630:5	kvartsin ja kivi- lajin sirpaleita	Paratiisinpelto	29	169
KM 5630:6	Hioinkiven pala- nen, hiottujen kiviesineiden kap- paleita, kvartsin siruja, palanutta luuta	Tommilan pelto	-	170
KM 8055:20	kirveenkaltainen kiviesine	Uusi Rajasalo	27	119
KM 13567:1	hioin	Lauttanpää	-	179
KM 13567:2	kaksoistaltta	Sikurikoskenpelto	28	177
KM 13567:3	taltta	Sikurikoskenpelto	28	178
KM 13567:4	kirves	Paratiisinpelto	29	180
KM 13787	kirveen katkelma	Sikurikoskenpelto	28	181
KM 15817	taltta	Jäniskangas	-	224
KM 16136	taltta	Saarikoski	-	226
KM 17626:1	taltta	Paratiisinpelto	29	-
KM 17626:2	kaksiteräinen taltta	Paratiisinpelto	29	-
KM 17626:3	kiviesineen kat- kelma	Paratiisinpelto	29	-
SM 2293 b	tuura	Vähäkoski	29	146
SM 2294	nuijakivi	Vähäkoski	29	147
SM 2295	taltta	Vähäkoski	29	148
SM 2296	kirves	Vähäkoski	29	-
SM 2297	taltta	Vähäkoski	29	149
SM 2298	taltta	Vähäkoski	29	150
SM 2299	taltta	Vähäkoski	29	151
SM 2300	taltta	Vähäkoski	29	152
SM 2302	tuura	Vähäkoski	29	154
SM 7132	taltta	Vähäkoski	29	182
SM 7133	kirves	Vähäkoski	29	183
SM 7134	kirves	E. Rajasalon maa	27	122
SM 7139	taltta	Paattikoski	-	187
SM 7140	taltta	Paattikoski	-	188
SM 7141	kirves	F. Vähäkosken pelto	29	189
SM 7143	vasarakirveen katkelma	Rajasalon pelto	-	138
SM 7146	taltta	?	-	-
SM 7147	kiviaseen katkel- ma	?	-	123
SM 7148	kiviaseen katkel- ma tai teelmä	Palomäen pelto	-	124
SM 7149	taltta	J. Paatlammen pelto	-	125
SM 7150	taltta	?	-	126
SM 7151	taltta	?	-	127
SM 7152	taltta	?	-	-

SM 7153	kovasin	?	-	-
SM 7154	kirves	Rinne	-	139
SM 7160	taltta	I. Karvosen pelto	-	-
SM 7714	kirves	Latvajärvi	-	-
SM 7715	taltta	Latvajärvi	-	-
SM 8119	vasarakirveen katkelma	?	-	-
SM 8120	vasarakirveen katkelma	?	-	-
SM 8675	jauhinkiven laaka	Hirvisalo	-	129
SM 8702	taltta	Koskela	-	193
SM 8703	kiviaseen kärki	Koskela	-	194
SM 8704	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	195
SM 8705	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	196
SM 8706	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	197
SM 8707	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	198
SM 8708	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	199
SM 8709	kiviaseen katkel- ma	Koskela	-	200
SM 9046	taltta	Paratiisinpelto	-	201
SM 9047	kiviaseen katkel- ma	Piitta	29	202
SM 9048	taltta	Piitta	29	203
SM 9049	kiviaseen katkel- ma	Piitta	29	204
SM 9050	kiviaseen katkel- mia (kymmeniä)	Piitta	29	205
SM 9051	reikäkivi	Tuomola	-	130
SM 9052	vasarakirveen katkelma	Räisälä	-	131
SM 9305	kourutelson puolikas	Hirvikangas	-	-
SM 10056	taltta	Santahuhta	23	132
SM 10057	kirves	Santahuhta	23	133
SM 10058	teelmä	Mahlamäki	-	134
SM 10065	reikäkivi	?	-	136
SM 10335	taltta	?	-	137
SM 18139	uuritettu kivi	mv. Palokankaan pelto	-	-
HM 1353:10	taltta	Vähänkosken pelto	29	141
HM 1353:12	taltta	Sikurikoskenpelto?	-	142
HM 1353:13	taltta	Sikurikoskenpelto?	-	143
HM 1353:14	kirves	?	-	110
HM 1353:15	taltta	?	-	111

Hapuojan koululla säilytettävänä:

-	hioma-alusta	Vähäkoski	28	-
---	--------------	-----------	----	---

Eräiden muihin osioihin sijoitettujen numeroiden alkuperäisillä tai v:n 1962 inventointikertomuksessa mainituilla löytötiedoilla on yhtymäkohtia Venesjärven

kylään. Tällaisia numeroita ovat osiossa "Veneskoski" SM 2301, 2303-06, 9281, HM 1353:17 ja osiossa "Kylä tuntematon" SM 7162 ja 10059.

Veneskoski

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V -62 N:rolla
KM 1905:29	kourutaltan katkelma	?	-	145
KM 5630:4	Teräväsärmäinen koverasivuinen rombimainen reikäkirves	Karvianjoki	-	168
KM 8055:15	talтта	Aholan asuinrakennuksen luota	-	171
KM 8055:17	talтта	Peltomäki	-	172
KM 8055:18	talтта	Kujansuu	-	173
KM 10289	kiviesine	Talosen piha	-	215
KM 11912	talтта	Siltakoski	-	176
KM 17626:5	tuuran teelmä	Ylipaattikosken ranta	-	-
KM 17626:6	hioin tai hioimen katkelma	E. Kerolan pelto	-	-
SM 2301	talтта	Ala-Paattikosken pelto	-	153
SM 2303 a	kirves	Ala-Paattikosken pelto	-	155?
SM 2303 b	kirves	Ala-Paattikosken pelto	-	155?
SM 2304	talтта	Ala-Paattikosken pelto	-	156
SM 2305	kirves	Kujansuun pelto	-	157
SM 2306	talтта	Kujansuun pelto	-	158
SM 7136	talтта	?	-	184
SM 7137	taltan katkelma	?	-	185
SM 7138	taltan katkelma	?	-	186
SM 7144	talтта	Lähteenmäen pelto	-	191
SM 7145	kiviaseen katkelma	Lähteenmäen pelto	-	-
SM 8670	talтта	A. Paattikosken pelto	-	192
SM 9281	tuura	Kuninkaisten talo	-	206
SM 9282	talтта	Kuuskoski	34	209
SM 9283	keihäänterä	Yli-Paattikoski	-	210
SM 9285	talтта	Paattikoski, Moisio	-	207
SM 9286	talтта	Paattikoski, Moisio	-	208
SM 9939	talтта	Simula	-	212
SM 9940	talтта	Simula	-	213
SM 9941	kiviase	Simula	-	214
SM 16350	talтта	Ala-Paattikosken pelto	30	217
HM 1353:9	talтта	?	-	140
HM 1353:17	talтта	Pomarkun kunnan rajalla	-	144

Löytöjä, jotka ovat kadoksissa tai muusta syystä eivät ole suurimmissa kokoelmissa.

-	luita ja pronssi- rengas	Talonen	-	215
?	tasataltta	?	-	218
?	tuura	Karvianjoen Venes- koski	-	219
?	taltta	Karvianjoen Venes- koski	-	220
?	taltta	Karvianjoen Venes- koski	-	221
?	taltta	Karvianjoen Venes- koski	-	222
?	hiomakiven kat- kelma	Karvianjoen Venes- koski	-	223
-	taltta	Hihkiönkoski	-	225
-	hiomakivi	Kujansuu	-	174
-	taltta ja kvartsi- iskuri	Piitankallio	-	192

Eräiden muihin osioihin sijoitettujen löytöjen alkuperäisillä tai v:n 1962 inventointikertomuksessa mainituilla löytötiedoilla on yhtymäkohtia Veneskosken kylään. Tällaisia löytöjä ovat osiossa "Venesjärvi" KM 2532:326, :328, 3392:1-7, 5630:5-6, 13567:1-4, 13787, 15817, 16136, SM 2293 b-2300, 2302, 7132-33, 7139-41, 8702-9, 9046-50, HM 1353:10-13, osiossa "Kankaanpää" KM 8055:19, SM 7142; osiossa "Kylä tuntematon" KM 10748, SM 7159, 9284.

VihTELJÄRVI

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V -62 N:rolla
KM 1905:16	vasarakirveen katkelma	?	-	254
KM 1905:17	ristinmuotoinen nuija	?	-	255
KM 1905:18	aseena ehkä käy- tetyn kiven kap- pale	?	-	256
KM 1905:19	kirves	?	-	257
KM 1905:20	taltta	?	-	258
KM 1905:21	taltta	?	-	259
KM 1905:22	taltta	?	-	260
KM 1905:23	taltta	?	-	261
KM 1905:24	taltta	?	-	262
KM 3847	vasarakirves	?	-	263
KM 8055:5	kirves	Puuska	-	264
KM 12202	vasarakirveen kappale	Jaakkolan kotivainio	-	265
KM 28971	kvartseja (4)	Uusiranta	43	-
KM 28972:1-15	hiotun kiviesineen paloja, teelmä, hioin, iskoksia, palanutta luuta	Kaappikallio	45	-

KM 28973:1-3	rautakuonaa, hiiltä, savitiivis- tettä	Koura	47	-
SM 6155	tuluskivi	?	-	-
SM 7108	vasarakirves	Puuska	-	227
SM 7174	taltoa	F. Leponiemen pelto	-	228
SM 7175	tuura	Kangassalo	-	229
SM 7176	tuura	Mantola	-	230
SM 7178	taltoa	?	-	231
SM 7179	taltoa	?	-	232
SM 7180	reikäkivi	?	-	-
SM 7241	vasarakirveen katkelma	Kivimäen pelto	-	239
SM 7242	taltoa	Puuska	-	240
SM 7243	kynsitaltoa	Puuska	-	241
SM 7244	tuluskivi	Halmelan pelto	-	242
SM 7245	taltoa	torppari Hautalan perunapelto	-	236
SM 7246	taltoa	torppari Peltomäen pelto	-	237
SM 7247	taltoa	Vihteljärven ranta	-	238
SM 7248	kirves	M. Haapasillan pelto	-	243
SM 7249	taltoa	M. Huhtalan pelto	-	243 a
SM 7250	taltan kärki	F. Riekkolan pelto	-	244
SM 7251	taltoa	Kouran maa	-	245
SM 7252	kovasin	?	-	-
SM 7280	tuura	Puuskan maa	-	246
SM 8100	taltoa	?	-	247
SM 8101	taltoa	?	-	248
SM 8125	tuluskivi	Sikalan piha	-	286
SM 8712	taltoa	Ojantausta	-	250
SM 16646	kirves	Palomäki	-	267
SM 18155:1	painokivi	?	-	-

Kadoksissa olevia tai muusta syystä suurimpien kokoelmien ulkopuolella olevia löytöjä.

-	keskentekoinen reikäse	?	-	266
-	tuntematon esine	Hautala	42	236

Eräiden muihin osioihin sijoitettujen numeroiden alkuperäisillä tai v:n 1962 inventointikertomuksessa mainituilla löytötiedoilla on yhtymäkohtia Vihteljärven kylään. Tällaisia numeroita ovat osiossa "Kankaanpään kylä" SM 7238-7240; osiossa "Kylä tuntematon" SM 7159, 7254, 8691, 8713, 10046, 10047

Vuorenmaa

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	Inv.	V. -62 N:rolla
KM 1905:13	vasarakirves	?	-	268
KM 1905:14	taltoa	?	-	269
KM 1905:15	taltoa	?	-	270

SM 7155	taltoa	F. Leppihalmeen pelto	-	272
SM 7161	vasarakirveen katkelma	A. Anttilan pelto	-	273
SM 7253	taltoa	V. Kauniston pelto	-	274
SM 7255	reikäkiven teelmä	?	-	275
SM 7256	taltoa	H. Heinistön pelto	-	276
SM 7258	kiviaseen puoli-	I. Heinisillan pelto	-	277
	kas			
SM 7259	kiviaseen katkel-	I. Heinisillan maa	-	278
	ma			
SM 8673	kiviase	Lammin pelto	-	-
SM 8674	kirves	A. Luoman pelto	-	89
SM 9304	taltoa	Leppihalme	-	271

Suurimpiin kokelmiin kuulumattomia löytöjä:

-	kiviesineitä	F. Leppihalmeen pelto	-	272
---	--------------	-----------------------	---	-----

Kylä tuntematon

Numero	Löytölaji	Löytöpaikka	V. -62 N:rolla
KM 1044	vasarakirves	-	68
KM 1905:30	tasataltoa	Lomminkylä	279
KM 1941:4	tasataltoa	Lomminkylä	
KM 1949:8	kiviaseen katkel-	-	69
	ma		
KM 2041:5	oikokirves	-	71
KM 2041:6	kirveen kappale	-	72
KM 2041:7	särkynyt taltoa	-	73
KM 2041:8	taltoa	-	74
KM 2041:9	taltoa	-	75
KM 2041:10	taltoa	-	76
KM 2041:11	taltoa	-	77
KM 2041:12	taltoa	-	78
KM 2041:13	särkynyt taltoa	-	79
KM 2041:14	taltoa	-	80
KM 2085:12	taltoa	Kirkonkylän Jussilan talosta. Saattaa olla päätynyt talon irtaimistoon muualtakin kuin talon tiluksilta.	63
KM 4280	taltoa	Jonkun kosken rannalta.	82
KM 10748	vasarakirves (Vrt. SM 14368 jäljempänä)	Läheltä Pomarkun rajaa.	216
SM 2123	taltoa	?	70
SM 7135	vaaja	Hirvijärven talon maalta	-
SM 7157	kovasin	?	-
SM 7159	tuura	Soikonkylä (<u>Soukko</u> on Vihteljärvellä)	-
SM 7162	taltoa	Pellosta, Venesjärveltä?	-
SM 7254	värttinäpyörä	Maasta, Vihteljärveltä?	-

SM 7289	tuura	Ruhaa, F. Rajalan laidun	-
SM 8690	vasarakirveen kärki	Ala-Honkajoki?	20
SM 8691	kiviaseen katkelma	Vihteljärvi?	249
SM 8713	taltta	Vihteljärvi?	251
SM 9053	taltta	?	-
SM 9058	reikäkiven sivukappale	?	83
SM 9059	reikäkivi	?	84
SM 9284	tasatelso	Paattikoski?	211
SM 9303	kaksoistaltta	Kyynärjärvi?	90
SM 10046	vasarakirveen kärki	Vihteljärvi?	252
SM 10047	kirves	Vihteljärvi?	253
SM 10059	käsikovasin	Venesjärvi?	135
SM 10063	poikkikirveen kappale	Kankaanpään kirkonkylä?	85
SM 10064	teelmän pala	?	86
SM 10348	värttinänpyörä	?	-
SM 12886	kaksoistaltta	?	281
SM 18155:2	painokivi	Riihimäki	-
SM 18155:3	painokivi	Riihimäki	-

Hapuan koululla on:

-	taltan teelmä	?	67
---	---------------	---	----

Jäljennös:

SM 14368	venekirves (Vit. tässä osiossa KM 10748.)	Läheltä Pomarkun rajaa	216
----------	---	------------------------	-----

Kaivauslöydöt

Numero	Löytölajit	Löytöpaikka	Inv.	V -62 N:o/olla
KM 27900:1-47	hiomia, hioimen katkelma, kivi-esineen katkelmia, ydin, iskoksia, kvartsiesineitä, palanutta luuta	Lohikosken ylikäytävä	9	-

Inventointikohteet

KANKAANPÄÄ ▷ 1

KANKAANPÄÄ
▷ Alahonkajoki
▷ Koukku

PK ALA-HONKAJOKI 1233 07

x = 6866 28

y = 567 08

z: 80-87,5

rekisterikylä: Alahonkajoki tila: Koukku II RN:o 4:52

kiinteistötunnus: 214-401-4-52

om: Martti Rantala

os: Ketsuntintie, 38910 ALAHONKAJOKI

puh: ?

▷ Koukku, kultt. hist. muinaisjäänös, jossa kaksi lähekkäistä maakuoppaa. Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Ei ole.

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 12,8 km luoteeseen

Tarkastus 1995: Kohteessa on kaksi kuopannetta, joita ei voi pitää luonnon tekeminä. Kohde on Karvianjoen länsirannalla, 100 m joesta, rinteessä, joka laskee koilliseen melkoisen jyrkästi. Peltoa on n. 20 m:n päässä kohteesta, alarinteeseen päin.

Suurempi kuopista on muodoltaan lähinnä suorakaide, pituuden ollessa 1,3 m ja leveyden 1 m. Sen syvyys on 0,5 m. Pohjalla on 5 cm:n paksuinen kerros kariketta, jonka joukossa vähintään puolenkymmentä suunnilleen nyrkin kokoista irtokiveä. Humuksen ja irtokivien alla on kalliota. Alarinteen puolella on lähellä kuopan reunaa matala maapenkki. Hiiltä en kuopasta havainnut.

Pienempi kuopista sijaitsee edellisestä 5,4 m:n etäisyydellä. Syvyys on pienemmässä kuopassa 0,5 m, pituus ja leveys kumpikin 0,6 m:n paikkeilla.

Kuoppien reunat ovat pysyneet suhteellisen jyrkinä, suurestikaan loiventumatta valumisen vaikutuksesta. Puusto paikalla on pääosin kuusta ja koivua; maan pinta on ruohikkoinen; lähellä on myös kalliopaljastumia.

Lienee ajateltavissa, että nämä kuopanteet olisivat olleet käytössä jonkinlaisina keittokuoppina. Niitä on ehkä voitu käyttää nauriiden tai muiden ravintoaineksien kypsennykseen kuumien kivien avulla.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alue voisi ulottua kahden metrin päähän kuoppien reunoista.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 2

KANKAANPÄÄ
▷ Alahonkajoki
▷ Koivukoski

PK ALA-HONKAJOKI 1233 07

x = 6866 10

y = 567 06

z: 85-87,5

rekisterikylä: Alahonkajoki tila: Koivukoski I RN:o 3:38

kiinteistötunnus: 214-401-3-38

om: Tuomas Mukkala

os: Koukunkyläntie 188, 38910 ALAHONKAJOKI

▷ Koivukoski, kiviesineen teelmän löytöpaikka
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: KM 21676:n löytötiedot.

Löydöt: KM 21676, kivistä teelmä. Samalta paikalta oli löytynyt suurehko, särmiäs, valkea kiven sirpale, jota oli pitkään säilytetty Koivukosken talossa. Enää ei tämä löytö ole tallessa.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 12,3 km luoteeseen, Karvianjoen länsirannalla.

Tarkastus 1995: Löytöpaikka on pellolla, jolle on ajettu maanparannuksen vuoksi maakuormia. Luonnontilaista maanpintaa on vain kapeana suikaleena läheisen kallion juurella. Maasto on tasaista lukuunottamatta suhteellisen jyrkästi nousevia avokallioita. Puusto kallioiden juurella on lähinnä katajaa ja mäntyä. Kallioiden ja peltoaukean välisillä kaistaleilla kasvaa heinikköä.

Käydessäni paikalla oli pelto nurmella ja karjanlaitumena. Alkuperäinen maalaji vaikutti olevan savea.

Ojan reunaleikkauksessa havaitsin hiiltä yhtenäisenä kerroksena lähellä maanpintaa. Tässä hiilijuova erottui useiden metrien matkalla sijaiten siinä kohdassa, missä avokallio teelmän löytöpaikan vieressä pistää niemekkeen tavoin pitkälle peltoaukealle. Tämän hiiliesiintymän voi kenties helpommin olettaa olevan läheltä nykyä kuin esihistorialliselta ajalta. Isäntä Tuomas Mukkala otaksuu, että näillä hiilillä ei olisi tekemistä peltoviljelyn kanssa.

Samantiloin pihapiiristä on hävitetty kiviröykkiöitä, jotka lienevät olleet vanhojen asuinrakennusten tulisijojen jäännöksiä. Ne ovat sijainneet kohdassa: x = 6866 06, y = 567 03.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Teelmä viittaa kohteen asuinpaikkaluonteeseen. Mahdollista suoja-alueetta on vaikea määrittää, koska tieto kohteen ulottuvuuksista on yksinomaan teelmän tunnetun löytöpaikan varassa.

Valokuvat: Teelmän löytöpaikka etelästä kuvattuna (neg.).

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoja: -

KANKAANPÄÄ ▷ 3

KANKAANPÄÄ
▷ Alahonkajoki
▷ Vähäkoski

PK 1233 07 ALA-HONKAJOKI

x = 6866 10

y = 566 97

z: 85-87,5

rekisterikylä: Alahonkajoki tila: Vähäkoski RN:o 3:28

kiinteistötunnus: 214-401-3-28

om: ?

os: Tilan talouskeskuksen osoite: Koukunkyläntie 218, 38910 ALAHONKAJOKI

puh: 930-89459

▷Vähäkoski, kultt. hist. muinaisjäännös, rakennuksen tulisijan perustukset ja kaivanto

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 12,3 km luoteeseen. Maastonkohta on peltojen välinen kapea metsäkaistale, Karvianjoen länsirannalla, noin 225 m joesta.

Tarkastus 1995: Paikalla erottuu kylmämuuratun luonnonkivisen tulisijan jäännös, jota ruoho peittää. Tulisijaan on ladottu suora reuna kivistä. Tulisijan jäännöksen korkeus on noin 1 metri, sivut ovat pituudeltaan runsas 4 ja vajaa 3 metriä. Kivien tavallinen läpimitta on noin 30 cm.

Suunnilleen 2,4 m:n etäisyydellä tulisijasta on luoteen puolella matala kuopanne, jonka pohja-ala on kutakuinkin 1,8 m sivultaan oleva neliö.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 20 m näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: Tulisijan jäännös, joka on ruohikon peittämä (neg.)

Piirroksset: -

Lähilöydöt: KM 21676.

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 4

KANKAANPAA
▷ Kankaanpää
▷ Hapuala

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x: 6858 17-20

y: 1569 08-22

z: 70-75

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Jokinen RN:o 5:146

kiinteistötunnus: 214-406-5-146

om: mv. Antti Huhtamaa

os: Tulvasillantie 29, 38740 HAPUOJA

puh: 930-22940

Muinaisjäännös on lähellä tilanrajaa. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole todettu merkkejä muinaisjäännöksen jatkumisesta tilusrajan yli naapuritilan puolelle. Tämän Hapuala-nimisen naapuritilan omistavat Timo ja Marjatta Saarivirta, os: Tulvasillantie 45, 38740 HAPUOJA, puh: 930-21267.

▷ Hapuala, kivikautinen asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Unto Salon tarkastuskertomus; Inventoitu n:olla 1 vuonna -62; Mj. rek. nro: 214 1 0011.

Löydöt: SM 16349:2-4, N:o 44 v:n -62 inventoinnissa, KM 28968:1-4.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 5,7 km luoteeseen, Karvianjoen itärannalla, loivasti itään kohoavalla rinteellä.

Tarkastus 1995: Maaperä on hiesua. Rinne viettää asuinpaikan kohdalla paitsi itään joelle päin, myös etelääkin kohden. Pelto oli sängellä tarkastaessani sitä. Havaintomahdollisuudet olivat kohtalaiset. Sunnilleen sijainnista x = 6858 20, y = 1569 12 tallensin kolme kvartsin kappaletta ja hioimen palan. Muita massalöytöjä en havainnut. Isäntä Antti Huhtamaa oli aiemmin löytänyt kaksi kivitalttaa siirtäessään maata ylärinteestä asuinpaikasta etelään olleisiin savikuoppiin. Taltat hän lahjoitti yleisiin kokoelmiin (KM 28968:1-2)

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Satakuntaliiton julkaisussa A.216 rengastettu alue näyttää riittävältä suoja-alueeksi. Kohde on osaksi rikkoutunut aikoinaan pellonraivauksessa, ja maan siirto alarinteen savikuoppiin on saattanut osaltaan tuhota kohdetta. Koska ylärinteessä on kuitenkin yhä todettavissa massalöytöaluetta pintapoiminnankin keinoin, ei asuinpaikkaa ole syytä sijoittaa luokkaan III.

Valokuvat: Hapualan kivikautinen asuinpaikka etelästä nähtynä (neg)

Piirrokset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 5

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Huhtamaa

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x: 6857 94 – 6858 04

y: 1569 21 – 1569 32

z: n. 70–72,5

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Huhtamaa RN:o 1:32

kiinteistötunnus: 214–406–1–32

om: mv. Antti Huhtamaa

os: Tulvasillantie 29, 38740 HAPUOJA

puh: 930–22940

▷Huhtamaa, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Unto Salon tarkastuskertomus: inventoitu numerolla 1 vuonna 1962; Mj. rek. nro 214 1 0010.

Löydöt: KM 17504:1, SM 16349:1, SM 16349:5, N:ot 45–47 v:n –62 inventoinnissa.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 5,4 km luoteeseen. Tulvasillantien varrella olevalla pihamaalla ja sen lähimmässä ympäristössä.

Tarkastus 1995: Pihalla on jonkin verran avokallioita, viereisillä pelloilla maalaji on hiesua. Osa mäestä on karjapihana. Pellot mäen juurella olivat tarkastusajankohtana sängellä, silti maan pintaa saattoi havainnoida kohtalaisesti.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: –

Piirrokset: –

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPAA ▷ 6

KANKAANPAA
▷ Kankaanpää
▷ Kalliosto

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6853 01

y = 568 75

z: 85-90

rekisterikyliä: Kankaanpää tila: Kallio RN:o 8:14

kiinteistötunnus: 214-406-8-14

om: Jouko Tapani Kalliosto (1990)

os: ei tiedossa

puh: ei tiedossa

▷ Kalliosto, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu numerolla 2 vuonna 1962. Mj. rek. nro 214 1 0013.

Löydöt: SM 16351, joka on pienoiskourutaltoa. Lisäksi on väitetty, että useitakin kivisiä esineitä olisi täältä löydetty, mutta että olisivat joutuneet hukkaan (V:n 1962 inventointi, sivu 2.)

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 6.0 km länsilounaaseen.

Tarkastus 1995: Kohteessa on tiemaata, kalliopaljastumia ja peltoa. Pelto on ollut pitkään viljelemättömänä, minkä voi päätellä mm. vainiolla kasvavista nuorista puista. Ojaleikkaukset ovat kasvillisuuden peitossa. Maaperä on hiekkaa. Metsän puolella kasvava puusto on sekalaista. Tarkastelumahdollisuudet olivat täällä huonot, koska pelto oli kesannolla, eikä paljasta maaperää ollut näkyvillä maaleikkauksissa.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: Kallioston asuinpaikka lounaasta katsoen (neg.)

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: Aarnivalkeatarina mainitaan v:n 1962 inventointikertomuksessa.

KANKAANPÄÄ ▷ 7

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Lamminoja

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6856 36

y = 569 58

z: 72,5–77,5

rekisterikylä: Kankaanpää tilat: Lamminoja II, Marjaniemi RN:ot: 2:195 (Lamminoja II), 2:417 (Marjaniemi)

kiinteistötunnukset: 214-406-2-195, 214-406-2-417.

om: Pauli Herman Marjaniemi ja Ella Marja Marjaniemi

os: Hapuantie 6, 38740 HAPUOJA

puh: 930-89709

▷ Lamminoja, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Vuonna 1962 inventoitu numerolla 3. Mj. rek. nro 214 1 0012.

Löydöt: kirves HM 1353:8, saviastianmuruja.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 4,8 km länsiluoteeseen.

Tarkastus 1995: Kohde on pellolla, jonka alkuperäinen maalaji vaikuttaisi olevan savi tai hiesu. Käydessäni maan pinta oli sängellä nurmiviljelyn jäljiltä. Horisontaalitasossa ei maaperässä erottunut värieroja, joiden olisi voinut olettaa johtuvan esihistoriallisen ihmisen toiminnasta. Massalöytöjä en havainnut. Kevyen liikenteen väylä on rakennettu kohteen tuntumaan.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: – Lamminojan asuinpaikka idästä katsoen (neg.)

– Sama aihe kuin edellisessä; kuvaussuunta on kiertynyt hieman myötäpäivään (neg.)

Piirroksat: –

Lähilöydöt: SM 17386:1–3, joilla numeroilla on kolme iskosta.

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPÄÄ 3

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Koskenoja

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

$$8a \begin{cases} x = 6857 40 \\ y = 1574 77 \\ z = 90 \end{cases}$$

$$8b \begin{cases} x = 6857 40 \\ y = 1574 79 \\ z = 90 \end{cases}$$

$$8c \begin{cases} x = 6857 38 \\ y = 1574 82 \\ z = 90 \end{cases}$$

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Alakoski RN:o 3:36
kiinteistötunnus: 214-406-3-36
om: mv. Aimo Mettälä (1995)
os: Kuninkaanlähteenk, Kankaanpää
puh: 930-22179

▷ Koskenoja, tervahautaryhmä
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa Reiman kaupunginosan pohjoispuolella

Tarkastus 1995: Tervahaudat sijaitsevat kuusikossa, josta on vasta kaadettu tukkeja. Maaston korkokuva on melko tasainen, paitsi heti tervahautojen eteläpuolella, jossa on jyrkästi laskeva rinne. Maanpinnassa näkyvimpanä kasvillisuutena on heinikko ja sammalpeite. Hakkuujätettä on metsätöiden jäljiltä runsaasti paikalla.

Tervahautoista yksitellen:

a) Maassa erottuu suppilomainen syvennys, jonka halkaisija 7,0 m N-S -suunnassa ja 7,8 m S-W -suunnassa; syvyys 1,15 m. Suppilon reunoilla on 10 cm korkea ja noin 1 m:n levyinen maavalli, jonka alta on puhkaistu etelään alarinteen puolelle tervan juoksutusaukko. Tämän puhkaisukohtan jatkona on suppilon ulkopuolella 4,2 m pitkä ja alarinteeseen päin kapeneva ja madaltuva ojanne. Lähinnä suppiloa ojanteen leveys on noin 1,2 m ja syvyys 0,2 m.

Vallin päältä on vasta kaadettu halkaisijaltaan noin 30 cm ollut mänty.

b) Maassa erottuu suppilomainen syvennys ja välittömästi sen ulkopuolella maanpintaa pitkin kulkeva kehämäinen maavalli. Halkaisija valli mukaan luettuna on 14,3 m N-S -suunnassa ja 13,4 m W-E -suunnassa. Heti vallin ulkopuolella erottuu kolmessa kohden lähes suorakaiteen muotoinen kuoppa. Niiden syvyys vaihtelee rajoissa 15-25 cm ja sivut rajoissa 0,3-1,0 m. Vallin päällä on rengasmainen maakasa. Maavallin alta on puhkaistu etelään alarinteen puolelle tervan juoksutusaukko. Tämän puhkaisukohtan jatkona on suppilon ulkopuolella n. 14 m pitkä ojanne, jossa lähinnä suppiloa on 12,0 m:n mittainen suora osuus. Ojanteen alimmassa päässä on 1,9 m:n mittainen osuus, joka ojentuu muutoin N-S -suuntaisesta ojanteesta poiketen hieman SW:hen. Suppilon reunat lasketuvat loivasti päättyen suppilon syvimmässä kohdassa olevaan pieneen patamaiseen kuopanteeseen. Kaivannon suurin syvyys on n. 1,7 metriä, kun siihen lasketaan mukaan myös mainittu patamainen syvennys, joka on 0,2 m syvä, sekä reunavallit, joiden harja puolestaan on jopa metriä korkeammalla kuin tasamaa heti niiden vierellä.

Vallin päältä on vasta kaadettu useita tukkipuita, mm. noin 40 cm halkaisijaltaan ollut kuusi.

c) Maassa erottuu suppilomainen syvennys ja välittömästi sen ulkopuolella maanpintaa pitkin kulkeva kehämäinen maavalli. Halkaisija mitattuna vallin korkeimmalta harjalta vastapäätä olevalle vallin korkeimmalle harjalle on

N-S -suunnassa 9m ja W-E -suunnassa 10,5 m. Sisällä suppilossa oli runsaasti hakkuujätettä, mikä vaikeutti syvyyden arvioimista. Syvyys lienee ollut yli metrin luokkaa. Ympäröivästä tasamaasta valli kohoaa n. 0,3 m:n korkuisena. Etelään alarinteen puolelle on vallin alta puhkaistu tervan juoksutusaukko. Tämän puhkaisukohdan jatkona on suppilon ulkopuolella 7 m pitkä ojanne, joka kapenee alarinteeseen päin. Leveimmällä kohdallaan välittömästi vallin vieressä se on 1m leveä ja 0,3 m syvä.

Suppilon pohjalla on 0,5 m läpimitaltaan oleva kuusenkanto.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueiden rajat voisivat kulkea 2 m:n etäisyydellä kunkin tervahaudan uloimmista näkyvistä osista.

Valokuvat: – Tervahauta Reiman kaupunginosan lähellä (8 b)(kaksi diaa ja yksi neg.)
– Tervahaudan suppilon pohja (8 b) (neg.)
– Kohouma tervahaudan vallin päällä (8 b) (neg.)

Piirroksat: –

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPAA ▷ 9

KANKAANPAA
▷ Kankaanpää
▷ Lohikosken ylikäytävä
eli Jyllinmäki

PK 1144 12 KANKAANPAA

x = 6857 26

y = 572 53

z: 80–82,5

rekisterikylä: Kankaanpää tontti: kortteli 854 RN:o 12:135

kiinteistötunnus: ?

om: Reino Piipari

os: Lohikontie 34, 38770 LOHIKKO

puh: ?

▷ Lohikosken ylikäytävä, kivikauden asuinpaikka. III.

Aiemmat muistiinmerkinnät, tutkimukset ja numerotunnukset: Unto Salon tarkastuskertomus; inventoitu v. 1962 numerolla 4; tarkastanut Tuula Heikkurinen–Montell v. 1993; koekaivaus Simo Vanhatalon johdolla v. 1993; Mj.rek.nro 214 1 0014.

Löydöt: SM 16353, KM 27771, KM 27900:1–47, KM 28969.

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa.

Tarkastus 1995: Hietikkoinen mäki, jonka laella on matalia kuopanteita, ehkä vanhan hiekanoton jäljiltä. Kohde rajoittuu etelässä rautatien ylikäytävään ja lännessä Laviantiehen. Ylikäytävän eteläpuolelta on otettu aikoinaan runsaasti hiekkaa.

Lorvikadun eteläreunan leikkauksessa erottuu hiiliesiintymä noin 15 cm humuksen alapuolella. Tämä hiiliesiintymä sijaitsee 27,2 m Lorvikadun alkupäässä olevasta tienviittapylvään metalliputkivarresta koilliseen. Viittapylvään kyltissä on tekstinä "Lorvikatu". Koordinaatein sanottuna on hiiliesiintymän sijainti: x = 6857 30, y = 1572 51, z: 75–80.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: Eivät liene tässä tarpeen, koska kohde on entuudestaan luokassa III.

Valokuvat: – Lohikosken ylikäytävän asuinpaikkaa (kaksi negatiivia)
– Hiiliesiintymä Lorvikadun reunaleikkauksessa (kaksi diaa)

Piirrokset: –

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPÄÄ ▷ 10

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Ruoko-ojan varsi

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

$$a \begin{cases} x = 6856 \ 81 \\ y = 1572 \ 57 \\ z = 77-78 \end{cases} \quad b \begin{cases} x = 6856 \ 76 \\ y = 1572 \ 61 \\ z = 80-81 \end{cases} \quad c \begin{cases} x = 6856 \ 63 \\ y = 1572 \ 76 \\ z = 82-83 \end{cases}$$

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Myllymäki RN:o 1:793

kiinteistötunnus: 214-406-1-793

om: Kankaanpään kaupunki

puh: ☆ 930-8291

▷ Ruoko-ojan varsi, kultt. hist. muinaisjäännös, sarja kuopanteita
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa

Tarkastus 1995: Paikalla erottuu vain vaivoin vähäisiä painumia maan pinnassa. Niitä olisi ollut mahdotonta löytää, ellei autoilija Pekka Mäkinen (os. Kaapankatu 9, Kankaanpää; puh: 930-21216 ja 949-226339) olisi ilmoittanut asiasta sen pohjalta, mitä oli havainnut Ruoko-ojalla 1930-luvun lopulla. Tuolloin lapsi-iässä ollut Mäkinen oli tavannut käydä lapsijoukon mukana Ruoko-ojalla leikkimässä. Silloin, ehkä vuosien 1937-1938 tienoilla hän oli ensi kerran nähnyt maaperässä olevan erityisiä kuopanteita Ruoko-ojalle viettävän rinteen tuntumassa.

Mäkisen kertoman mukaan Ruoko-ojan varren kuopanteita oli kymmeniä. Ne olivat säännöllisesti noin 0,6 m leveitä ja pituudeltaan kutakuinkin miehen mittaisia. Kuoppien pohjilla oli paikoin ollut kantoja ja kasvavia puita. Kuopanteiden pituussuunta oli itä-länsi eli kohtisuoraan rinteen korkeuskäyriä vastaan. Kuopanteiden Ruoko-ojan puoleinen pää tapasi sijaita vain muutaman kymmenen sentin päässä siitä taitteesta, jossa Ruoko-ojalle laskevan rinteen ja tasaisemman maaston yhtymäkohta on. Mäkinen oli huomannut kuopanteiden keskittyneen erityisesti paikoille, joissa rinne muodosti Ruoko-ojaa kohti ojentuvia niemekemäisiä ulokkeita. Pohjoisimmat ryhmään kuuluneista kuopanteista Mäkinen oli havainnut koillisrinteellä sillä mäellä, joka sijaitsee suunnilleen seuraavasti: x: 6857 52-66; y: 1571 68-90. Sieltä etelään päin oli kuopanteita ollut siellä täällä pitkin Ruoko-ojan vartta siten, että eteläisimmät olivat olleet suunnilleen x-koordinaattilinjan 6856 22 paikkeilla.

Kohdetta tarkastettaessa 27.9.1995 Mäkinen löysi maastosta vain kolme kuopannetta (Ne merkitty yllä kirjaimin a-c.). Kuopanteita lienee jäänyt siirretyn maan alle lenkkipolkureittiä rakennettaessa. Osa kuopanteista on myös saattanut täytyä lähes tasaisiksi itsestäänkin. Teimme koekuopan kahteen havaitusta kuopanteista (b-c). Eri maakerrokset ja kuopista havaittu hiili antoivat sen vaikutelman, että tässä olisi kaukalomaisiin kuoppiin tullut hiilikerroksia. Molempiin koekuoppiin jätettiin pohjalle merkiksi muovipussi, jossa teksti "KOEKUOPPA 27.9. -95". Vertailun vuoksi kaivettiin yksi koekuoppa parin metrin päähän toisesta tutkimuksen alla olleista kuopanteista. Tällä haluttiin todeta, esiintyykö hiiltä kuopanteiden läheisyydessä. Vertailukuopassa hiiltä oli niukemmin, kahteen muuhun verrattuna.

Maaperä paikalla on pehmeää hietikkaa, joka pääosin oli heinikon vallassa. Ruoko-ojan länsipuoli, jossa kohde on, on puistoaluetta, jossa on mm. lenkkipolku. Puusto on kuusikkoa.

Tulkinta: Kuopanteiden merkitys ei täysin selvinnyt. Hiiri merkinnee sitä, että kuopanteiden sisällä on pidetty tulta. Tätä ajatusta vahvistaa kuopanteiden a-c sijainti lähellä tasamaan ja laskeutuvan rinteeseen yhtymäkohtaa, mikä on mahdollistanut sen, että vetokanava on voitu puhkaista alarinteeseen suuntaan tulta viritettäessä. Kuoppien avulla olisi voitu kypsentää, paahtaa tai hautoa jotakin.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueen laajuus voisi olla 20 m niiden kuopanteiden ympärillä, jotka voidaan vielä löytää.

Valokuvat: – Koekuoppa 1 Ruoko-ojan varressa (neljä negatiivia ja neljä diaa)
– Koekuoppa 2 (kolme negatiivia ja kolme diaa)

Piirroksat: Koekuoppien profiilipiirros.

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: Kts. kohdassa "Tarkastus 1995", jossa on paikalla oppaana toimineen autoilija Mäkisen muistitietoa.

KANKAANPÄÄ ▷ 11

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Ruoko-ojan allas A

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x = 6856 59

y = 1572 78

z: 81-83

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Myllymäki RN:o 1:793

kiinteistötunnus: 214-406-1-793

om: Kankaanpään kaupunki

puh: ☆ 930-8291

▷ Ruoko-ojan allas A, kultt. hist. ajan muinaisjäännös, tervahauta.
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa

Tarkastus 1995: Maasto kohteen ympäristössä on tasaista lukuun ottamatta kohteen itäpuolta, jossa rinne viettää jyrkästi Ruoko-ojan altaalle. Puusto on kuusivaltaista. Maaperä on hietikkoa ja on etupäässä heinikon vallassa. Kohde on puistoalueella lenkipolun tuntumassa.

Tervahaudan suppilon ulkoreunaa kiertää maavalli, joka katkeaa vain juoksutusaukon painanteen kohdalla itä laidalla. Suppilon pohja on n. 0,9 m vallin harjan tasoa matalammalla. Valli kohoaa sen ulkopuolella olevasta maanpinnasta vähimmillään 0,2 m. Halkaisija mitattuna vallin harjalta toiselle on 6 m N-S -suunnassa ja 5 m W-E -suunnassa. Suppilon pohjalla kasvavan kuusen halkaisija noin metrin korkeudelta mitattuna on 48 cm.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Kahden metrin kaistale vallin ulkopuolelta riittäisi suoja-alueeksi.

Valokuvat: Tervahauta Ruoko-ojan altaalla (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: Vain noin 10 m pohjoiseen tästä tervahaudasta on kohta, josta autoilija Pekka Mäkinen (Kaapankatu 9, Kankaanpää; puh: 930-21216 ja 949-226339) kertoi, että siinä oli ollut pino puretun rakennuksen hirsiä. Samalla kohtaa oli hänen mukaansa kasvillisuus ollut epätavallisen kituliasta. Nämä seikat Mäkinen oli havainnut lapsuudessaan, joskus 1930-luvun loppuvuosina. Hän oli ajatellut, että hirret olisivat olleet jäännös tervanpolttajan asuinkojusta.

KANKAANPAA ▷ 12

KANKAANPAA
▷ Kankaanpää
▷ Ruoko-ojan allas B

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x = 6856 32

y = 1572 90

z: 80-81

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Myllymäki RN:o 1:793

kiinteistötunnus: 214-406-1-793

om: Kankaanpään kaupunki

puh: ☆ 930-8291

▷ Ruoko-ojan allas B, kultt. hist. kohde, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa

Tarkastus 1995: Maasto kohteen ympäristössä on tasaista lukuun ottamatta kohteen itä- ja eteläpuolta, jossa rinne viettää jyrkästi Ruoko-ojan altaalle. Puusto ympäristössä on sekametsää, maaperä on hietikkoa, jota ruohikko paljolti peittää. Kohde on puistoalueella lähellä lenkkipolun mutkaa.

Tervahaudan suppilon ulkoreunaa kiertää maavalli, joka kohoaa sen ulkopuolella olevasta maanpinnasta n. 0,4 m. Halkaisija mitattuna vallin harjalta toiselle on 5,4 m N-S -suunnassa. Etelälaidalla on suppilosta puhkaistu tervan juoksutusaukko alarinteeseen päin. Vallin ulkopuolella juoksutusaukon jatkona on 9,3 m pitkä ojanne. Sen päässä, lähinnä tervahautaa, on laajentuma, joka on noin 3 metriä pitkä, enimmillään 2,3 m leveä ja ehkä metrin syvyinen. Tässä syvyyden määrittäminen on tosin tulkinnanvaraista, mikä johtuu maaston epämääräisistä muodoista. Sama ojanne madaltuu alarinteeseen päin niin, että sen tervahaudasta kauimpana oleva pää on vain 0,2 m:n leveä ja saman verran syvä. Suppilon pohjalla kasvaa 27 cm:n läpimittainen kuusi.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: I. Kaksi metriä vallin ulkopuolelta riittänee suoja-alueen ulottuvuudeksi..

Valokuvat: Tervahauta Ruoko-ojan altaalla (neg.)

Piirroksat: -

LähiLöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ > 13

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Ruoko-ojan allas C

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x = 6856 04

y = 1573 10

z: 78-80

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Myllymäki RN:o 1:793

kiinteistötunnus: 214-406-1-793

om: Kankaanpään kaupunki

puh: ☆ 930-8291

▷ Ruoko-ojan allas C, kultt. hist. muinaisjäänös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään keskustassa

Tarkastus 1995: Maasto kohteen ympäristössä on tasaista lukuun ottamatta kohteen kaakkoispuolta, jossa maasto viettää etelään heti tervahaudan vierestä. Lännen puolella sivuaa rivitalon pihaan kuuluva nurmikenttä tervahaudan reunaa. Idän puolella kulkee polku aivan tervahaudan vierestä.

Tervahaudan suppilon ulkoreunaa myöten kulkee maavalli, muodostamatta kuitenkaan aivan täyttä ympyrää. Suppilon pohja on 1,3 m vallin harjaa alempana. Halkaisija vallin harjasta mitattuna on 12,2 m NE-SW -suunnassa ja 10,5 m NW-SE -suunnassa. Tervan juoksutuskanavaa ei erotu.

Koska aluksi oli hieman epävarmaa, oliko tätä kohdetta pitämisen tervahautana vai jonakin muuna, tein suppilon pohjalle koekuopan. Siten kävi ilmi, että suppilon maaperässä oli hiiltä noin 10 cm:n paksuudelta. Sitä syvemmällä oli puhdasta maata.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Kahden metrin kaistale vallin ulkopuolelta riittäisi suoja-alueeksi.

Valokuvat: -

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 14

KANKAANPÄÄ
▷ Kankaanpää
▷ Mustakeidas

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x = 6854 45

y = 1573 34

z: 90-92,5

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Vanhahonko RN:o 2:520

kiinteistötunnus: 214-406-2-520

om: talousneuvos Oiva Vanha-Honko, Kankaanpää

os: ?

puh: 930-21005

▷ Mustakeidas, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 1,3 km lounaaseen

Tarkastus 1995: Tervahauta sijaitsee kuusimetsässä tasaisessa maastossa. Tervahaudan suppilon ulkoreunaa kiertää maavalli, joka katkeaa tervan juoksutusaukon kohdalla suppilon etelälaidalla. Suppilon pohja on 0,7 m vallin harjoja syvemmällä. Halkaisija vallin harjalta toiselle mitattuna on N-S -suunnassa 12,8 m ja W-E -suunnassa 12,6 m. Tervan juoksutusaukossa on ollut kylmämuurattu kivirakenne, joka nyt on hajallaan. Juoksutusreiän jatkona, suppilosta poispäin on 6,2 m pitkä, 1,9 m leveä ja noin 0,4 m syvä kaivanto, jonka pitkät sivut ovat N-S -suuntaiset. Maaperä on sammalpeitteistä tervahaudan ympäristössä.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Kahden metrin levyinen kaistale vallin ulkopuolelta riittänee suoja-alueeksi.

Valokuvat: - Tervahauta Mustakeitaan lähellä, juoksutusaukko (neg.)
- Sama tervahauta kaakosta kuvattuna (neg.)

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 15

KANKAANPAA

▷ Kankaanpää

▷ Kiimakankaanoja

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x = 6854 30

y = 1577 46

z: 95-100

rekisterikylä: Kankaanpää Tila on vasta lohkottu, ja siksi ei ole saatavilla tietoja sen nimestä ja rekisterinumerosta.

om: Kaija V. Fielding

os: 6615 Mc Cahill Drive

Laurel, MD 20707

USA

▷ Kiimakankaanoja, kultt. hist. muinaisjäänös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 3,6 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Tervahaudan suppilomaisen kaivannon ulkokehää kiertää yhtenäinen renkaan muotoinen maavalli. Tervahaudan syvin kohta on metrin verran vallin harjaa alempana. Kaivannon pohjan keskikohdalla on jäännös jonkinlaisesta nielusta, vajaan metrin läpimittainen kuoppa, joka erottuu syvennyksenä muutoin suppilon muotoisesta kaivannosta. Tuon keskellä olevan kuopan reunat ovat 0,8 m tervahaudan vallin harjaa alempana. Saman kuopan pohja eli tervahaudan syvin kohta taas on metrin verran vallin harjaa alempana. Vallin juurella sen eteläsivustalla on epämääräisen laajuinen kuoppa, jonka suurin ulottuvuus, pituus N-S -suunnassa on runsaan kahden metrin luokkaa. Tervahaudan ulkopuolella, koillisen suunnassa maasto laskee jyrkästi aivan lähellä tervahautaa.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Kahden metrin kaistale vallin ulkopuolelta riittänee suoja-alueeksi.

Valokuvat: Tervahauta pohjoisesta (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 16

KANKAANPAA
▷ Kankaanpää
▷ Pansia

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ

x: n. 6854 08

y: n. 1577 56

z: n. 95

rekisterikylä: Kankaanpää tila: Pansia RN:o 4:32

kiinteistötunnus: 214-406-4-32

om: mv. Raimo Sauvaniemi

os: Vihteljärventie, Kankaanpää

puh: 930-87105

▷ Pansia, kultt. hist. muinaisjäännös, vesirattaan paikka
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: –

Löydöt: –

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 3,6 km

Tarkastus 1995: Pansiankulmalla Kiimakankaanojan varrella on jäännös salvotusta rakennuksesta, jonka pituus on ollut 6 m ja leveys 5,6 m. Yksi tai kaksi hirsikertaa on jäänyt rakennuksesta paikoilleen. Ne ovat sammalen peitossa. Hirsikehän päällä kasvaa kuusi, jolla on läpimittaa noin 25 cm. Kehän yksi nurkka sijaitsee vain 1,6 m:n päässä Kiimakankaanojan uomasta. Hirsikehän sisäpuolella on sammalen peitossa jotakin puuosien jäännöksiä. Sammalen alta näkyvä salvoksen osa oli niin lahonnut, että oli vaikea todeta, oliko siinä vain yksi hirsikerta, vai huolellisesti päällekkäin seinävaraa käyttäen asetettuja hirsikertoja.

Salvoksen jäännöksistä 20 m yläjuoksulle päin on puronuomassa jäännöksiä sinne tehdyistä puurakennelmista. Uoman pohjalla on poikittain hirsi, jota kivet pitävät paikoillaan. Sen kanssa samaan rakennelmaan kuuluneita osia lienevät pystypuun jäännökset joen uomassa, jotka ovat suunnilleen samalla kohdalla purossa.

Kohde sijaitsee ympäristöään alavammassa maastonkohdassa. Puusto on paikalla kuusikkoa. Vaikuttaa kuin rakenteet joen uomassa viittaisivat patolaitteeseen. Salvotussa rakennuksessa on saattanut toimia vesirattaan pyörittämä mylly tai sarkatamppi.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi tarvittaneen 20 m:n leveydeltä tilaa sekä salvoksen että joenuomassa olevien rakenteiden ympäriltä.

Valokuvat: –

Piirroksiset: –

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPÄÄ > 17

KANKAANPÄÄ

↳ Niinisalo

↳ Yskänlähde

PK 1233 10 NIINISALO

x = 6861 16

y = 1577 04

z: 117,5-120

rekisterikylä: Niinisalo tilat: Koivula, RN:o 1:553 ja Kujanpää, RN:o 1:543

kiinteistötunnukset: 214-416-1-553 ja 214-416-1-543

om: Koivula: Hanna Helena Vanhala, os: ?; Kujanpää: Armas Matias Toivola,
puh: 930-87782.

▷ Yskänlähde, luonnonpaikka, johon liittyy uskomus ja tapaperinnettä
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Juhana Lehtinen on maininnut
Suomen Muinaismuistoyhdistuksen aikakauskirja VI:ssa v. 1883: "*Yskälähde*,
jonka nimi johtuu siitä, kun sitä vielä hiljakkoin on käytetty yskän
lääkitseenä".

Löydöt: -

Sijaitsee: Niinisalon asuntoalueen tuntumassa

Tarkastus 1995: Kohde on matala, kirkasvetinen lähde, halkaisijaltaan noin 1.5
m, hiekkapohjalla, pulppuaa hiljalleen. Lähteestä alkaa lounaaseen, suolle päin,
virtaava puro. Lähellä on kaksi, noin puolen metrin läpimittaista lähteen
silmäkettä. Niitten vesi näkyy virtaavan maanalaista uomaa Yskänlähteelle päin.

Ympäristö on tasamaastoa, sekametsää, jossa kasvaa mm. katajaa.
Näkyvimpiä muun kasvillisuuden joukossa ovat sammalet ja mustikka.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m:n
levyinen tila lähteen ympäriltä.

Valokuvat: Yskänlähde idästä katsoen (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: Kts. kohta, jossa mainitaan aikaisemmista
muistiinmerkinnöistä.

PK 2211 01 JOKIVARSI

x = 6863 65

y = 423 43

z = 115

rekisterikylä: Niinisalo tilat: Pihlaja, RN:o 3:49 ja Rajakoski, RN:o 3:48

kiinteistötunnukset: 214-416-3-49 ja 214-416-3-48

om: Molemmat tilat omistaa mv. Tuomo Raininko

os: Jokivarrentie 15, 38840 NIINISALO

puh: 930-87478

> Raininko, mahdollinen muinaisjäännös tai irtolöytöpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 6. Mj.rek.nro 214 1 0017.

Löydöt: Kaksi vasarakirveen puolikasta (KM 1949:1-2), jotka ovat tulleet kokoelmiin v. 1879. Vuoden 1962 inventointikertomuksessa mainitaan niistä, ja lisäksi, että pellostä olisi löytynyt kiviesineitä, jotka olisivat sittemmin joutuneet hukkaan. Pellostä on löydetty kvartssia.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 10,8 km koilliseen

Tarkastus 1995: Kohde on peltovainiolla. Pellossa maalaji vaikutti olevan hiekkaa tai hiesua. Hiljattain olleet rankkasateet olivat uurtaneet joitakin erittäin syviä puronuomia pellon pintaan lähelle jokirantaa. Pelto oli käydessä sängellä. Mahdollisten massalöytöjen havaitsemiseen oli kohtuulliset mahdollisuudet, ainakin niillä kohdin, jossa sänki oli harvimmillaan. Koska aikaisemmin oli mainittu paikalta löytyneen kvartseja, tarkkailin maaperää huolellisesti laajalta alalta. Kuitenkaan en havainnut iskoksia enkä mitään muutakaan muinaiseen ihmistoimintaan viittaavaa. Kvartssia ei ollut näkyvässä ylipäättäänkään.

V:n 1962 inventointikertomuksessa mainitaan paikalla olleen kiviröykkiö, jonka halkaisija oli ollut 3-4 m ja korkeus noin metri. Tämä röykkiö oli hävitetty, jolloin sen alta oli kertoman mukaan löydetty runsaasti tuhkaa. Noin 30 metrin päässä tästä röykkiöstä oli ollut näkyvässä kaksi pienempää, korkeudeltaan n. ½ m, halkaisijaltaan n. 2 m. Vuonna 1962 niiden oli kerrottu olevan peltomullan alla näkymättömissä. Pellon maalaji on tuolloin määritelty mullaksi.

Kohde on katsottu aiemmin kivikautiseksi asuinpaikaksi. Siihen päätelmään on kuitenkin vaikeata sovittaa sitä, että kvartsi-iskoksia tai muita asuinpaikan tavanomaisia tuntomerkkejä ei näytä kohteesta löytyvän huolellisesti etsienkään. Ainoastaan sitä mahdollisuutta, että mainitut pienemmät röykkiöt olisivat kokonaan tai osittain yhä säilyneet maakerroksen peitossa, pitäisin perusteena kohteen pitämiseksi luokassa II.

Käytyäni kohteessa keskustelin isäntä Tuomo Rainingon kanssa. Hän kertoi erityisesti tarkkailleensa arvellun kivikautisen asuinpaikan ympäristöä. Tähän hänellä oli ollut paras tilaisuus poimiessaan pellostä joskus irtokiviä. Mitään muinaislöydöitä vaikuttavaa ei hän ollut havainnut.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueen määrittämisessä on vaikeutena, että kahta kiviröykkiötä, joiden vuoksi se tulisi, ei ole näkyvässä, eikä niiden paikkaa niin ollen helpolla löydetäne.

Valokuvat: -

Lähilöydöt: -

Piirroukset: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ☞ 19

KANKAANPÄÄ

▷ Niinisalo

▷ Uusitalo

PK 2211 01 JOKIVARSI

$$\begin{cases} x = 6862\ 72 \\ y = 2423\ 40 \\ z: 110-112,5 \end{cases}$$
$$\begin{cases} x = 6862\ 74 \\ y = 2423\ 50 \\ z: 110-112,5 \end{cases}$$

rekisterikylä: Niinisalo tila: Uusitalo RN:o 4:43

kiinteistötunnus: 214-416-4-43

om: mv. Aarno Uusitalo

os: Jokivarrentie 139, 38840 NIINISALO

puh: 930-87561

▷ Uusitalo, kaksi kivikauden irtolöytöpaikkaa n. 130 m:n etäisyydellä toisistaan
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Kts. kohta "Löydöt"

Löydöt: KM 11435:1-2

Sijaitsee: Noin 3 km Niinisalosta itäkoilliseen

Tarkastus 1995: Molemmat löydöt ovat saman puronuoman varsilta, vastakkaisilta puolilta. Purossa, joka on nimeltään Siko-oja, ei ollut vettä käydessäni paikalla. Siko-oja laskee Naurisjokeen aivan kohteen lähellä. Naurisjoen ja Jokivarrentien väliltä on Siko-ojan uoma metsittynyt. Löydöt KM 11435:1 ja :2 ovat kumpikin pellolta. Maaperä pellossa on savea tai hiesua; on otettava huomioon, että siinä voi olla myös hiekkaa maanparannusaineena, alkuperäisen saven joukossa. En havainnut löytöpaikoilla mitään muinaisen ihmisen toimintaan viittaavia merkkejä

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: Ei luokitusta, koska ei ole toistaiseksi todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

Valokuvat: - KM 11435:1:n löytöpaikka SE:stä (neg.)
- KM 11435:2:n löytöpaikka W:stä (neg.)
- Sama kuin edellinen (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 20

KANKAANPAA

▷ Niinisalo

▷ Jokihaara

PK 2211 01 JOKIVARSI

x = 6860 44

y = 2423 80

z: 110-112,5

rekisterikylä: Niinisalo tila: Jokihaara RN:o 1:360

kiinteistötunnus: 214-416-1-360

om: Mikko ja Pentti Teelmäki

os: ?

puh: 930-87485 ja 949-329659

▷ Jokihaara, kivikauden asuinpaikka. II

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 5:

Mj.rek.nro 214 1 0016

Löydöt: SM 7171, joka on taitta, hiiltä, saviastianmuruja

Sijaitsee: Niinisalosta 3 km itään

Tarkastus 1995: Kohde on tasaisella peltomaalla. Sillä kasvava kaura esti toteuttamasta yritystä selvittää muinaisjäännöksen rajoja. Pellon kyntökerros on hiesua tai savea. Soraakin on pellon kyntökerroksessa.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Koska maastokäynniltä ei tullut muinaisjäännöksen sijaintia tai laajuutta koskevia havaintoja, sivuutan suoja-alueetta koskevan ehdotuksen tekemisen.

Valokuvat: Kohde koillisesta nähtynä (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 21

KANKAANPÄÄ
▷ Valtionmaa
▷ Hämeenkaan valtion-
puisto

PK 2122 03 KUNINKAANLÄHDE

x = 6856 76

y = 2422 35

z = 120

▷ Hämeenkaan valtionpuisto, tulisijojen paikkoja. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 7.
Mj.rek.nro 214 1 0018

Löydöt: tulisijan jäännöksiä

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 6,4 km itään

Tarkastus 1995: Hiekkakuoppaa, josta aiemmin on havaittu tulisijan jäännöksiä, palaneelta vaikuttanutta maata ja nokea, on sittemmin laajennettu. Paikalla en havainnut mitään merkkejä muinaisesta ihmisen toiminnasta.

Vuoden 1962 inventointikertomuksessa mainitaan Unto Salon tehneen tarkastuskäynnin paikalle. Ajoittamattomat tulisijojen jäännökset ovat tiettävästi ainoat paikalta havaitut todisteet muinaisesta ihmisen toiminnasta. Koska mahdollisuus, että niistä olisi enää mitään jäljellä, on häviävän pieni, ei kohdetta liene enää syytä pitää rauhoitettuna.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: III.

Valokuvat: -

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ > 22

KANKAANPÄÄ

> Venesjärvi

> Kuoppamäki

PK 1144 06 PETKELE

x = 6857 68

y = 1557 39

z = 70

rekisterikylä: Venesjärvi tila: Rajamäki RN:o 6:95

kiinteistötunnus: 214-423-6-95

om: Armi Rajamäki (1995)

os: Torikatu 15 as. 16, 38700 KANKAANPÄÄ (tai Luomajärventie 500)

puh: 930-88019

> Kuoppamäki, kiviroykkiö. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 283; Mj.rek.nro 214 1 0001

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 16,4 km länteen

Tarkastus 1995: Röykkiö sijaitsee puolivälissä pienen mäen etelärinnettä, noin 20 m:n etäisyydellä lähimmästä pellostä ja n. 100 m Rajamäen asuinrakennuksesta NE:hen. Kalliopaljastumia ei ole sillä mäellä, jonka rinteellä röykkiö on. Kohteen ympäristössä kasvaa sekametsää. Maan pintaa peittävässä kasvillisuudessa ovat näkyvimpiä sammalet ja puolukka. Mäellä on luonnonkivikkoa, missä tiheämpänä, missä harvempana. Näkyi suuriakin irtokiviä, mm. noin metrin läpimittaisia.

Koordinaatein ilmoitetussa paikassa on kiviroykkiö, jonka pohjois-, länsi- ja eteläreuna ovat harvan luonnonkivikon seassa. Saattaakin olla, että myös tämä röykkiö on alun perin luonnonmuodostuma, jonka päälle on lisätty kiviä. Kertomuksessa vuoden 1962 inventoinnista mainitaan kynnetessä näkellun röykkiöön kiviä. Röykkiön itälaidasta itään päin on aluetta, jolla ei ole kivikkoa maan pinnassa.

Röykkiö näyttää sijaitsevan hieman koveralla alustalla. Mitaän reunakehäksi katsottavaa osaa sen kivikossa ei näytä olevan.

Röykkiön pituus on 2,7 m N-S -suunnassa, leveys S-W -suunnassa 1,6 m, korkeus 0,35 m. Vuonna 1962 kirjatut saman röykkiön mitat eroavat näistä suuresti. Eroavaisuus johtunee siitä, että röykkiön erottaminen luontaisesta kivikosta on osaksi tulkinnanvaraista.

Tässä röykkiöksi katsomani muodostuman kivikko on osaksi vailla sammalpeitettä, osaksi sammalten alla. Nimenomaan kivikon korkein kohta on ilman sammalpeitettä, mikä johtunee siitä, että se osa koostuu pellostä tuoduista kivistä, jotka eivät vielä ole sammaltuneet. Kivikoko röykkiön reunoilla vaihtelee, sikäli kun voi havaita, rajoissa 5-25 cm. Kiviä on useassa kerroksessa.

Tulkinta: Näyttää helpommalta lukea röykkiön pohjaosa luonnonkivikoksi kuin muinaisjäännökseksi. Kumminkaan en sulkisi täysin pois sitäkään mahdollisuutta, että kohteessa olisi muinaisjäännös, matala röykkiö.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Röykkiön ympäriltä ehkä 20 m:n levyinen alue olisi sopiva suoja-alueeksi.

Valokuvat: Röykkiö Kuoppamäellä, kuvattu idästä (kaksi negatiivia)

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 23

KANKAANPÄÄ

▷ Venesjärvi

▷ Santahuhta

PK 1144 06 PETKELE

x = 6859 32

y = 1559 23

z = 70

rekisterikylä: Venesjärvi tila: Santahuhta RN:o 9:28

kiinteistötunnus: 214-423-9-28

om: Olavi Santahuhta

os: Venesjärventie 1451

puh: 930-88007

▷ Santahuhta, røykkiöryhmä. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 284; Mj.rek.nro 214 1 0004

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 15,6 km länsiluoteeseen

Tarkastus 1995: Vuoden 1962 inventoinnin aikana tehtyjen merkintöjen mukaan kohde, kumpuryhmä, sijaitsee metsäisessä peltojen ympäröimässä saarekkeessa. Sittemmin saarekettä on pienennetty pellonraivauksen vuoksi, ehkä juuri kumpuryhmän tienoille asti. Saarekkeen läpi on raivattu ajotie, joka sekin sattuu niille tienoille, missä kumpuryhmän on merkitty olleen.

Tarkan paikanmäärityksen puuttuessa kohdetta oli haettava noin 100 m:n läpimittaiselta alueelta. Syviä pellonoja ja tien reunoja kaivettaessa syntyneet maapenkat olivat sillä kohtaa tehneet maaston epätasaiseksi. Kohteeseen on v:n 1962 inventoinnissa määritetty kuuluvan kolme tai neljä suunnilleen metrin korkuista ja noin kahden metrin läpimittaista, ruohon peittämää kumpua. Paikan päällä ei selvinnyt, onko tuo kumpuryhmä jo tuhottu, peitetty, vai sulautuvatko ne paikalle ilmestyneiden maakasojen joukkoon niin, että niitä on vaikea havaita.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alue määritettäneen aiempien tietojen perusteella. On mahdollista, että kohde tai osa siitä olisi yhä jäljellä.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoaa: -

KANKAANPAA n: 24

KANKAANPAA

- ▷ Venesjärvi
- ▷ Kotovainio

PK 1144 06 PETKELE

x = 6859 23

y = 1559 53

z = 70

rekisterikylä: Venesjärvi tila: Santahuhta RN:o 9:28

kiinteistötunnus: 214-423-9-28

om: Olavi Santahuhta

os: Venesjärventie 1451

puh: 930-88007

▷ Kotovainio, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 10; Mj.rek.nro 214 1 0003.

Löydöt: SM 10056, SM 10057, lisäksi sanotaan löytyneen kivituura, joka on myöhemmin hukattu.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 15 km länsiluoteeseen

Tarkastus 1995: Kohde on osaksi pihamaalla ja osaksi peltovainiolla. Pihamaalla ei näyttänyt olevan havainnoimiskelpoisia maaleikkauksia. Vainiota, joka oli karjanlaitumena, tarkastelin, mutta en havainnut sen pinnassa mitään massalöytöjä tai muita merkkejä muinaisesta asuinpaikasta.

Tarkastelumahdollisuudet olivat vainiolla välttävät; ruoho peitti paljolti maanpintaa. Maalaji vaikutti savelta tai hiesulta. Laitumen pinta oli polkeutunut karjan sorkissa paikoin kovaksi ja epätasaiseksi.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta..

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. seuraava kohde

Tarinoita ja muistitietoa: Aarnivalkeatarina (Kts. v:n 1962 inventointikertomus, s. 6)

KANKAANPÄÄ ▷ 25

KANKAANPÄÄ

▷ Venesjärvi

▷ Välihuhta

PK 1144 06 PETKELE

x = 6859 10

y = 1559 50

z: 65-70

rekisterikylä: Venesjärvi tila: Välihuhta RN:o 9:48

kiinteistötunnus: 214-423-9-48

om: Olavi Santahuhta

os: Venesjärventie 1451

puh: 930-88007

▷ Välihuhta, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 11; Mj.rek.nro 214 1 0002

Löydöt: V:n 1962 inventointikertomuksessa on mainittu tulisija, kvartsia, saviastianpaloja. Maininnasta ei selviä, onko mikään löydöistä ollut tutkijan tarkastettavissa.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 15 km länsiluoteeseen

Tarkastus 1995: Kohde on peltoaukealla. Lato, jonka luota tulisija oli löytynyt, näkyy v:n 1986 peruskartalla, mutta on purettu. Muutaman kymmenen metrin päähän koordinaattien osoittamasta löytöpaikasta oli hiekkamaahan hiljattain tehty suuri kaivanto. Paikalla käydessäni pelto oli sängellä, ja havainnointimahdollisuudet niiltä osin olivat hyvät; kaivannon ympäristössä ne olivat erinomaiset. Tarkastelin maanpintaa huolellisesti sekä tulisijan löytöpaikan ympäristössä että mainitun kaivannon luona. Mitään merkkejä muinaisesta ihmisen toiminnasta en havainnut.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: Välihuhtan asuinpaikka koillisesta Santahuhtan pihalta nähtynä (neg.)

Piirrokset: -

Lähilöydöt: Kts. edellinen tarkastuskohde.

Tarinoita ja muistitietoa: Aarnivalkeatarina (V:n 1962 inventointikertomus, s. 6)

KANKAANPAA ▷ 26

KANKAANPAA

▷ Venesjärvi

▷ Venestie

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6856 57

y = 1562 96

z: 75-80

rekisterikylä: Venesjärvi tila: Junnila RN:o 5:71

kiinteistötunnus: 214-423-5-71

om: Timo Junnila

os: Venesjärventie 939, Kankaanpää

puh: 930-89205

▷ Venestie, kultt. hist. muinaisjäänös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 11,2 km länteen

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu loivasti länteen viettävään rinteeseen. Sen läheltä kulkee Venestie. Puusto paikalla on kuusikkoa, maanpinta on paljolti ruohikon peitossa.

Tervahaudan suppilon halkaisija NE-SW -suunnassa on 13,2 m. NW-SE -suunnassa 11,8 m. Suppilon eteläisemmän puoliskon ulkoreunaa reunustaa C-kirjaimen muotoinen maavalli, joitakin kymmeniä senttimetrejä korkea. Suppilon syvin kohta on n. 1,2 m vallin harjaa syvemällä. Lounaan puolelta on suppilon seinämään puhkaistu tervan juoksutusreikä, jota vahvistaa kylmämuurattu kivirakenne. Tässä on vielä jäljellä puutorvi, jonka läpi tervaa on juoksutettu. Puutorven alempi pää on suppilon ulkopuolella vallin vieressä olevan kuopan kohdalla. Kuopan pituus on n. 7 m, leveys alle puolet siitä. Syvyyttä on vaikea arvioida. Kuopan pitkien sivujen vierillä on maavallit. Niistä toisen päällä on puun kanto. Suppilon pohjaa on käytetty kaatopaikkana.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m:n levyinen alue kohteen näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: - Venestien varrella olevan tervahaudan juoksutusaukko
(kaksi negatiivia ja yksi dia)
- Venestien varrella oleva tervahauta (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 27

KANKAANPÄÄ

▷ Venesjärvi & Kankaanpää

▷ Rajasalo A–B

PK 1144 09 VENESJÄRVI

A $\begin{cases} x = 6857 90 \\ y = 1567 40 \\ z = 75 \end{cases}$

B $\begin{cases} x = 6857 78 \\ y = 1567 58 \\ z = 75 \end{cases}$

rekisterikylät: Venesjärvi ja Kankaanpää tilat: Rajasalo I (Kankaanpään kylässä) RN:o 2:232; Uusi-Rajasalo (Venesjärven kylässä) RN:o 7:75

kiinteistötunnukset: 214-406-2-232, 214-423-7-75

omistajien yhteystiedot: Rajasalo: ?. Uuden-Rajasalon omistavat saatavissa olevan tiedon mukaan seuraavat: Tapio ja Merja Hietaoja sekä Antti Olavi Uusi-Rajasalo. Hietaojien osoite ja puhelinnumerot: Venesjärventie 405, Kankaanpää: 930-89311, 949-590242.

▷ Rajasalo A ja B, mahdollisia kivikauden asuinpaikkoja tai yhtenäinen asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numeroilla 8 (Rajasalo A) ja 9 (Rajasalo B) Mj.rek.nro 214 1 0009 on yhteinen sekä Rajasalo A:lle että Rajasalo B:lle.

Löydöt: Rajasalo A eli Ullakkoketo: SM 7134; Rajasalo B eli Nenävainio: KM 8055:20 sekä kvartsinkappaleita, hiiltä ja palanutta maata

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7 km länsiluoteeseen

Tarkastus 1995: Rajasalo A: Se tien pohjoispuolinen hiekkakuoppa, johon kohde on paikannettu, on täytetty maakerroksilla. Tarkastelin maan pintaa pellolla lähellä tätä kuoppaa, mutta en havainnut asuinpaikkaan viittaavia merkkejä. Havaintomahdollisuudet pellolla olivat kohtalaiset.

Rajasalo B: Venesjärventien eteläpuolella ja välittömästi Uuden-Rajasalon talon pihamaan itäpuolella on pieni hiekkakuoppa, joka on osaksi täytetty. Vuoden 1962 inventointikertomus paikantaa pienen, osaksi täytetyn hiekkakuopan saman pihamaan tuntumaan hiukan toiseen kohtaan. Paljaita maakerroksia oli paikoin näkyvissä hiekkakuopan viereisellä pellolla. Tarkastelin niitä, mutta en havainnut merkkejä asuinpaikasta.

Vuoden 1962 inventointikertomuksessa mainitaan, että Nenävainiosta (Rajasalo B) tavattu hiiliesiintymä ja palanut hiekka saattaisivat olla tiilenvalmistuksesta jääneitä. Mikäli ne niin olisivat, on päätelmä kivikauden asuinpaikasta tässä kohteessa enää kahden kiviesinelöydön ja kvartsien varassa. Kiviesineistä KM 8055:20 on löydetty maantieltä. Vaikuttaa, että kvartsien löytymisestä paikalta on todisteena vain v:n 1962 inventointikertomukseen kirjattu Svante Rajasalon kertomus. Ei voitane sulkea pois sitä mahdollisuutta, että löytö KM 8055:20 olisi kulkeutunut tielle ajettaessa sille hiekkaa ja että kvartsit olisivat luonnollisia siruja. Hylättäessä nämä epävarmat todisteet, on todisteita riittämättömästi asuinpaikan toteamiseen: vain yksi kiviesine, joka on v. 1890 löytynyt kirves SM 7134.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. En pidä vielä täysin toteen näytettynä, että kohteessa olisi kivikauden asuinpaikka. Luokkaa II ehdotan siksi, että tämänhetkisen tiedon varassa tuskin voidaan asuinpaikan olemassaoloa täysin kumotakaan.

Valokuvat: –

Lähilöydöt: SM 7143

Piirroksat: –

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPAA ▷ 28

KANKAANPAA

▷ Venesjärvi & Kankaanpää

▷ Sikurikoski A-B

PK 1144 09 VENESJÄRVI

A $\begin{cases} x = 6856 86 \\ y = 1566 78 \\ z = 68 \end{cases}$ B $\begin{cases} x: 6856 76-80 \\ y: 1566 75-90 \\ z: n. 70 \end{cases}$

rekisterikylät: Venesjärvi ja Kankaanpää tilat: Sikurikoski (Venesjärvellä) RN:o 3:178; Simula (Kankaanpäässä) RN:o 1:21 kiinteistötunnukset: 214-423-3-178 ja 214-406-1-21

omistajien yhteystiedot: Sikurikosken omistavat tai omistajasta tiennevät Pentti ja Orvokki Laitio, osoite: Venesjärvi, Kankaanpää; puh: 930-89284. Simulan omistaa mv. Kaarlo Vähäsantanen, Paattikoskentie 225, 38740 HAPUOJA; puh: 930-89249

▷ Sikurikoski, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Julius Ailion ja Ville Luhon tarkastuskertomukset; inventoitu v. 1962 numerolla 15, mj.rek.nro 214 1 0008, joka rekisterinumero viittaa sekä joen etelä- että pohjoisrantaan (Sikurikoski A on tässä pohjoisranta ja B eteläranta.)

Löydöt: Sikurikoski A: KM 13567:2-3, 13787, mahdollisesti SM 8702-8709 ja HM 1353:12-13. Luho mainitsee tarkastuskertomuksessaan kiertäen hangatun hioma-alustan, jonka siirtämistä Hapuan koululle säilytettäväksi silloin suunniteltiin. Sikurikoski B: KM 28970

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7,4 km länteen

Tarkastus 1995: Sikurikoski A: Kohde on sekametsän ja joen välissä olevalla pellolla ja joutomaalla. Tarkastuksen aikana pellossa oli kulottunutta heinää. Korkokuvaltaan tämä maastonkohta on tasainen. Paikalla ei ollut maaleikkauksia, joista olisi voinut havainnoida massalöytöjen yms. esiintymää. Joutomaalle tein kaksi koekuoppaa; niissä maaperä vaikutti kynnön sekoittamalta vanhalta peltokerrokselta. Maalaji pellossa ja joutomaalla hiekkaa, jonka seassa savea, joko luonnostaan esiintyvää tai maanparannusaineena käytettyä.

Sikurikoski B: Karvianjoen etelärannalla vastapäätä Sikurikoski A:ta. Laajahko ja selvästi pellon pinnassa erottuva kvartsi-iskosten esiintymä. Maasto on korkokuvaltaan loivasti viettävää, ja siinä pistää esiin avokallion nokkia. Tarkastuksen aikana osassa peltoa oli kesantoa, osassa sadonkorjuun jäljiltä olevaa perunamaata. Havaintomahdollisuudet olivat hyvät rankkasateen juuri huuhdottua maan pintaa. Iskoksista keräsin joitakin näytteeksi. Isäntä Vähäsantanen seurasi osan aikaa pintapöimintää. Hän oli kiinnostunut tutkimuksesta ja suhtautui siihen hyvin myötämielisesti.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Satakuntaliiton julkaisussa A:216 esitetty raja-alue voisi hieman muunnettuna olla sopiva suoja-alueen rajaukseksi. Karvianjoen etelärannalle merkitty raja-alue tulisi mielestäni korvata laajemmalla, johon sisältyisi etelärannalta entuudestaan rajattu alue sekä sen yläjuoksun puoleisesta päästä hieman yli 100 m:n päähän yläjuoksulle päin ulottuva 100 m:n levyinen alue joen etelärantaa.

Valokuvat: Maastonkohta, jossa kvartsi-iskosesiintymä

Piirroksat: -

Lähilöydöt: KM 8055:1, SM 7142, SM 9939-41

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 29

KANKAANPAA

▷ Venesjärvi

▷ Paratiisinpelto

PK 1144 09 VENESJÄRVI

länsipää $\begin{cases} x = 6856 74 \\ y = 1566 29 \\ z = 70 \end{cases}$

itäpää $\begin{cases} x = 6856 75 \\ y = 1566 46 \\ z = 70 \end{cases}$

Julius Ailion 8.VIII 1910
tekemästä kartasta
ilmenevä löytöpaikka

$\begin{cases} x: n. 6856 52 \\ y: n. 1566 12 \\ z: n. 65-67,5 \end{cases}$

rekisterikylä: Venesjärvi tilat: Hakala, Kotiranta, Vähäkoski RN:ot: 3:123 (Hakala), 3:117 (Kotiranta), 3:150 (Vähäkoski)
kiinteistötunnukset: 214-423-3-123, 214-423-3-117, 214-423-3-150
omistajien yhteystiedot: Hakalan omistaja ei selviä Varsinais-Suomen maanmittaustoimiston kautta saatavana olevista tiedoista. Kotiranta vuoden 1966 tiedon mukaan: Matti Rikhard Simula ja Anni Helena Simula. Matti Simulan osoite: Myllyraitti 32, Kankaanpää, puh: 930-89265. Vähäkoski: Erkki Allan Lilja (Tieto vuodelta 1962).

▷ Paratiisinpelto, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Julius Ailion tarkastuskertomus ja siihen liittyvä kartta. Inventoitu v. 1962 numerolla 16. Mj.rek.nro 214 1 0007

Löydöt: KM 5630:5-6, 13567:4, 16136, 17626:1-3; SM 9046-9050 sekä mahdollisesti KM 3392:1-7, SM 2293 b, 2294-2302, 7132-7133, 7141 ja HM 1353:10.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7,8 km länteen

Tarkastus 1995: Yllä mainitut länsipään koordinaatit osoittavat suunnilleen paikkaa, joka Ailion mukaan oli löydöistä pääteltävissä kohdaksi. Johon Paratiisinpellon asutus oli keskittynyt. Nyt paikka on savista peltoa. Havaintomahdollisuudet käydessäni kohteessa olivat kohtalaiset pellon ollessa sängellä. Mitään esihistoriallisen ihmisen toimintaan viittaavaa en paikalla havainnut.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta maastohavaintojen perusteella.

Valokuvat: Paratiisinpelto lounaasta nähtynä (kaksi negatiivina)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. lähellä sijaitsevat muut inventointikohteet: KM 13567:1, SM 9051

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 30

KANKAANPAA

▷ Veneskoski

▷ Ala-Paattikosken ranta

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6855 98

y = 1565 93

z: 65-67,5

rekisterikylä: Veneskoski tila: Alapaattikoski RN:o 7:126

kiinteistötunnus: 214-424-7-126

om: Ilkka Alapaattikoski

os: ?

puh: 930-89147

▷ Alapaattikosken ranta, oletettu kivikauden asuinpaikka.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 13. Mj.rek.nroa ei ole.

Löydöt: SM 16350; Ilkka Alapaattikosken kertoman mukaan lisäksi useita hukattuja kiviesineitä.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 8.4 km länteen

Tarkastus 1995: Kohde oli lehmihakana, osaksi siinä oli myös pensastunutta puron rantaa. Maaperä oli hiesua tai savea. Paksu nurmikasvusto häytti tarkastelua.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. seuraava inventointikohde

Tarinoita ja muistitietoa: Aarnivalkeatarina mainitaan vuoden 1962 inventoinnissa sivulla 7.

KANKAANPÄÄ ▷ 31

KANKAANPÄÄ

▷ Veneskoski

▷ Pajavainio

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6855 68

y = 1565 95

z: 67,5–72,5

rekisterikylä: Veneskoski tila: Alapaattikoski RN:o 7:126

kiinteistötunnus: 214-424-7-126

om: Ilkka Alapaattikoski

os: ? *Alipaattikoski 80, 38740 Pajavainio*

puh: 930-89147

▷ Pajavainio, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 14; Mj.rek.nro 214 1 0006

Löydöt: Hiiltä, punaista multaa, kvartseja. Kohteesta on löytynyt myös tuura ja saviastianpaloja, mutta ne ovat sittemmin hukatut.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 8,2 km länteen

Tarkastus 1995: Kohde on peltoa. Se oli paikalla käydessäni karjanlaitumena, jossa paksu ruohosto peitti maan pintaa. Ojien reunatkin olivat kasvillisuuden vallassa. Havaintomahdollisuudet eivät olleet erityisen hyvät. Mitään merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta en paikalla havainnut.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: –

Piirroksat: –

Lähilöydöt: Kts. edellinen inventointikohde: KM 17626:5, SM 2301, 2303 a & b, 2304, 8670, 9283, 9285–9286, 16350 sekä v:n 1962 inventoinnissa numerolla 174 mainittu hioinkivi; mahdollisesti myös KM 8055:18, SM 2305–2306

Tarinoita ja muistitietoa: –

KANKAANPAA ▷ 32

KANKAANPAA
▷ Venesjärvi
▷ Puolivälinoja

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6855 14

y = 1566 17

z: 80–82,5

rekisterikylä: Veneskoski tila: Alapaattikoski RN:o 7:126

kiinteistötunnus: 214–424–7–126

om: Ilkka Alapaattikoski

os: ?

puh: 930–89147

▷ Puolivälinoja, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: –

Löydöt: –

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 8,2 km länteen

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu rinteeseen, joka laskeutuu kaakkoon päin. Tieura sivuaa tervahautaa. Maasto ympäristössä on melkoisen epätasaista. Puusto on kuusivaltaista sekametsää. Rinteessä paksu humus peittää hiekkakerrosta. Sammalia, puolukkaa ja muistikkaa esiintyy tällä paikalla.

Tervahaudassa on suppilomainen syvennys, jonka ulkoreunaa reunustaa maavalli. Halkaisija vallin harjalta toiselle W–S –suunnassa on 7,5 m. Tervan juoksutusaukko on puhkaistu länteen. Sillä kohtaa vallin harja on noin 0,3 m matalammalla kuin se muualla on. Heti vallin ulkopuolella ja vallin matalimman kohdan vieressä on maassa kuoppa, jonka suurin syvyys on noin 1,1 m:n luokkaa. Kuopan suurin ulottuvuus on sen läpimitta W–S –suunnassa, 5 m. Suurin leveys on 1,4 m. Ylhäältä katsottuna on kuopan muoto hieman pisaramainen, suipon pään ollessa kohti länttä. Tämän kuopan sekä vallin matalimman kohdan kanssa suorassa linjassa on tervahaudan pohjalla pieni syvennys, joka vaikuttaa juoksutusaukon nielun jäännökseltä. Syvennyksen suurin ulottuvuus on pituus 2 m W–S –suunnassa; leveys N–S –suunnassa on 0,4 m ja syvyys on 0,3 m. Tämän syvennyksen pohja on 1,4 m vallinharjan korkeimpien kohtien alapuolella.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m:n levyinen kaistale näkyvien rakenteiden ympäriltä.

Valokuvat: – Tervahauta Alapaattikosken talon maalla. Pohjoisesta nähtynä (negatiivi ja dia).
– Saman tervahaudan juoksutusaukko. Etelästä nähtynä (neg.).

Piirroksiset: –

Lähilöydöt: Lähitöillä on toinen tervahauta jäänyt rakennustyössä suulin alle. Suuli on sijainnissa: x = 6855 46, y = 1566 92 ja on Aulis Kujansuun omistamalla tilalla.

Tarinoita ja muistitietoa: Muistitiedon mukaan olisi tässä haudassa poltettu tervaa vain yhden ainoan kerran.

KANKAANPAA ▷ 33

KANKAANPAA
▷ Veneskoski
▷ Piitankallio

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x: n. 6854 09

y: n. 1565 10

z: n. 80

rekisterikylä: Veneskoski tila: Kuusikoski RN:o 12:194

kiinteistötunnus: 214-406-12-194

om: Matti Kuuskoski

os: Soikanraitti 53

puh: 930-89110

▷ Piitankallio, kivikehä.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 285. Mj.rek.nroa ei ole.

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 9,2 km länsilounaaseen

Tarkastus: Kohdetta etsittäessä 8.9.1995 sitä ei saatu paikan päällä varmuudella identifioiduksi. Oppaana toiminut Heikki Kuuskoski oli ollut mukana jo v. 1962 tehdyllä inventointikäynnillä. Hän arveli kehän tulleen vaikeasti tunnistettavaksi siitä syystä, että siihen kuuluneita kiviä olisi siirtynyt paikoiltaan metsäajoja ajettaessa. Kohdetta etsittäessä mäen korkeimmat kohdat käytiin läpi huolellisesti. Mitään selvää kivikehää emme havainneet.

Luokkaehdotus: II. Kohde tuskin on täysin tuhoutunut, vaan lienee osittain hajonneena nyt vaikeasti tunnistettavissa. Mahdollisesti v:n 1962 inventointikertomuksessa oleva valokuva saattaisi ratkaista kohteen identifioimisen, mikäli sitä paikan päällä verrattaisiin niihin, sinänsä harvalukuisiin irtokiviin, joita Piitankalliolla on.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: V:n 1962 inventoinnissa numerolla 192 mainitut.

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 34

KANKAANPÄÄ

▷ Veneskoski

▷ Kuusikoski

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = 6853 60

y = 1565 16

z: n. 65-70

rekisterikylä: Veneskoski tila: Kuusikoski RN:o 12:194

kiinteistötunnus: 214-406-12-194

om: Matti Kuuskoski

os: Soikanraitti 53

puh: 930-89110

▷ Kuusikoski, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 12; Mj.rek.nro 214 1 0005

Löydöt: SM 9282, taltan muotoinen esine, joka on kadonnut, kvartssia, hiiltä, saviastianmuruja

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 9 km länsilounaaseen

Tarkastus: Kohde on peltoa ja pihamaata, josta osa on entistä kasvimaataa. Vain pellossa oli paljasta maanpintaa ja sielläkin vain paikoin: muutoin tiheä nurmi peitti pellon pintaa. Pellosta en havainnut mitään merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta. Täyttemaata on joskus ajettu asuinrakennuksen eteläseinustalle.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: Kuusikosken pihapiiri (neg.)

Piirrokset: -

Lähilöydöt: SM 9282

Tarinoita ja muistitietoa: Aarnivalkeatarina mainitaan v:n 1962 inventointikertomuksessa sivulla 6.

KANKAANPÄÄ ▷ 35

KANKAANPÄÄ

▷ Veneskoski

▷ Lisä-Tuomi

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x: n. 6853 50-54

y: n. 1565 50-54

z: n. 80

rekisterikylä: Veneskoski tila: Lisä-Tuomi RN:o 15:31

kiinteistötunnus: 214-406-15-31

om: mv. Unto Mäkitalo

os: Jyränkyläntie 73

puh: 930-89026

▷ Lisä-Tuomi, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 8,6 km länteen.

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu mäen etelärinteen yläpuolelle, kovapohjaiselle tasamaalle. Ympärillä ovat yleisimmät puulajit koivu ja kuusi; maanpintaa peittää etupäässä sammal ja heinikko. Tervahaudan suppilon ulkoreunaa reunustaa C-kirjalimen muotoinen maavalli. Pohjoisreuna on ilman vallia Tervahaudan suppilon läpimitta on 6,7 m N-S -suunnassa ja 6-7,5 m W-S -suunnassa. Nämä mitat on otettu vallin korkeimmalta harjalta siellä, missä vallia suppilon reunalla on. Suppilon pohja on n. 0,7 m reunoja alempana. Etelän suunnalla on suppilosta puhkaistu tervan juoksutusaukko alarinteeseen päin. Tervahaudan ulkopuolella puhkaisukohdassa on N-S -suuntaisen, 1,8 m pitkän 1,1 m leveän ja 0,3 m syvän ojanteen pää; sen toinen pää yhdistyy kuoppaan, jonka reunat ovat 1,1 ja 1,2 m ja syvyys 0,8 m. Tervan juoksutusaukko on vahvistettu kylmämuuratulla kivilatomuksella siinä, missä se puhkaisee suppilon reunan. Suppilon pohjalla on kuusen kanto, jonka läpimitta on 40 cm.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m:n levyinen kaistale näkyvien rakenteiden ympäriltä.

Valokuvat: Tervahaudan juoksutusaukko kylmämuurattuine kivirakenteineen (neg.)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 36

KANKAANPAA

▷ Veneskoski

▷ Halmela

PK 1144 09 VENESJÄRVI

x = n. 6850 81

y = n. 1565 58

z = n. 70-75

rekisterikylä: Veneskoski tila: Halmela RN:o 5:3

kiinteistötunnus: 214-424-5-3

om: Viljo Halmela

os: Jyväntie 13, 28130 PORI

puh: ?

▷ Halmela, kultt. hist. muinaisjäänös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 9,4 km lounaaseen

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu melko tasaiseen maastoon. Puusto ympäristössä on osaksi järeeää kuusikkoa, osaksi nuoria pihlajia.

Tervahaudan suppilon ulkoreunaa reunustaa C-kirjaimen muotoinen maavalli kaartuen suppilon itäpuoliskon ympäri. Vallia lukuun ottamatta on halkaisija 7 m sekä N-S -suunnassa että W-E -suunnassa. Suppilon syvin kohta on metrin verran vallin harjaa alempana. Suppilon itäreunalle on puhkaistu tervan juoksutusreikä, jonka jatkona suppilon ulkopuolella on W-E -suuntainen, 3,5 m pitkä ja 1,2 m:n levyinen oja. Vallin sisäreunalla kasvaa kuusi, jonka halkaisija on noin 50 cm.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m:n levyinen kaistale näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: Halmelan tervahauta (neg.)

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: Lähimmässä asuinrakennuksessa kesäisin asuva Alma Halmela, joka on syntynyt v. 1908, kertoi, että hänen lapsuudessaan tämä tervahauta oli ollut hylättynä jo pois käytöstä.

KANKAANPÄÄ ▷ 37

KANKAANPÄÄ

▷ Vihteljärvi

▷ Kuninkaanlähde

PK 2122 03 KUNINKAANLÄHDE

x = 6852 84

y = 2422 50

z: 102,5–105

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Kuninkaanhovi RN:o 2:74

kiinteistötunnus: 214-425-2-74

om: Oy Kuninkaanlähde (V:n 1978 tieto)

os: ?

puh: ?

▷ Kuninkaanlähde, kultt. hist. muinaisjäänös, luonnonkohde, johon liittyy historiallinen tapaus

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Juhana Lehtinen on kirjoittanut Kuninkaanlähteestä Suomen Muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirjassa VI, v. 1883, sivulla 133–134.

Löydöt: –

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7,2 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Voimakkaasti virtaava lähde, josta laskevaan puroon yhtyy sivuilta muita, jotka virtaavat pienemmistä silmäkkeistä. Suurin lähde on ympäröity ketjuaidalla, jonka vierusta on osaksi laatoitettu. Lähteen reunoja on tuettu kivillä. Puron haarakkeiden yli on lankkusiltoja, niistä yksi aivan lähteen lähellä, muita puron alajuoksulla. Maaperä on hiekkaa, puusto sekametsää. Lähteen vieressä on parkkipaikka. Tien takana on lähdettä vastapäätä "Kunkku-pub", joka ei ole enää toiminnassa. Yksi varta vasten asetettu tienviilta opastaa lähteelle. Muistokilpi on asetettu lähteelle kertomaan kuningas Aadolf Fredrikin käynnistä paikalla 17.7.1752. Kuninkaan kerrotaan pysähtyneen tuolloin juomaan lähteestä.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Tässä suurinta lähteensilmää ympäröivän ketjuaitauksen sisään jäävä alue voisi olla suoja-alue, ellei sitä entuudestaan jo ole sellaiseksi määritetty.

Valokuvat: – Kuninkaanlähde (negatiivi ja dia)
– Kuningas Aadolf Fredrikin käynnistä kertova muistolaatta Kuninkaanlähteellä (negatiivi ja kaksi diaa)
– Kolikoita Kuninkaanlähteessä (negatiivi ja dia)

Piirroksiset: –

Lähilöydöt: –

Tarinoita ja muistitietoa: Juhana Lehtinen on maininnut teoksessaan sivulla 134, että lähteeseen on liitetty aarretarina. Samalla hän mainitsee siihen uhratun rahoja. Edelleen, hän toteaa kerrotun, että venäläisiä olisi majailnut Kuninkaanlähteellä v. 1808. Näitten on sanottu rakentaneen hako- ja lehtimajoja Kuninkaanlähteelle ja kuljettaneen sinne ympäristöstä ryöstämiään ruokavaroja.

KANKAANPÄÄ ▷ 38

KANKAANPÄÄ

▷ Vihteljärvi

▷ Korkeamäki

PK 1144 11 VERTTUU

x = 6848 70

y = 1574 81

z = 87.5

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Korkeamäki RN:o 15:18

kiinteistötunnus: 214-425-15-18

om: mv. Heikki Korkiamäki

os: Verttuuntie, Kankaanpää

puh: 930-88816

▷ Korkeamäki, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7 km etelään

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu maastoon, joka laskee pohjoiseen päin. Puusto ympäristössä on sekametsää, maan pinta on sammalpeitteinen. Tervahaudan suppilo on halkaisijaltaan 9,5 m NE-SW -suunnassa. Vallia ei normaalista tavasta poiketen ole tämän tervahaudan suppilon ympärillä. Suppilon syvyys on 0,9 m. Suppilon etelälaidalle on puhkaistu tervan juoksutusreikä, jossa on yhä juoksutustorvi näkyvissä. Torven alapää on laajahkon kuopan yläpuolella. Kuopan mitat ovat: pituus 3,7 m, leveys 2,1 m ja syvyys 1,7 m. Maassa tervahaudan ulkopuolella on hiiliä. Suppilon pohjalla on roskakätkö.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee kaksi metriä leveä kaistale näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: - Tervan juoksutusränni Korkeamäen talon maalla olevassa tervahaudassa (kaksi negatiivia)

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. seuraava kohde

Tarinoita ja muistitietoa: Paikalla oppaana ollut Matti Korkeamäki (os: Verttuuntie 745, Kankaanpää puh: 930-88826) muisteli, että tässä tervahaudassa oli tervaa valmistettu joskus vuosien 1938-39 tienoilla.

KANKAANPAA ▷ 39

KANKAANPAA

▷ Vihteljärvi

▷ Vällitalo

PK 1144 11 VERTTUU

x: 6848 25-30

y: 1575 50-54

z: n. 90

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Kohde sijaitsee joko Vällitalon, RN:o 15:24, tai Siltakorven, RN:o 15:23, puolella. Tervahauta on kumminkin alla mainitun Kalevi Korkeamäen maalla.

kiinteistötunnus: 214-425-15-24 tai 214-425-15-23

om: Kalevi Korkeamäki

os: Verttuuntie 745, 36700 KANKAANPAA

puh: 930-88826

▷ Vällitalo, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 7,4 km etelään

Tarkastus 1995: Tervahauta on tehty rinteeseen, joka viettää etelään pain Ympärillä kasvaa sekametsää. Maaperä on multaista, ruohottunutta.

Tervahaudan suppilon ulkoreunaa reunustaa joka puolella maavalli, jonka korkeus on muutaman kymmenen senttimetrin luokkaa. Halkaisija on vallin harjalta mitattuna N-S -suunnassa 12,8 m ja W-E -suunnassa 14,1 m. Suppilon pohja on 1,5 m vallin harjaa syvemmällä. Etelälaidalla on suppilon reunan läpi puhkaistu reikä tervan juoksuttamiseksi. Oppaana ollut Matti Korkeamäki (Yhteystiedot samat kuin yllä mainitulla maanomistajalla, Kalevi Korkeamäellä, joka on hänen poikansa) kertoi nähneensä joskus puisen ruuhan tässä tervan juoksutusreiässä. Ruuhan toinen pää oli ollut rännimäinen ja toinen putkimainen. Tervan juoksutusreiän kohdalla on vallin vieressä ja suppilon ulkopuolelta ojanne. Se on N-S -suunnassa n. 5 m pitkä; suurin leveys on 1,4 m. Ketut ovat joskus pesineet tervan juoksutusreiässä ja kuopineet sieltä, ja muualtakin, hiiliä esille. Tervahaudan sisällä kasvaa mm. n. 25 cm:n läpimittainen kuusi.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittänee 2 m leveä kaistale näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: Tervahauta Vällitalon maalla, lännestä kuvattuna (neg.)

Piirroksiset: -

Lähilöydöt: Kts. edellinen tarkastuskohde

Tarinoita ja muistitietoa: Kts. edellä maininta ruuhesta, jonka kautta tervaa on juoksutettu.

KANKAANPAA ▷ 40

KANKAANPAA

▷ Vihteljärvi

▷ Oravaniemi

PK 1144 11 VERTTUU

x = 6849 26

y = 1576 71

z: n. 82,5

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Oravaniemi RN:o 3:4

kiinteistötunnus: 214-425-3-4

om: veljekset Aimo, Armas ja Mauno Mustaniemi

tilan talouskeskuksen osoite: Verttuuntie 796, 38700 KANKAANPAA

puh: mv. Aimo Mustaniemi: 930-88831

▷ Oravaniemi, kivitaltan löytöpaikka sekä kultt. hist. muinaisjäänös: lähde, johon liittyy uskomus

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: kiviesine

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 6,6 km etelään

Tarkastus 1995: Löytöpaikka ja lähde sijaitsevat lähekkäin. Lähde on n. 60 min päässä Verttuunjärven rannasta, sen eteläpuolella. Kohteessa on peltoa ja metsikköä. Kyntötyössä kymmenisen vuotta sitten oli sattunut löytymään kiviesine täältä pellolta. Esine on ollut Aimo Mustaniemen hallussa ja on eikka vieläkin. Kysyessäni löydöstä Aimo Mustaniemeltä hän sanoi, ettei tiedä, mihin se on nyttemmin joutunut. Mainitsin hänelle, että löytö tulisi saada museoviraston kokoelmiin. Aimo Mustaniemi kertoi esineen olleen kouruteräinen ja väriltään musta. Hänen kuvauksestaan päätellen esineen pituus olisi ollut n. 25 cm:n luokkaa. Käydessäni esineen löytöpaikalla totesin sen saviseksi pelloksi. En havainnut maan pinnassa mitään mainittavaa.

Löytöpaikasta muutaman kymmenen metrin päässä on lähde, joka on varustettu sementtirenkain. Yllä olevat koordinaatit tarkoittavat tämän lähteen kohtaa. Lähteeseen liittyvästä uskomuksesta kertoi Pekka Mustaniemi (os: Verttuuntie 831, 38700 KANKAANPÄÄ, puh: 930-88831). Lähteestä oli aiemmin lähtenyt pohjoista kohden virtaava puro. Tämän lähteen vedellä oli uskottu olevan sairauksia parantava voima, ja siksi sitä oli noudettu Jämijärvellekin asti. Lähde on sekametsässä. Erityisesti huomattakoon siinä kasvava alueelle epätyypillinen puulaji lehmus.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: Lähteen luokaksi katsoisin III, koska se on suljettu sementtirenkaiden sisään. Kiviesineen löytöpaikkaa ei mikään seikka ainakaan toistaiseksi oikeuta pitämään esihistoriallisena kiinteänä muinaisjäänöksenä.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. seuraava inventointikohde.

Tarinoita ja muistitietoa: Edellä mainittu kertomus veden parantavasta voimasta.

PK 1144 11 VERTTUU

x = 6849 00

y = 1576 62

z: n. 87,5–90

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Mustaniemi RN:o 13:30

kiinteistötunnus: 214-425-13-30

om: mv. Pekka Mustaniemi

os: Verttuuntie 831, 38700 KANKAANPÄÄ

puh: 930-88815

▷ Mustaniemi, röykkiöitten jäännöksiä
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 6,8 km etelään

Tarkastus 1995: Kohteessa on kaksi maanpinnasta esiin pistävää yli metrin läpimittaista kiveä, joitten päällä on aikaisemmin ollut säännöllinen pienommista kivistä koostuva peite. Nuo pienemmät kivet on suurimmaksi osaksi otettu tientekotarkoituksiin: naapurin vanha isäntä oli pyytänyt niitä täytekivikoksi tielle, mihin pyyntöön Mustaniemen isäntäväki oli suostunut.

Pekka Mustaniemi, jolta näistä kivikoista kuulin, kertoi, niitä joskus väitetyin vainajien haudoiksi. Hänen isänsä äiti oli väittänyt niin. Pekka Mustaniemen mukaan kivikate kummankin suuremman kiven päällä oli ollut säännöllinen kuin piisaminpesä. Paikan päällä Mustaniemi osoitti, millainen kivilatomuksen korkous oli ollut. Kivikko oli ulottunut suunnilleen 30 cm yli korkeamman maakiven, joka kohoaa ympäröivästä maaperästä 40 cm.

Jokin aikaa sitten oli Pekka Mustaniemen poika yrittänyt vetää traktorilla irti toisen niistä paikalla olevista kivistä, joiden läpimitta on runsaan metrin luokkaa. Kivi ei ollut irronnut. Liitteissä olevaan asemapiirrookseen merkitsin syvennyksinä siinä vedätyksessä syntyneet traktorin takapyörrien jäljet. Totesin Pekka Mustaniemelle, että röykkiöiden säilyneet osat ovat yhä rauhoituksen alaisia, eikä niitä tule yrittää tutkia omin päin.

Röykkiön jäännökset sijaitsevat melkoisen tasaisessa, loivasti viettävässä maastossa. Maaperä on pehmeää hiekkaa. Lähistöllä kallio kohoaa jyrkästi, joskaan ei kovin korkeana. Avokallion seinämään on matkaa eteläisemmän röykkiön jäännöksen suurimmasta kivistä 14,3 metriä, suuntaan 227° eli suunnilleen lounaaseen. Irtokiviä ei ympäristössä juuri erotu muualla kuin röykkiön jäännöksissä ja niiden vierillä. Kumminkin joidenkin samman peittämien kohoumien alla voi olla kiviäkin. Puusto on harvahkoa kuusikkoa. Maan pintaa peittää paitsi sammal, myös heinikko. Mustikka viihtyy.

Ne kaksi suurempaa kiveä, joiden varaan röykkiöt on joskus koottu, näkyvät liitteissä olevassa piirroksessa. Eteläisempi niistä on harjava, pohjoisempi on tasalakinen. Jäljellä olevat pienemmät kivet ovat kivilajin puolesta vaihtelevaa ainesta. Tavallisesti ne eivät olleet erityisen pyörityneitä. Niiden kokoluokka selviää asemapiirroksesta. Jotta kohteen ominaislaatu kävisi selvemmin ilmi asemapiirroksessa, merkitsin siihen myös sammalen ja humuksen alla olevan kivikon. Tätä varten koettelin lastan kärjellä maaperää järjestelmällisesti koko siltä alueelta, jonka asemapiirrookseen merkitsin.

Lähin pelto on yli 50 m:n etäisyydellä kiviröykkiöiden jäännöksistä. Kovin kaukana tästä kohteesta ei ole paikka, jossa mäen rinteellä on peltoröykkiöiltä vaikuttavia kiveyksiä. Ne ovat sijainnissa: x = 6849 16, y = 1576 64, z: n. 95.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueen raja voisi olla 20 m:n etäisyydellä röykkiöiden jäännöksistä.

Valokuvat:

- Mustaniemen maalla olevista röykkiön jäännöksistä eteläisempi. Kuvattu lännestä päin (neg.)
- Pohjoisempi röykkiö 5 m:n päässä edellisestä. Kuvattu koillisesta (neg.)
- Molemmat edelliset röykkiöiden jäännökset. Kuvattu koillisesta (kaksi negatiivia)

Piirroksat: asemapiirros, MK 1:50.

Lähilöydöt: Kts. edellinen inventointikohde

Tarinoita ja muistitietoa: Edellä on mainittu röykkiöitä väitetyn haudoiksi.

KANKAANPAA ▷ 42

KANKAANPAA

▷ Vihteljärvi

▷ Hautala

PK 1144 11 VERTTUU

x = n. 6844 90

y = n. 1578 68

z: 90-95

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Hautala RN:o 12:74

kiinteistötunnus: 214-425-12-74

om: Juhani Lepistö

os: Sällintie 360, 38720 VIHTELJÄRVI

puh: 949-127901

▷ Hautala, kivikauden asuinpaikka

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 18

Löydöt: SM 7245, kvartssia, saviastianmuruja, hiiltä; lisäksi yhden paikalta löydetyn esineen on mainittu tulleen lahjoitetuksi jonnekin.

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 10,8 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Kohteessa on pihamaata ja viljelysmaata, joka oli laitumena käydessäni paikalla. Asuinrakennuksen lähistöllä, etelään laskevassa mäenrinteessä, oli juuri tehty koneellisia kaivuutöitä. Maanpinnasta en havainnut mitään muinaisjäännösten olemassaolosta todistavaa.

Asuinrakennuksen eteläpuolista peltoa, samaa, jossa kaivuutöitä oli tehty, katsoin Anne Välimäen opastuksella. Hänen tietämänsä mukaan pellostä olisi joidenkin kaivuutöiden yhteydessä tullut esiin ihmisen luita ja astian paloja. Luiden vuoksi kaivaminen olisi keskeytetty, jotta hautapaikka olisi saanut jäädä entiselleen. Vuoden 1962 inventointikertomuksessa mainittuja tietoja venäläisen haudasta, uhripellostä ja sinisistä lieskoista ei Anne Välimäki kertonut, enkä niistä häneltä nimenomaan kysynyt. Hän muisteli mainitun pellon olevan nimeltään Hautapelto.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: - Hautalan löytöpaikka etelästä kuvattuna. Taustalla Hautalan asuinrakennus (neg.).
- Sama kohda idästä kuvattuna (neg.)

Piirrokset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: Vuoden 1962 inventointikertomuksen mukaan kohteessa olevaan peltoon liittyy tarina sinisten lieskojen palamisesta ja kertomus venäläisen haudasta. Samaa peltoa olisi inventointikertomuksessa olevan maininnan mukaan joskus arveltu uhripeloksi. Nimityksen *uhripelto* merkitystä ei samalla ole selitetty.

KANKAANPÄÄ ▷ 43

KANKAANPÄÄ

▷ Vihteljärvi

▷ Uusiranta

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI

x = 6849 86

y = 2422 07

z: 72,5–75

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Uusiranta RN:o 1:210

kiinteistötunnus: 214-425-1-210

om: Marja-Leena ja Matti Armas Uusitalo

os: 38720 VIHTELJÄRVI

puh: ?

▷ Uusiranta, kvartsi-iskosten löytöpaikka

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: --

Löydöt: KM 28971, johon kuuluu neljä kvartsin palaa

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 9 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Tasainen maastonkohta, osaksi peltoa, osaksi metsää. Pelto on savi- tai hiesumaata ja viettää loivasti järvelle pohjoista kohden. Käydessäni paikalla pelto oli oraalla ja sen pintaa saattoi verraten esteettömästi tarkasteilla. Metsän puolelta maan pintaa peittää heinikko. Pellon pinnasta poimin neljä kvartsin palaa läheltä toisiaan. Muista osista peltoa en havainnut kvartsia. Yksi kvartseista sopii erinomaisen hyvin iskokseksi. Lähelle löytöpaikkaa tein metsän puolelle kaksi koekuoppaa. Siellä päällimmäinen maakerros näytti olevan humuksensekainen savi. Sen alla oli puhdas savi. Kvartsin palojen löytökohdat rajoittuivat pellolla noin 25 m²:n alueelle. Kokonaisuus ei vaikuta asuinpaikalta, vaan ennemminkin paikalta, jossa olisi tilapäisemmin leiriydytty tai toimitettu jotakin askareita.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: Kannanotto naihin vaatisi ehkä tiedon siitä, miten vastaavanlaisten kohteiden kanssa yleensä on menetelty. En tunne vertailukohteita, joten sivuutan tämän kohdan.

Valokuvat: --

Piirrokset: --

Lähilöydöt: SM 7247

Tarinoita ja muistitietoa: --

KANKAANPÄÄ ▷ 44

KANKAANPÄÄ
▷ Vihteljärvi
▷ Kaappikallionmäki

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI

x = 6845 95

y = 2424 80

z = 105

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Kaappikallio RN:o 4:83

kiinteistötunnus: 214-425-4-83

om: Jaakko Kalevi Kulmala ja Anneli Laina Mirjami Kulmala

os: Nisukoskentie 33, 38600 LAVIA

puh: ?

▷ Kaappikallionmäki, kivikauden asuinpaikka. II.

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: Inventoitu v. 1962 numerolla 17; Mj.rek.nro 214 1 0015

Löydöt: Reikäkivi, kvartseja

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 13,4 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Paikassa, jossa Silmäkkeentie ylittää Kaappikallion, on aiemmin ollut hiekkakuoppa. Vuoden 1962 inventointikertomuksessa mainitaan hiekkakuopasta löytyneen reikäkiven ja kvartsin paloja. Toivo Kulmala, jonka veljen omistamalla maalla kohde sijaitsee, arveli hiekanottoaikan jääneen Silmäkkeentien varteen tehdyn pienen parkkipaikan alle. Saattaa myös olla, että tien levitys on tuhonnut hiekkakuopan. Vrt. seuraava inventointikohde.

Luokka ja suoja-alue: Kumpaankaan ei muutosehdotusta.

Valokuvat: -

Piirroksat: -

Lähilöydöt: Kts. seuraava inventointikohde

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA ▷ 45

KANKAANPAA
▷ Vihteljärvi
▷ Kaappikallio

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI

x: 6845 77-84

y: 2424 62-70

z: 90-100

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Jankkari RN:o 4:26

kiinteistötunnus: 214-425-4-26

om: Seppo Hannu Jankkari & Maija Leena Jankkari

os: Heinijärventie 43, 38510 SUODENNIEMI

puh: ?

▷ Kaappikallio, kivikauden asuinpaikka

Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: KM 28972

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 13,5 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Silmäkkeentiestä haarautuva metsäautotie leikkaa kivikautista asuinpaikkaa noin 100 m:n pituisella kaistaleella, mistä ovat todisteena ojanleikkauksessa ja siihen liittyvissä pienissä hiekanottopaikoissa havaittavat löydöt. Näin havainnoitava asuinpaikan osa on länteen viettävässä rinteessä

Puusto paikalla on sekametsää. Maaperä on hietikkoa, ja hiekan seassa näyttää olevan runsaasti kiviä. Samassa rinteessä asuinpaikan kanssa on muinaiselta rantavallilta vaikuttava kivikko, joka on myös merkittynä asemapiirrokseseen.

Iskoksia oli paikalla runsaasti. Niistä poimin vain pienen osan näytteeksi. Muut tarkastuslöydöt ovat kaksi hiotun kiviesineen palaa, hioin, hioimen pala, teelmä, palanutta luuta ja palanut kivi, jonka jätin maahan. Hiilikeskittymiä tai mahdollisia ihmisen toiminnan värjäämiä maakerroksia en havainnut. Havaintomahdollisuudet olivat hyvät, monien maaleikkausten vuoksi.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Asuinpaikka lienee suurimmaksi osaksi yhä ehjänä säilynyt. Liitteissä olevassa asemapiirroksessa näkyvä metsäautotien osa ja sen molemmat sivustat 50 m:n etäisyydelle metsäautotiestä voisivat sisältyä suoja-alueeseen.

Valokuvat: - Kaappikallion kivikautista asuinpaikkaa. Kuvattu etelästä metsäautotien yli (neg.)
- Sama kohde kuvattuna lännestä metsäautotien ja Silmäkkeentien risteyksestä (neg.)

Piirrokset: Asemapiirros 1:500

Lähilöydöt: Kts. edellinen inventointikohde

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPÄÄ ▷ 46

KANKAANPÄÄ

▷ Vihteljärvi

▷ Kulovuori

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI

x: n. 6844 68

y: n. 2424 74

z: 90-92,5

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Huhtala RN:o 6:34

kiinteistötunnus: 214-425-6-34

om: ?

▷ Kulovuori, kultt. hist. muinaisjäännös, tervahauta
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: -

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 13,6 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Tervahauta on kaivettu etelään päin viettävään rinteeseen, lähelle puroa. Puusto ympärillä on kuusivaltaista sekametsää, maan pinta on paljolti sammalen ja sananjalkojen peitossa. Tervahaudan sisällä kasvaa pieniä puita.

Tervahaudan suppilon halkaisija N-S -suunnassa on 8,3 m ja W-E -suunnassa 8,7 m. Suppilon syvyys on metrin luokkaa. Vallia suppilon ympärillä on vain lounaan suunnalla. Suppilon ulkopuolella on 2 m pitkä, 1,9 m leveä ja 0,5 m syvä kuoppa, jonka pohjalla on irtokiviä. Tämän kuopan pohjoisreuna on 2 m:n etäisyydellä suppilon eteläreunasta.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi riittäisi 2 m:n kaista näkyvien rakenteiden ulkopuolelta.

Valokuvat: -

Piirrokset: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

KANKAANPAA 6-47

KANKAANPAA

▷ Vihteljärvi

▷ Koura

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI

x = 6845 32

y = 2423 76

z = 82,5

rekisterikylä: Vihteljärvi tila: Koura RN:o 6:71

kiinteistötunnus: 214-425-6-71

om: mv. Tarmo Koura

os: Jankkarinkulma 28, 38720 VIHTELJÄRVI

puh: 930-88303

▷ Koura, kultt. hist. muinaisjännös, raudanvalmistuspaikka
Aiemmat muistiinmerkinnät ja numerotunnukset: -

Löydöt: rautakuonaa, hiiltä, savitiivistettä km 28973 : 1-2

Sijaitsee: Kankaanpään kirkolta 13.2 km kaakkoon

Tarkastus 1995: Peltojen keskellä olevassa metsikössä on korkea hiekkainen mäki, josta on ajettu paljon hiekkaa tielle. Puusto on paikalla sekametsää. Maan pinta on paljolti ruohon ja sammalen peitossa. Hiekan joukosta on tullut runsaasti kiviä, jotka on kasattu paikalle.

Hiekkakuopan seinämässä sen kaakkoislaidalla esiintyy useiden kymmenien metrien matkalla hiiltä ja rautakuonaa. Hiekkakuoppa on suunnilleen sellaisessa tilassa, kuin v:n 1982 peruskartta osoittaa.

Hiilen ja rautakuonan esiintymiskohtassa havaitsin muutamia paloja savitiivistettä. Joissakin kivissä vaikutti olevan suuren kuumuuden lasittamaa pintaa. Mitään rakenteiden jäännöksiä ei hiekkakuopan reunassa näkynyt.

Isäntä Tarmo Koura kertoi ennen hiekanottoa mäellä olleen kuopan, jonka seinämässä oli ollut puhkaisukohta alarinteen puolella. Hän oli otakunut kuopan tervahaudaksi.

Mäen kaivamattomalla puoliskolla on säilytyskuopalta vaikuttava kiviseinäinen syvennys. Mäen itäsvuolla erään siirtolohkareen seinämässä vaikutti olevan tulenpidon murentamaa seinämää. Nämä saattavat kuulua muihin yhteyksiin kuin raudansulatukseen.

Luokkaehdotus ja ehdotus suoja-alueeksi: II. Suoja-alueeksi olisi ajateltavissa ehkä hiekkakuopan viljelemätön ympäristö niin, että suoja-alueen eteläreuna olisi x-koordinaattilinjalta 6845 28.

Valokuvat: - Raudanvalmistuspaikka Kouran maalla. Kuvattu luoteesta (kaksi negatiivia).

Piirroksat: -

Lähilöydöt: -

Tarinoita ja muistitietoa: -

VALOKUVAT

Valokuvannut Esa Laukkanen, milloin ei erikseen muuta mainita.

Selostuksissa ensimmäisenä on kunkin kohteen inventointinumero.

NEGATIIVILUETTELO

Negatiivin
numero, SM

Aihe

- Kankaanpään Veneskosken koululla säilytettävät kiviesineet. Deponoituja museovirastolta.
- Aihe kuten edellisessä.
- 20: Jokihaaran kivikautista asuinpaikkaa. Kuvattu Jokihaaran talon pihapiiristä koilliseen päin.
- 35: Lisä-Tuomen tervahaudan juoksutusaukko kylmämuurat-
tuine kivirakenteineen. Kuvattu tervahaudan ulkopuolelta.
- 34: Kuusikosken talon pihapiiri. Kivikauden asuinpaikka on
asuinrakennuksen päädyssä näkyvien maalaustikapuiden
alapään kohdalla ja siitä alarinteeseen päin.
- 6: Kallioston asuinpaikka lounaasta katsoen.
- 7: Lamminojan asuinpaikka idästä katsoen.
- 7: Sama aihe kuin edellisessä; kuvaussuunta on kiertynyt
hieman myötäpäivään.
- 9: Lohikosken ylikäytävän asuinpaikkaa.
- 9: Sama aihe kuin edellisessä.
- 44: Kaappikallion kivikautista asuinpaikkaa. Kuvattu etelästä
metsäautotien yli.
- 44: Sama kohde kuvattuna lännestä metsäautotien ja
Silmäkkeentien risteyksestä.
- 42: Hautalan löytöpaikka etelästä kuvattuna. Taustalla
Hautalan asuinrakennus.
- 42: Sama kohde idästä kuvattuna.
- 19: Paikka, jota on löytynyt vasarakirves KM 11435:1.
Kuvattu kaakosta.
- 19: Oikokirveen teräpuoliskon, KM 11435:2:n löytöpaikka
lännestä.
- 19: Sama aihe kuin edellisessä. Lampaat ovat kuvassa
löytöpaikalla.
- 8 b: Tervahauta Reiman kaupunginosan lähellä. Puiden alla
erottuu tervahaudan valliä.
- 8 b: Heti etualalla näkyy tervahaudan suppilon pohja. Kuvat-
tu lounaasta.
- 8 b: Kohouma tervahaudan vallin päällä. Kuvattu lounaasta.
- Rajamerkki, jossa hakkaus "Jydä koski"? Pro Jyräkoski?
Ei inventointikohteena.
- 36: Halmelan tervahauta.
- 14: Tervahauta Mustakeitaan lähellä, juoksutusaukko. Kuvat-
tu tervahaudan ulkopuolelta.
- 14: Sama tervahauta kaakosta kuvattuna.
- 4: Hapualan kivikautinen asuinpaikka etelästä nähtynä.
- 28: Sikurikoski (A), kivikauden asuinpaikka- aluetta lännestä
kuvattuna.

- 29: Paratiisinpellon kivikautinen asuinpaikka. Kuvattu lou-
naasta.
- 29: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- Lapinniemi, jossa oleva kivikko lienee muinaista rantakivik-
koa. Sijainti peruskartalla 1144 09: x = 6853 22, y =
1560 74.
- 2: Koivukoski. Teelmän löytöpaikka etelästä kuvattuna.
- 3: Tulisijan jäännös, joka on ruohikon peittämä.
- 37: Kuninkaanlähteen muistolaatta.
- 37: Kolikoita Kuninkaanlähteessä.
- Tyhjä ruutu.
- 37: Kuninkaanlähte.
- Numerohakkaus rajamerkinä käytetyssä siirtolohkareessa.
Sijainti peruskartalla 1144 12: x = 6852 01, y = 1577 39.
Tämä rajamerkki on tässä huomioitu ilman, että sitä on
otettu inventointikohteisiin mukaan.
- Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- Siirtolohkare, jossa edellisissä otoksissa näkyvä kivi-
hakkaus on. Kuva otettu kiven siltä puolelta, jossa hakkaus näkyy.
- 39: Tervahauta Välitalon maalla, lännestä kuvattuna.
- 38: Tervan juoksutusränni Korkeamäen talon maalla olevassa
tervahaudassa.
- 38: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- 22: Röykkiö Kuoppamäellä. Kuvattu idästä.
- 22: Sama aihe kuin edellisessä. Mitta on taitettu niin, että
se on 102 cm:n pituudessa. Kuvattu idästä.
- 25: Välihuhdan asuinpaikka koillisesta Santahuhdan pihalta
nähtynä.
- 17: Yskänlähte idästä katsoen.
- 28: Sikurikoski (B), maastonkohta, jossa kvartsi-iskos-
esiintymä.
- 32: Tervahauta Alapaattikosken talon maalla. Pohjoisesta
nähtynä.
- 32: Sama kohde etelästä. Etualalla tervan juoksutuskohta.
- 10: Koekuoppa 1 Ruoko-ojan varressa. Taaimpana kuopan
eteläseinämä.
- 10: Saman kuopan länsiseinämä.
- 10: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- 10: Koekuoppa 2 Ruoko-ojan varressa. Kuvattu yläsuunnasta.
- 10: Sama koekuoppa idästä kuvattuna.
- 10: Sama kuoppa edelleen. Kuvattu lännestä.
- 10: Koekuoppa 1:n pohja.
- 11: Tervahauta Ruoko-ojan altaalla. Kuvattu etelästä.
- 12: Toinen tervahauta Ruoko-ojan altaalla. Kuvattu pohjois-
sesta.
- 26: Venestien varrella olevan tervahaudan juoksutusaukko.
- 26: Sama aihe kuin edellisessä. Näkyy kivirakenne.
- 26: Sama kohde kuin edellisessä.
- 47: Raudanvalmistuspaikka Kouran maalla. Sijaitsee kuvassa
näkyvän hiekkakuopan seinämän kohdalla. Kuvattu luoteesta.
- 47: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa. Kuvaussuunta
sama.
- 15: Kiimakankaanojan tervahauta pohjoisesta katsoen.
- 41: Mustaniemen maalla olevista röykkiön jäännöksistä ete-
läisempi. Kuvattu lännestä päin.
- 41: Pohjoisempi röykkiö 5 m:n päässä edellisestä. Kuvattu
koillisesta.

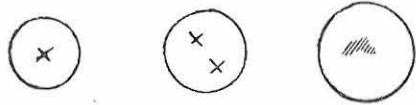
- 41: Röykkiöiden jäännökset Mustaniemen maalla. Yleiskuva koillisesta nähtynä.
- 41: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- 4: Esinelöydöt KM 28968:1 (lyhyempi taltta) ja KM 28969:2 (pitempi).
- 4: Sama aihe kuin edellisessä.
- 4: Sama aihe kuin kahdessa edellisessä.
- 47: Rautakuonaa. KM 28973:1.
- 47: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
- 45: Hiotun kiviesineen pala (lähinnä tulitikkua) sekä palaneita luun siruja. KM 28972. Kaappikallion asuinpaikka.

DIAT

Dian numero, SM	Aihe
18517	8: Tervahauta Reiman kaupunginosan lähellä. Puiden alla erottuu tervahaudan vallia.
18518	8: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
18519	37: Kuninkaanlähde.
18520	37: Kuningas Aadolf Fredrikin käynnistä kertova muistolaatta Kuninkaanlähteellä.
18521	37: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa.
18522	37: Kolikoita Kuninkaanlähteessä.
18523	32: Tervahauta Alapaattikosken talon maalla, pohjoisesta nähtynä.
18524	32: Juoksutusreiän kohta samassa tervahaudassa, joka näkyy edellisessä otoksessa. Kuvattu tervahaudan ulko- puolelta, etelästä.
18525	10: Koekuoppa 1:n eteläseinämä. Mitta pinkaksi taitettu loppupää on kuopan reunan päällä.
18526	10: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa. Mitta pinkaksi taitettu loppupää on kuopan reunan päällä.
18527	10: Koekuoppa 1:n länsiseinä. Mitta samoin asetettuna kuin edellisissäkin otoksissa.
18528	10: Koekuoppa 2:n pohja. Mitta kuopan itäisivulla.
18529	10: Koekuoppa 2:n itälaita.
18530	10: Koekuoppa 2:n länsilaita.
18531	10: Koekuoppa 1:n pohja. Taalimpana kuopan eteläseinämä.
18532	9: Hiiliesiintymä Lörvikadun reunaleikkauksessa. sama, josta on maininta inventoitujen kohteiden kuvauksessa.
18533	9: Sama aihe kuin edellisessä otoksessa. Mitta mukana kuvassa.
18534	26: Venestien tervahaudan juoksutusaukko. Samasta aiheesta on kaksi negatiivia, jossa juoksutusaukon ympäristöä näkyy laajemmin.
18535:1	Satakunnan Museolla. Kuvassa Esa Laukkanen. Kuvannut Jouko Rätty.
18535:2	Kuten edellinen otos.

KARTTAMERKIT

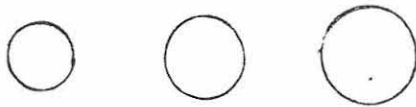
21 Kohteen luettelonumero tässä inventointikertomuksessa

Kiinteä muinaisjäännös ja sen tunnettu tai arvioitu laajuus ilman suoja-alueita

Maalöytöpaikka. Löytökohta tunnettu ja merkitty.

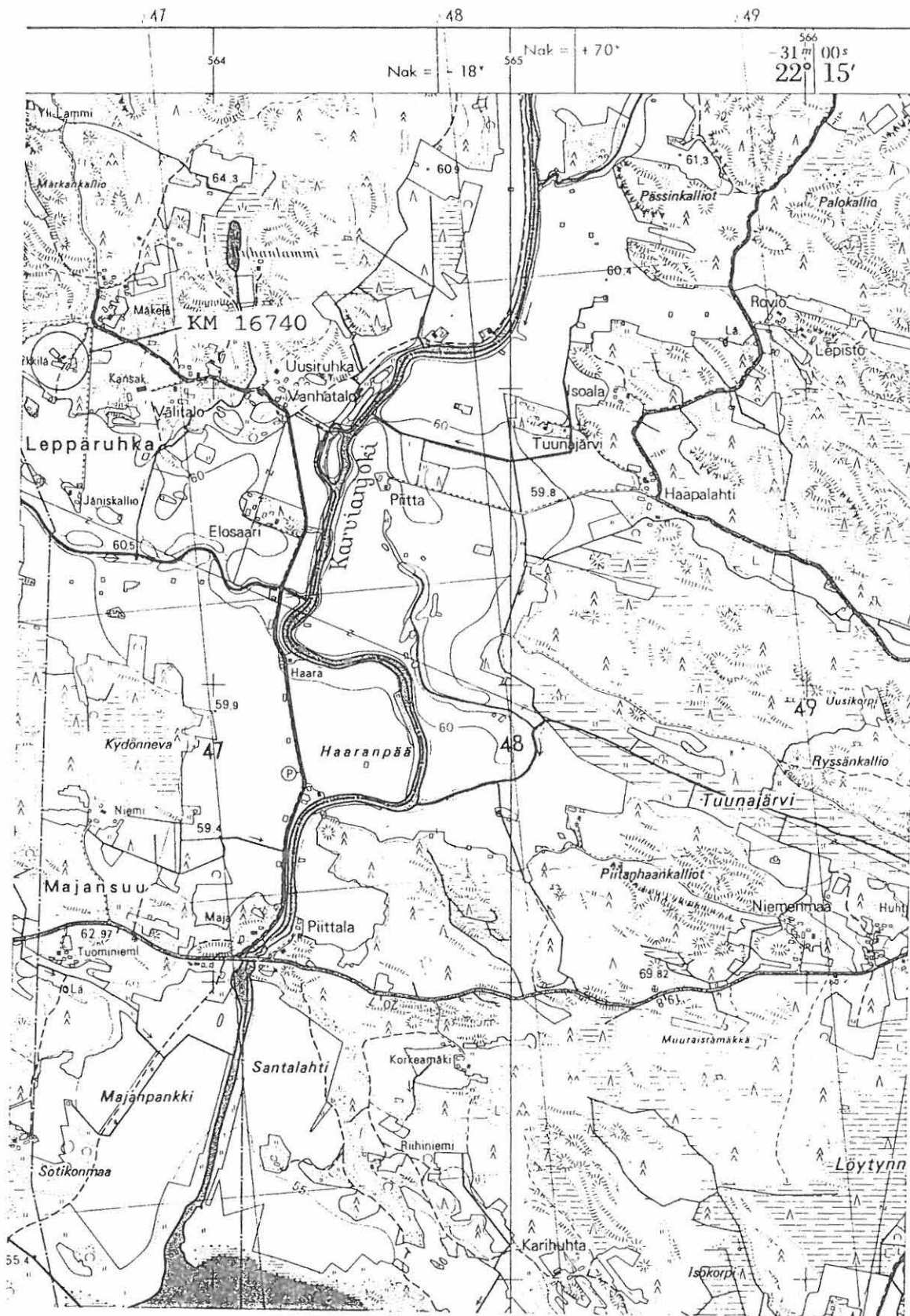

Maalöytöpaikka. Löytökohta tiedossa suunnilleen. Sijaitsee kartalla renkaan sisällä.

HAKEMISTO: INVENTOINTIKOHTEIDEN SIJAINNAT JA MAALOYTÖPAIKKOJA KARTTAOTTEILLA 1-24

Inv. kohde	ote n:o	Inv. kohde	ote n:o	maa- löytö	ote n:o	maa- löytö	ote n:o
1	4	29	17	KM 5630:4	18	SM 7143	17
2	4	30	17	KM 8055:5	19	SM 7148	16
3	4	31	17	KM 8055:16	18	SM 7155	3
4	5	32	17	KM 8055:17	18	SM 7172	12
5	5	33	18	KM 8055:18	17	SM 8710	13
6	6	34	18	KM 8055:19	17	SM 9051	17
7	5	35	18	KM 10289	18	SM 9281	18
8	7	36	18	KM 11912	18	SM 9282	18
9	8	37	19	KM 15817	18	SM 9304	3
10	8, 24	38	20	KM 16137	14	SM 10055	5
11	8	39	20	KM 16138	14	SM 10062	8
12	8	40	20	KM 16740	1	SM 12885	3
13	9	41	20	KM 17504:2	5	SM 16645	3
14	9	42	21			SM 16646	19
15	10	43	22			SM	
16	10	44	23			17386:1-3	5
17	11	45	23				
18	12	46	23			HM 1353:2-7	5
19	12	47	23			HM 1353:14-	
20	13					15	16
21	14					HM 1353:17	2
22	15						
23	15					N:o 174	
24	15					v:n 1962	
25	15					inventointi-	
26	16					numeroissa	17
27	17					N:o 225	
28	17					v:n 1962	
						inventointi-	
						numeroissa	18

LEPPÄRUHKA

6850

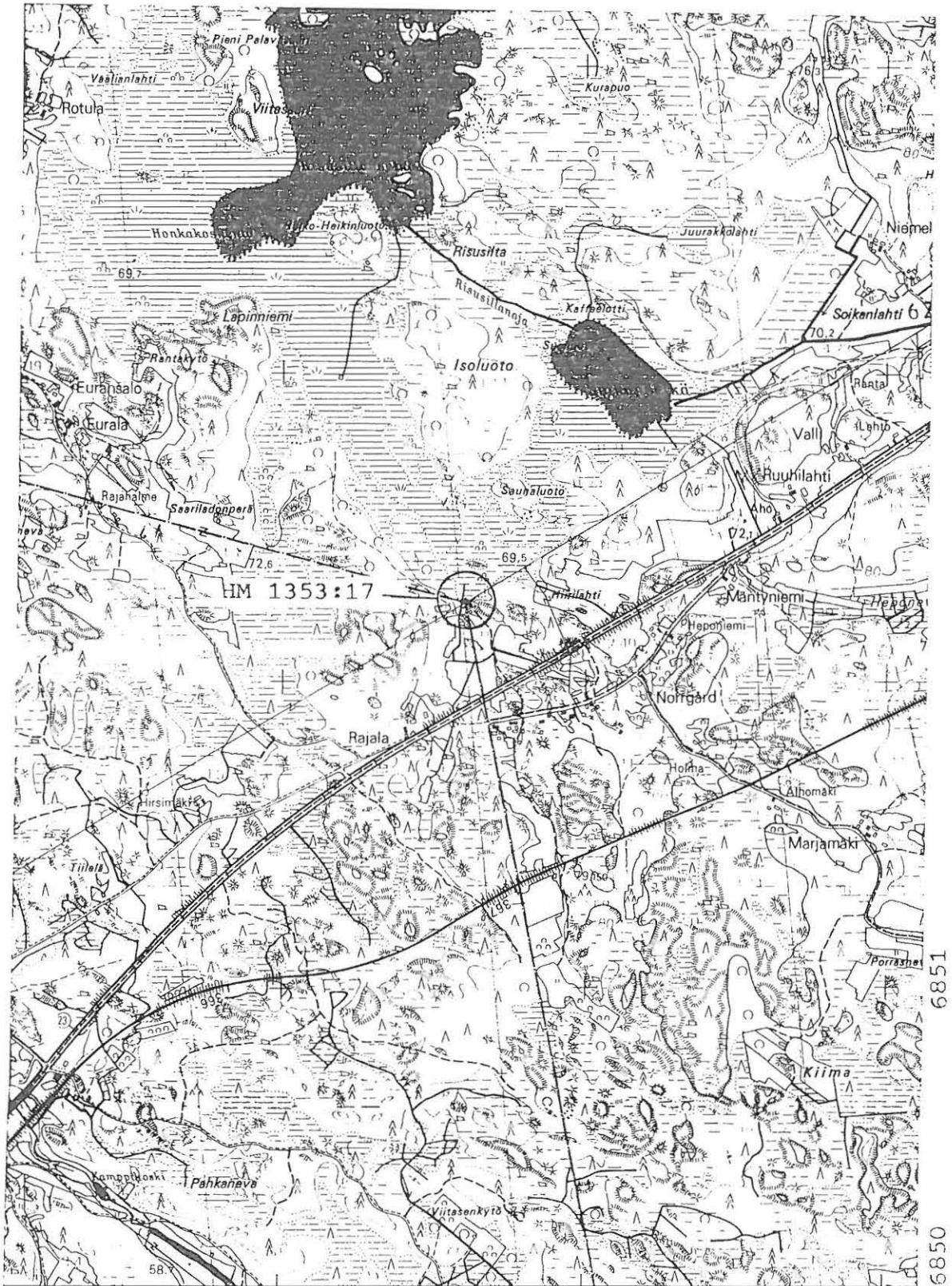
6849

KANKAANPÄÄ

karttaote 2

HM 1353:17

PK 1144 09 VENESJÄRVI, pain. v. 1986

POMARKKU

Nak =	- 17°	22° 10'	Pahkanjo	1563
	1561	- 31' 20"	1562	

6851
6850

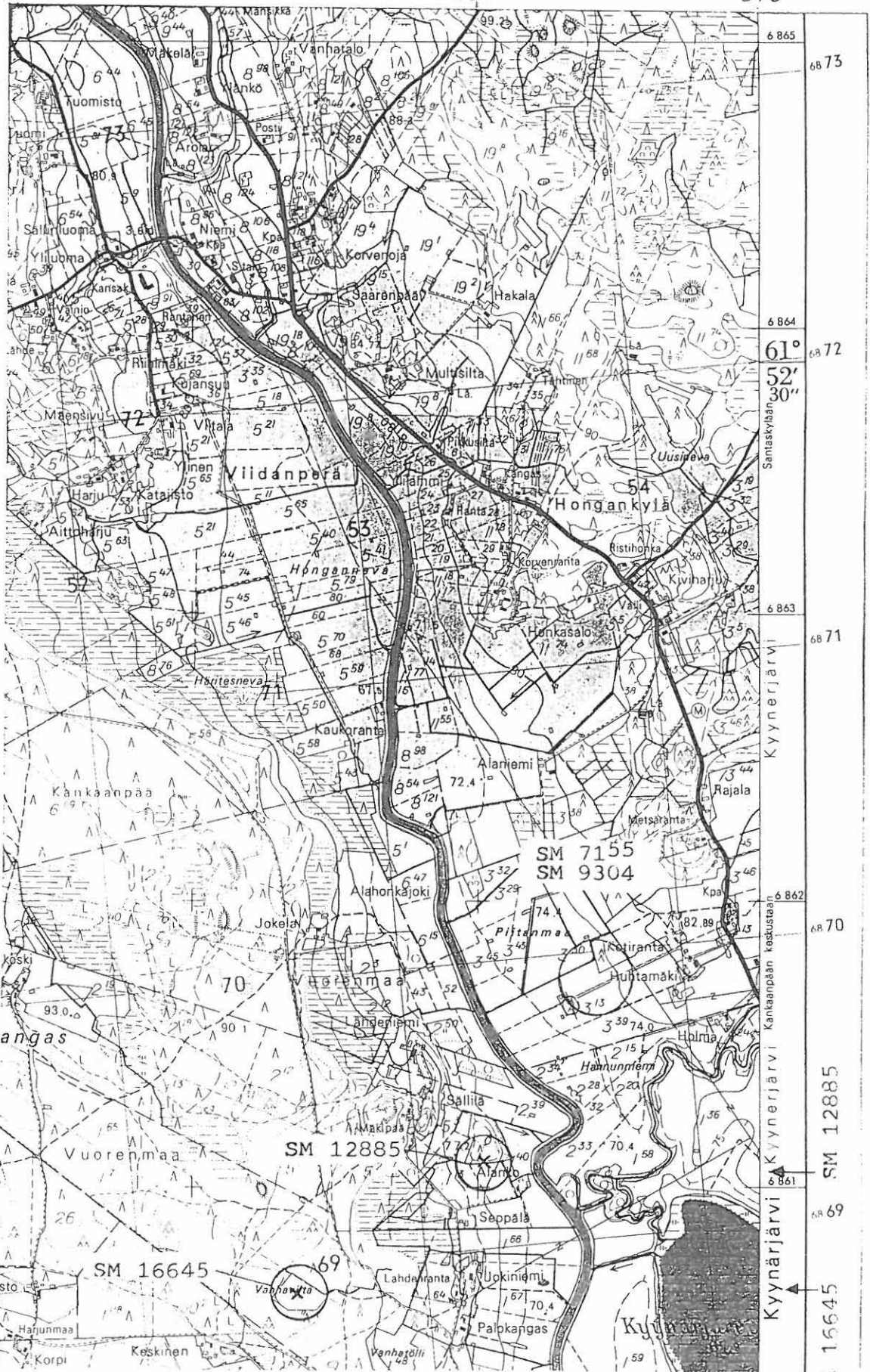
KANKAANPÄÄ

karttaote 3

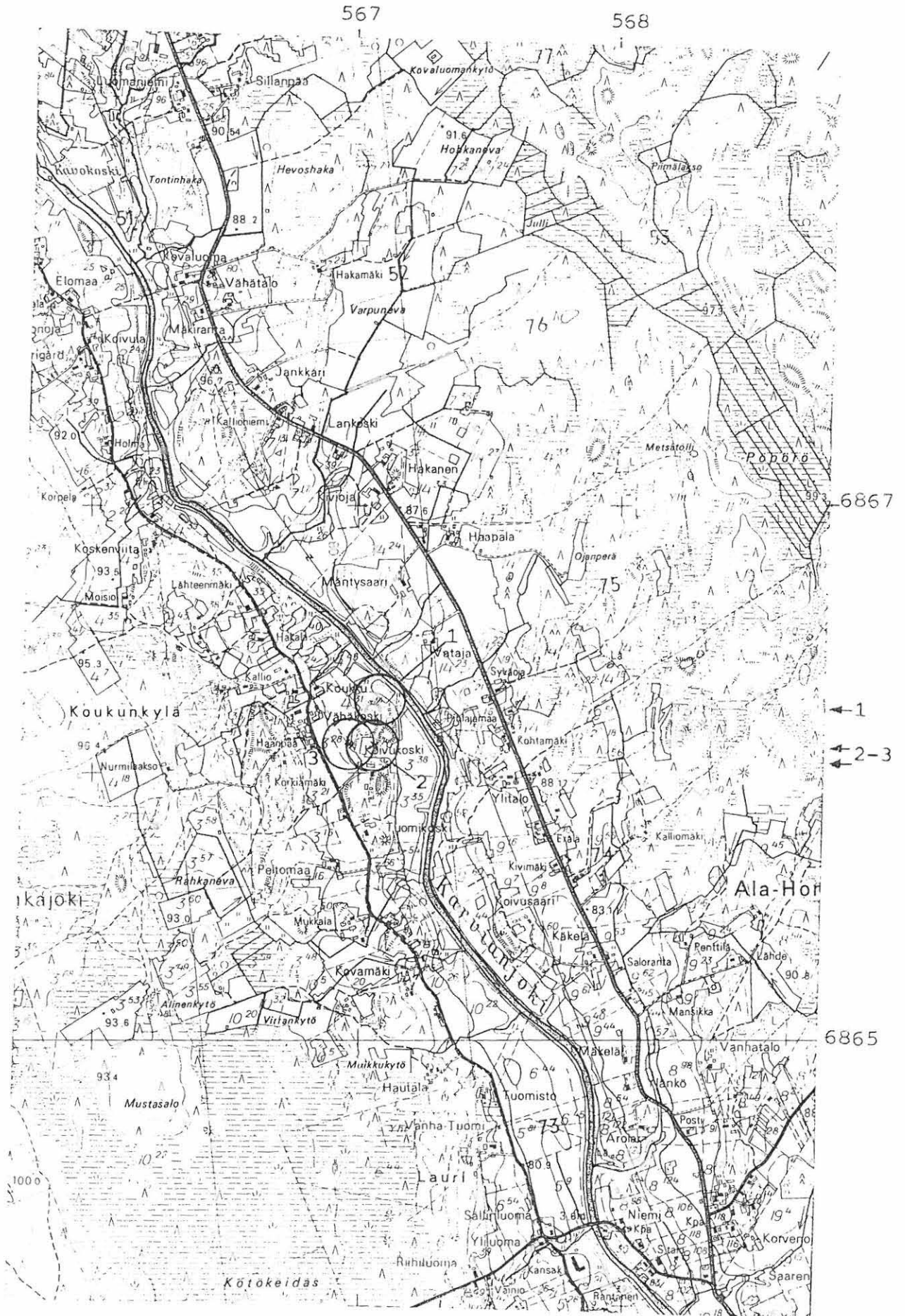
SM 7155, SM 9304,
SM 12885, SM 16645

569

570

PK 1233 07 ALA-HONKAJOKI, pain. 1971

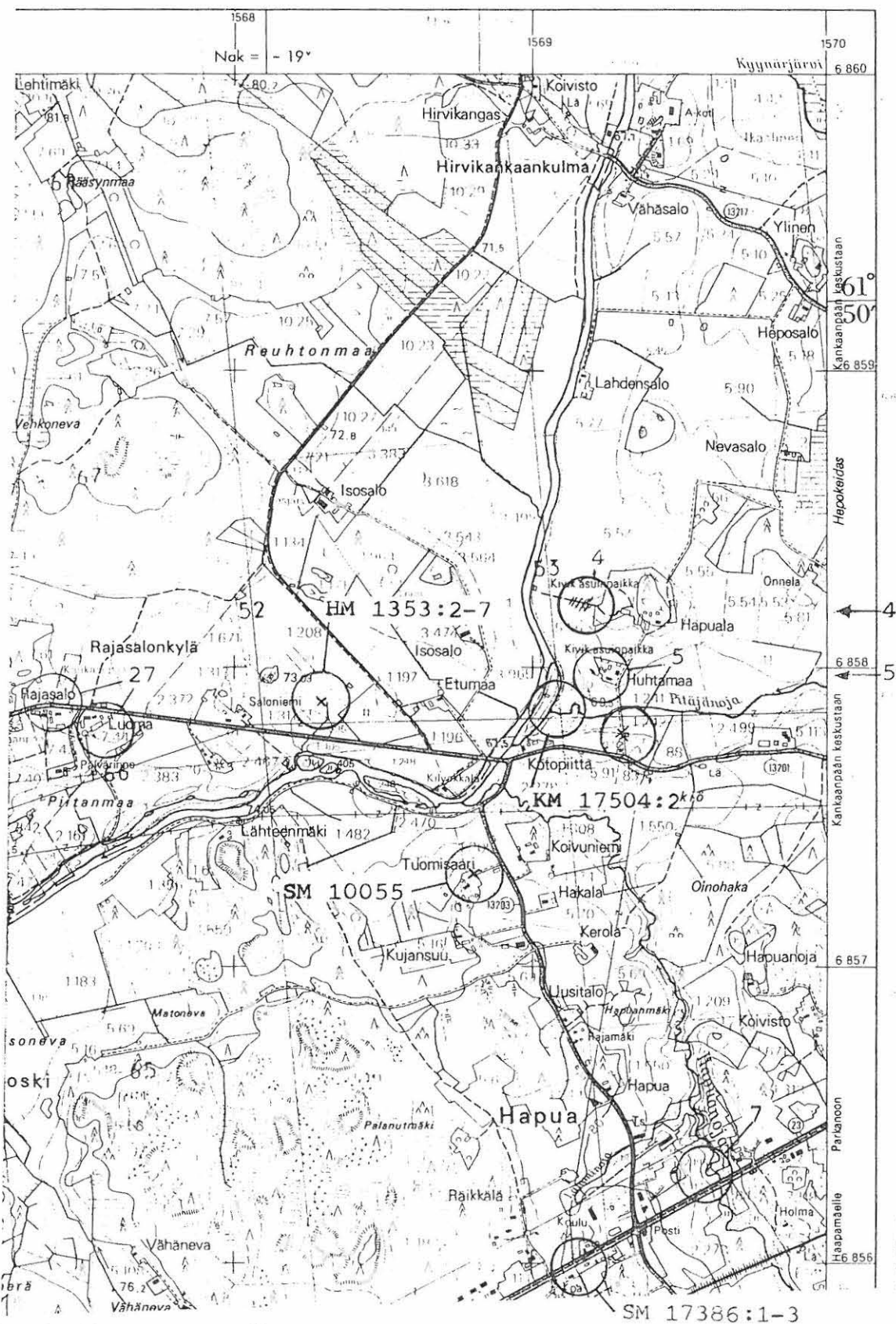
PK ALA-HONKAJOKI, pain. v. 1971

KANKAANPÄÄ 4, 5, 7, 27;

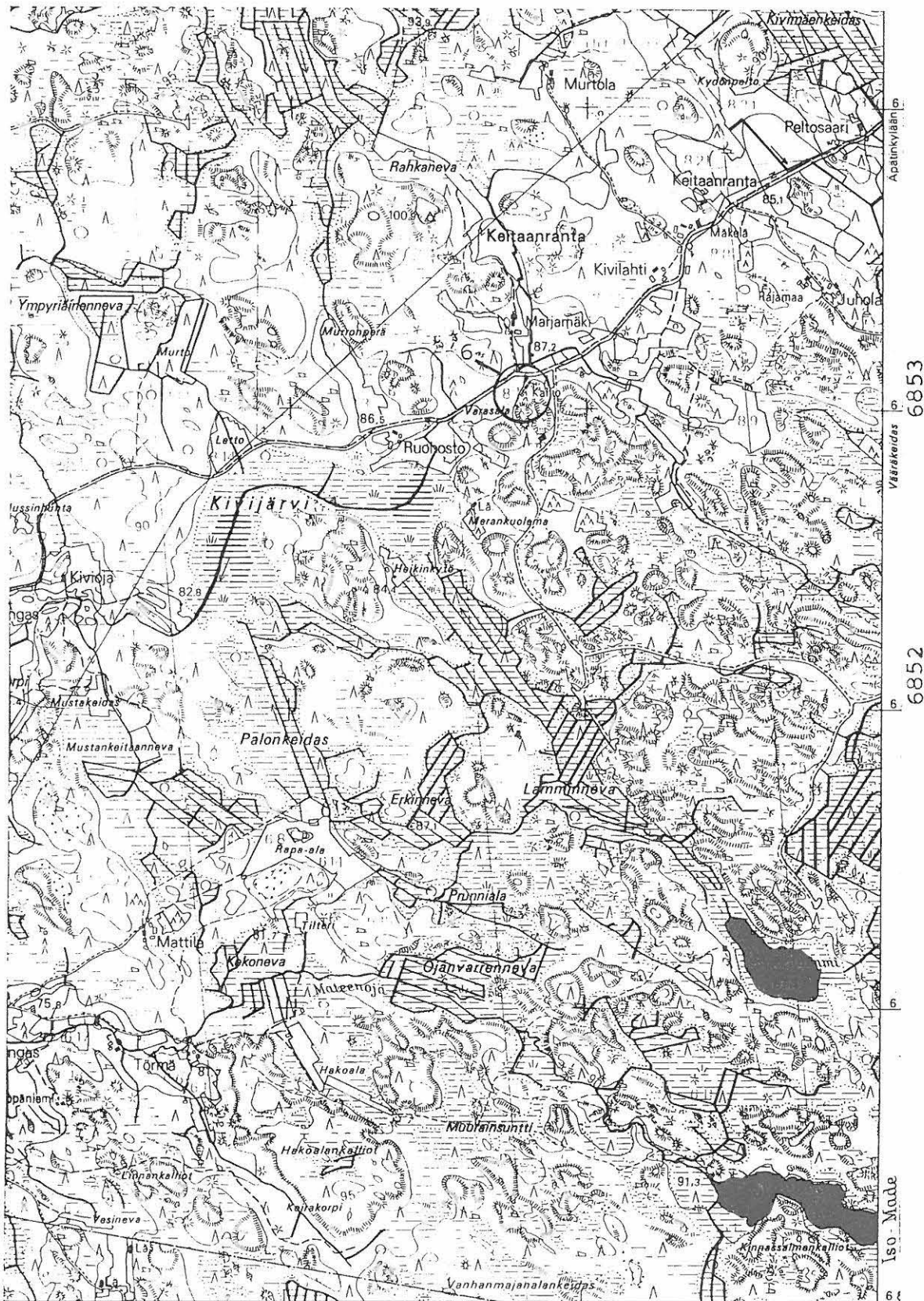
KM 17504:2; SM 10055, 17386:1-3; HM 1353:2-7

27

1144 09

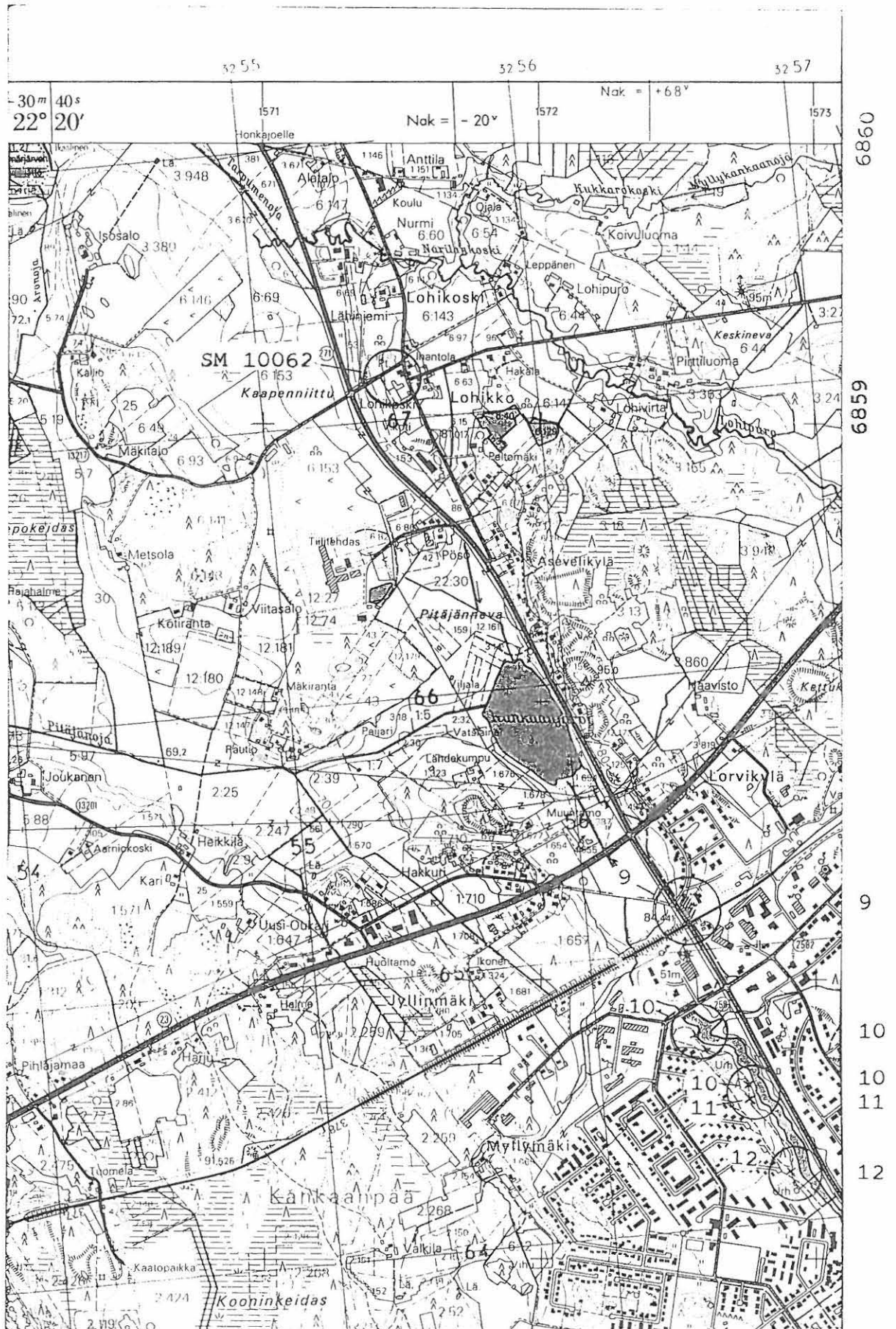

PK 1144 09 VENESJÄRVI, pain. v. 1986

7	Juurekkoneva 1568	Nak = - 19°	1569	1570
---	----------------------	-------------	------	------

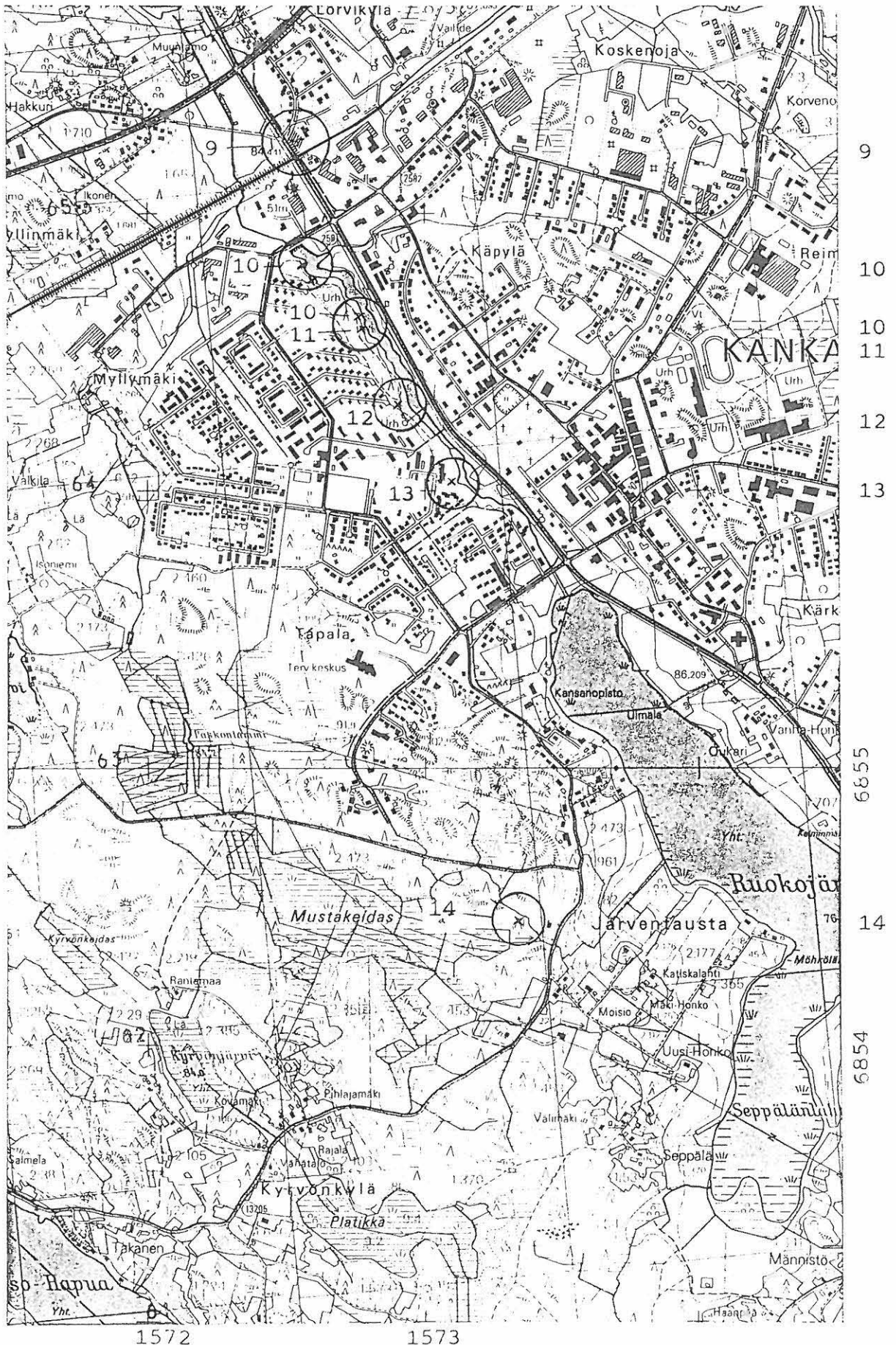
Kohteen 10 osalta, vertaa myös karttaote 24.

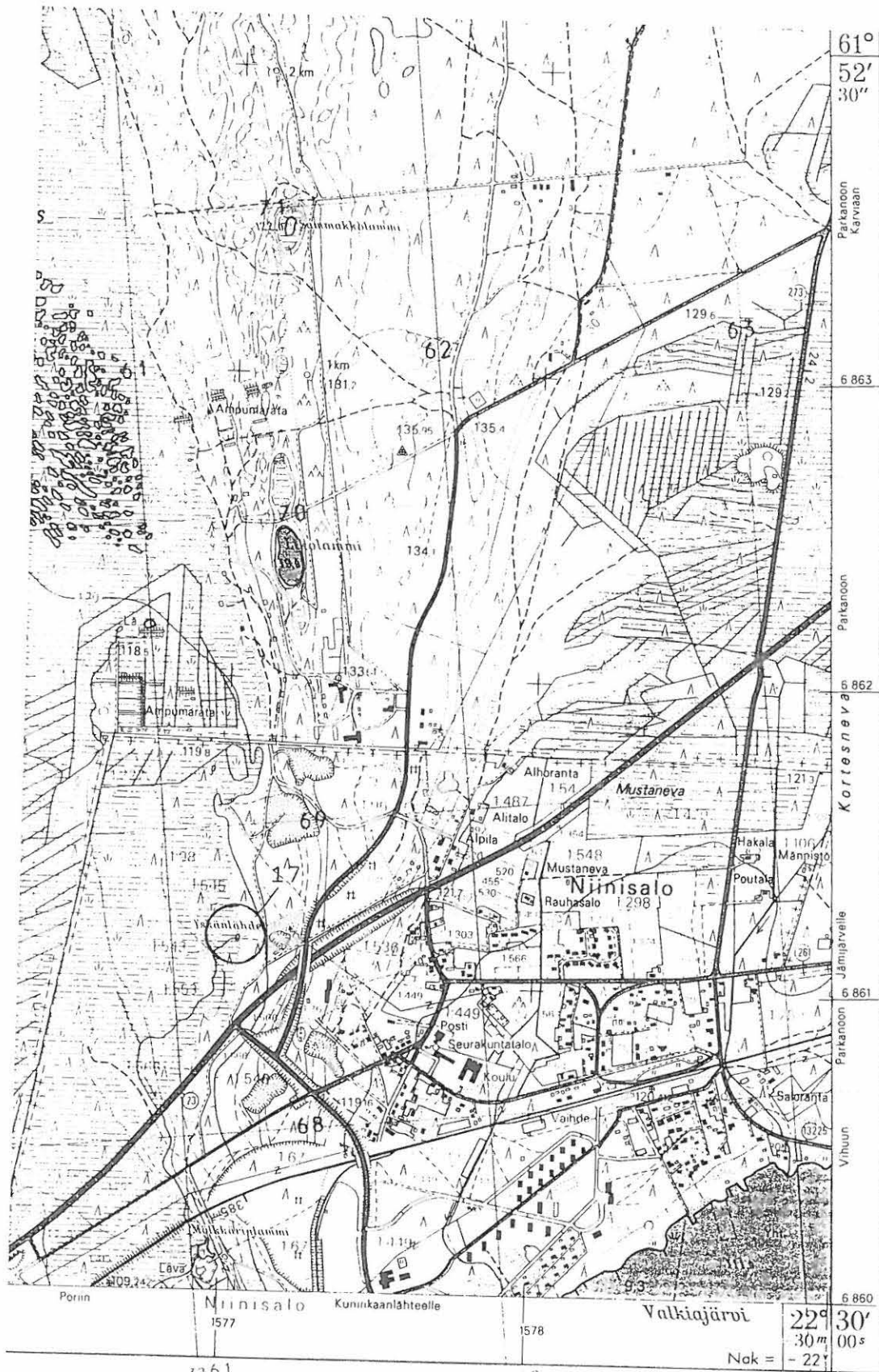
KANKAANPÄÄ 9-14

karttaote 9

Kohteen 10 osalta, vertaa myös karttaote 24

PK 1144 12 KANKAANPÄÄ, sin. v. 1950

83 Täydennyskarttoitus 1:10 000 v. 1984

PK 1233 10 NIINISALO

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO, HELSINKI 1986

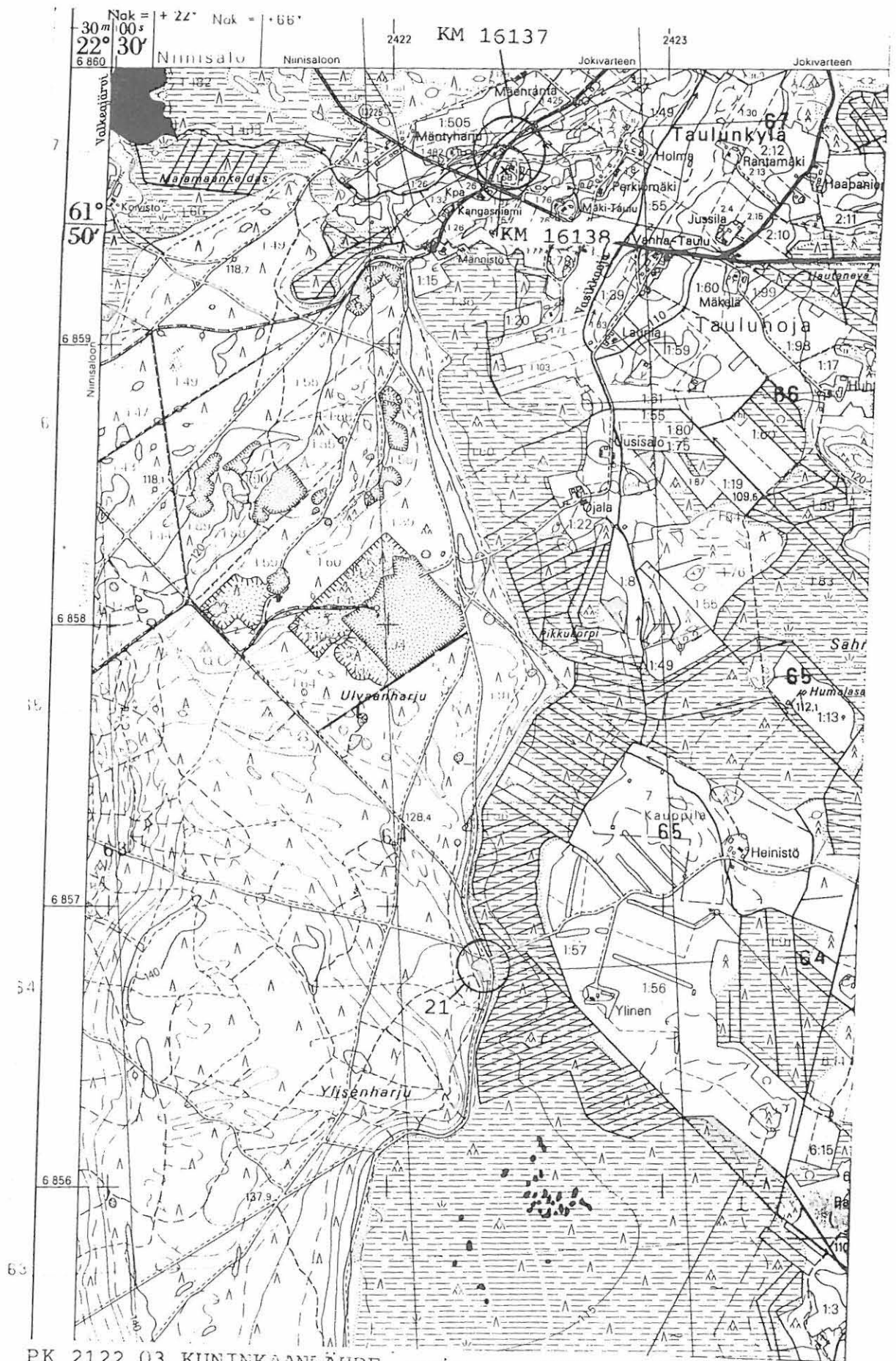
PK 2211 01 JOKIVARSI, pain. v. 1984, päällepain. 1990

18

19

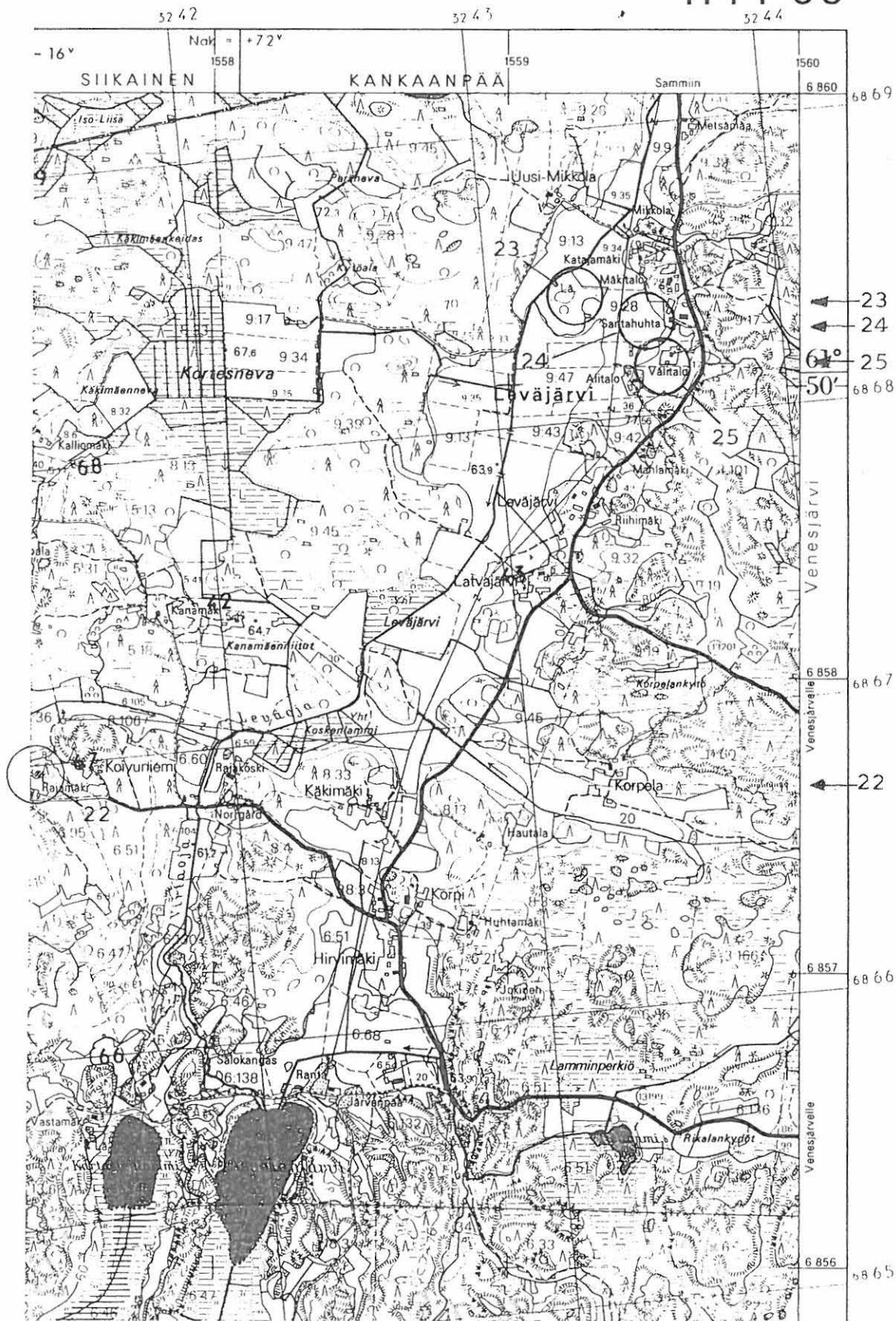
19

67

PK 2122 03 KUNINKAANLÄHDE, pain. v. 1982, päällepain. 1989

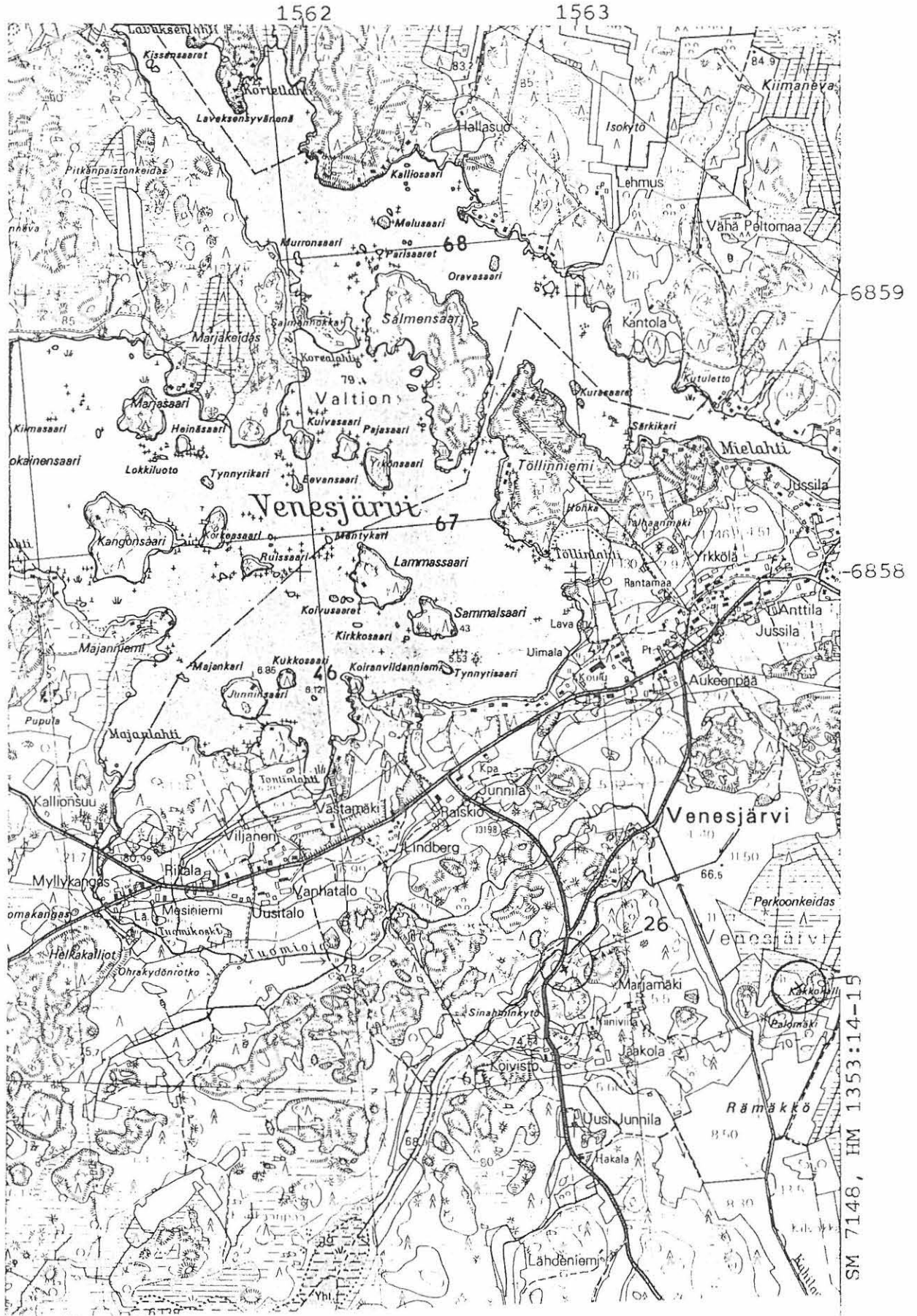
1144 06

PK 1144 05 PETKELE, pain. v. 1986

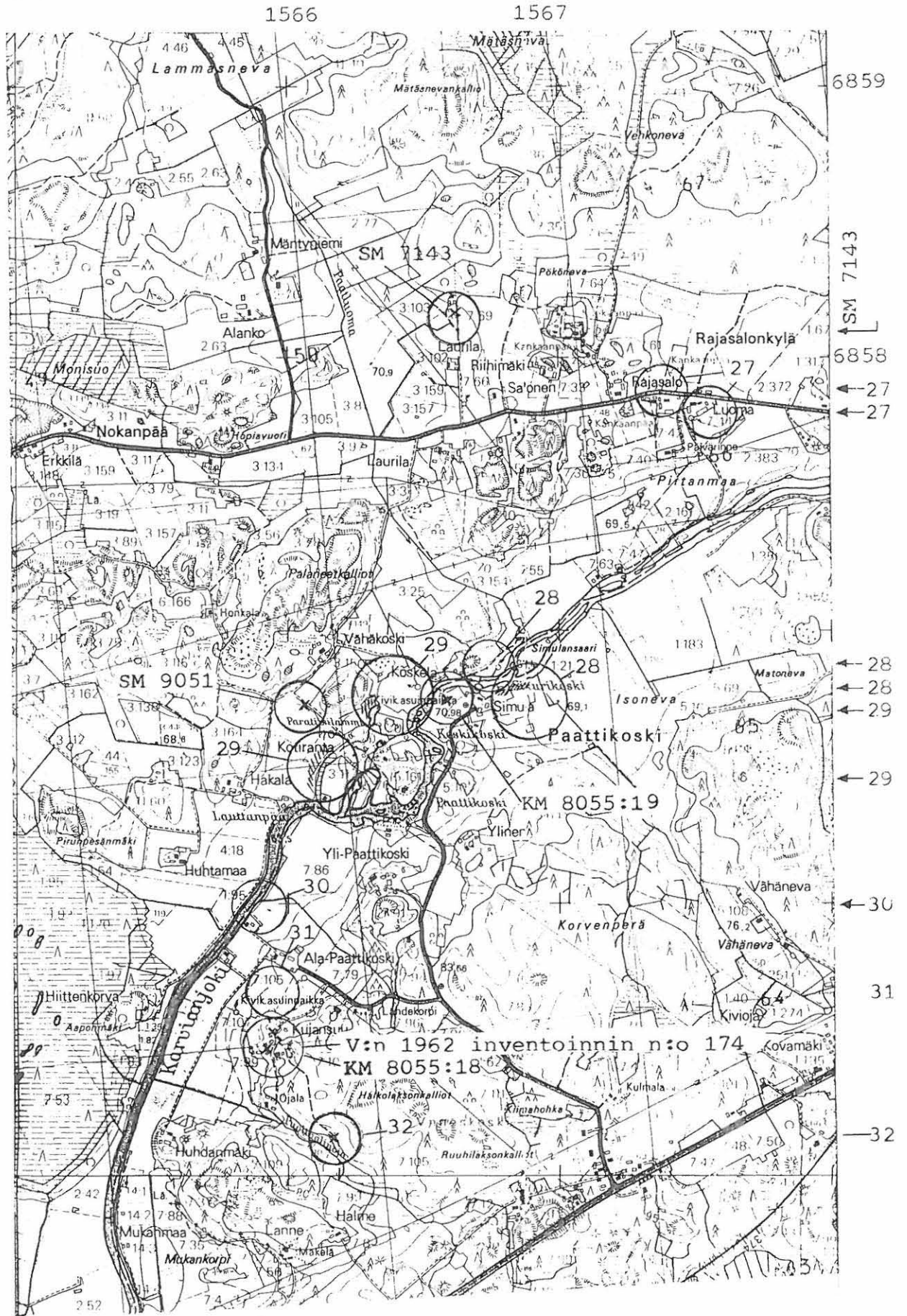
KANKAANPÄÄ 26, SM 7148, HM 1353:14-15

26

SM 7148, HM 1353:14-15

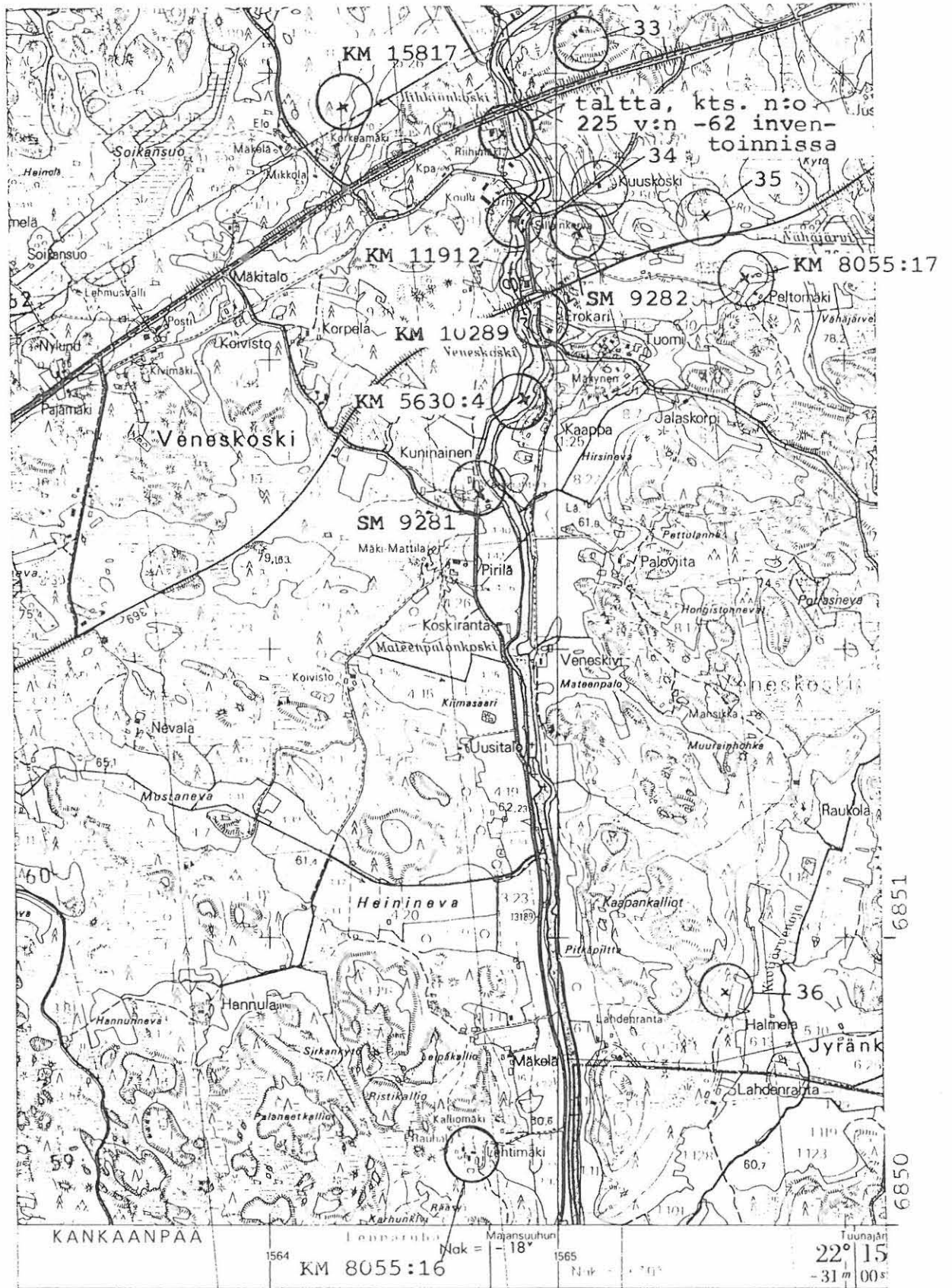
KANKAANPÄÄ
 Venesjärven, Veneskosken, Kankaanpään kyliä
 27-32, KM 8055:18-19, SM 7143, 9051; v:n 1962 inventoinnin
 n:o 174

33-36; KM 5630:4, 8055:16-17, 10289, 11912, 15817;

SM 9281-9282;

V:n 1962 inventoinnin n:o 225

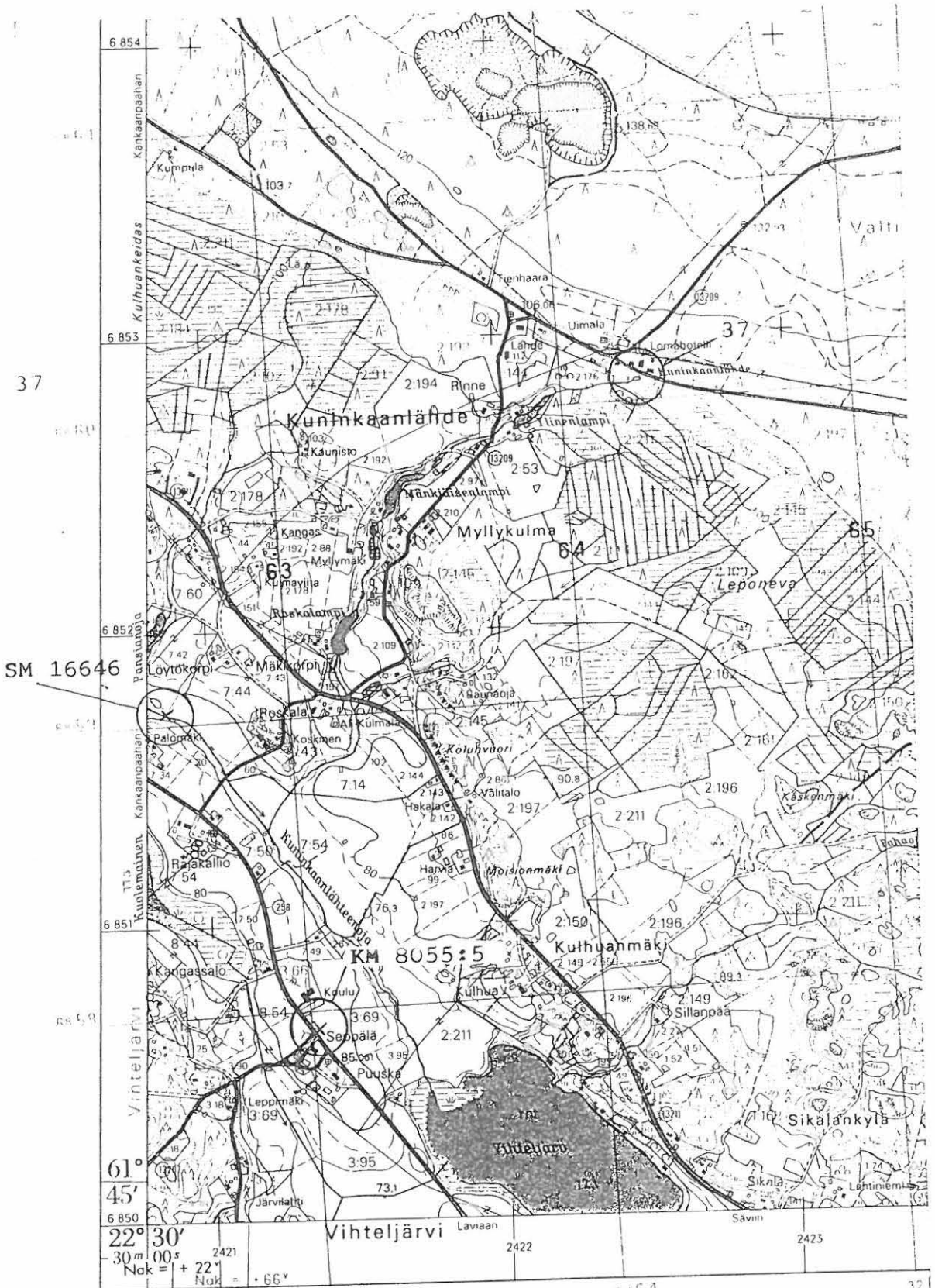
v 1965

PK 1144 09 VENESJÄRVI, pain. v. 1986

Korkeudet metreinä merenpinnasta N 60-järjestelmän mukaan

1144 08

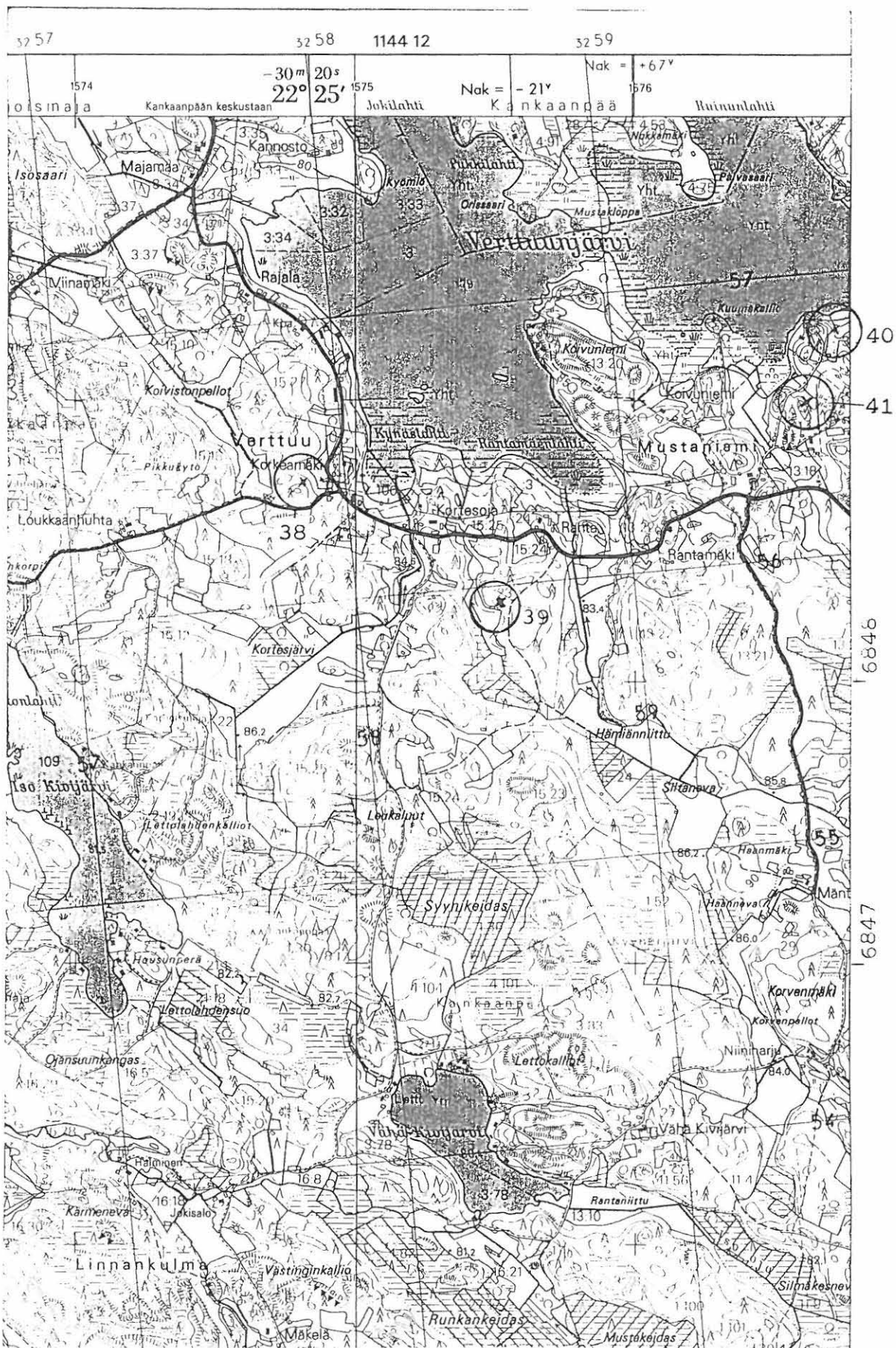
Tuunajärvi
22° 15'
-31 m 00"

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1982

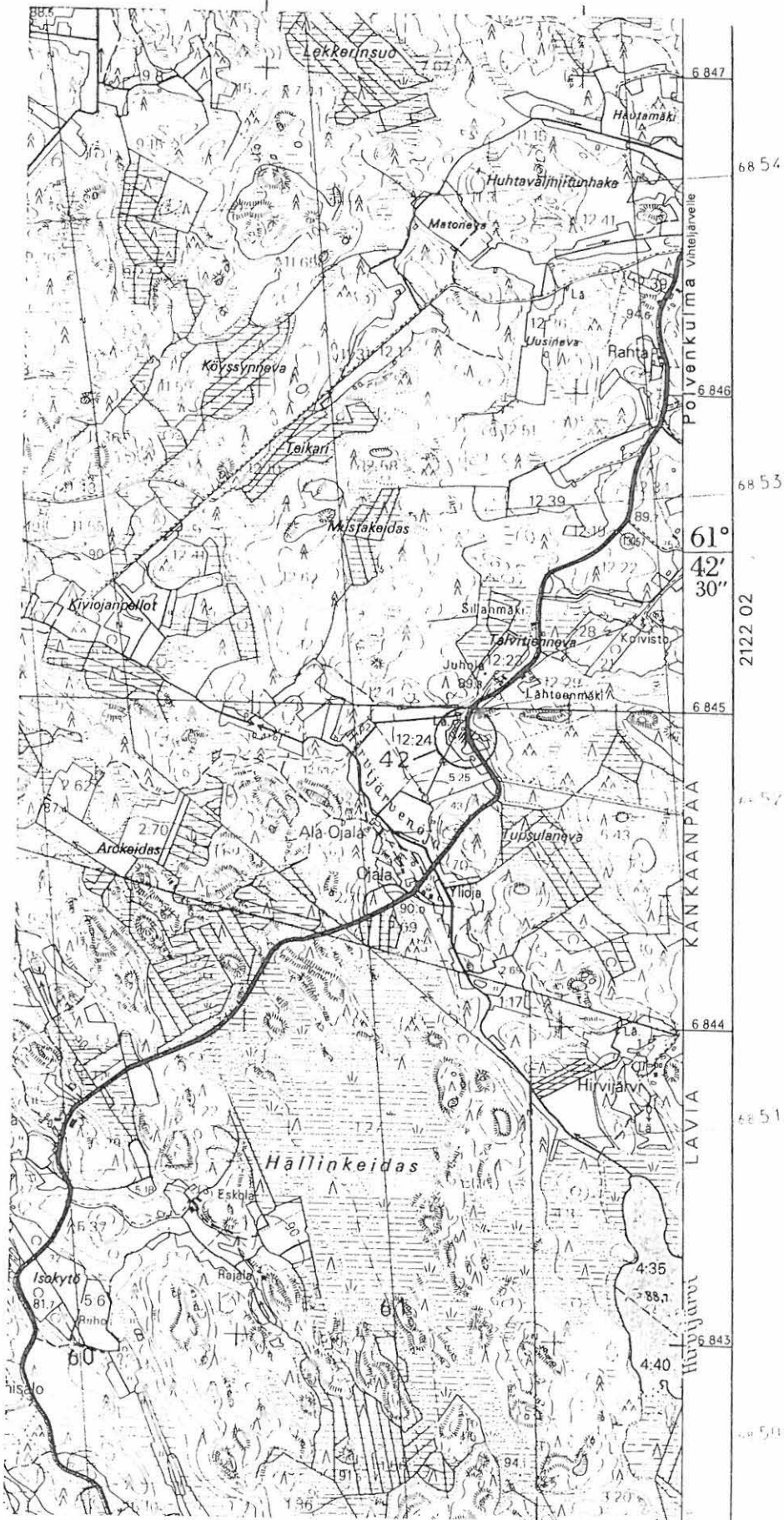
PK 2122 03 KUNINKAANLÄHDE, pain. v. 1982, päällepain. 1989

Karttarunkona stereokarttoitus Aviograph B 8- ja Auto Alueella magneettisia häiriöitä

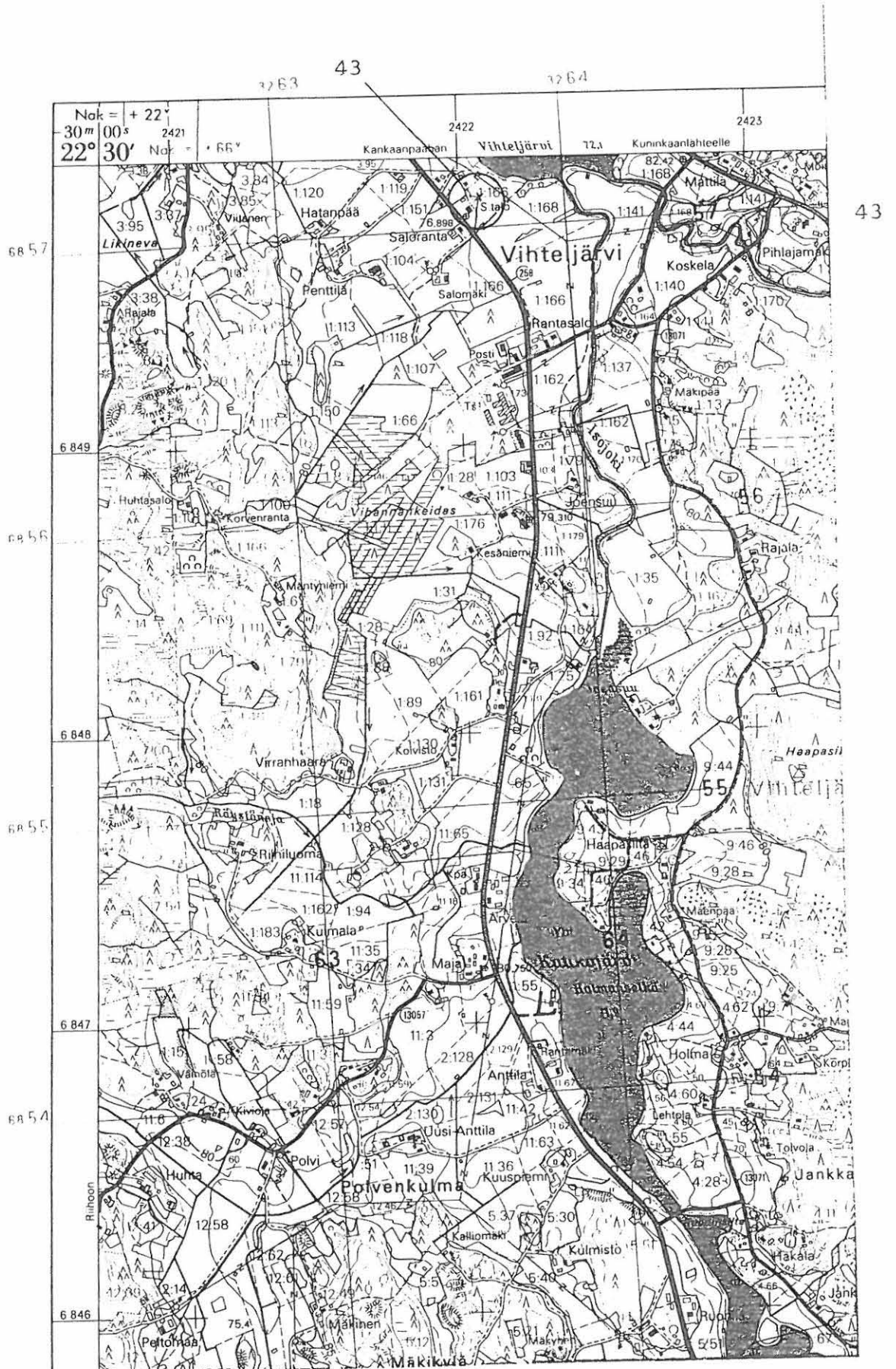

1578

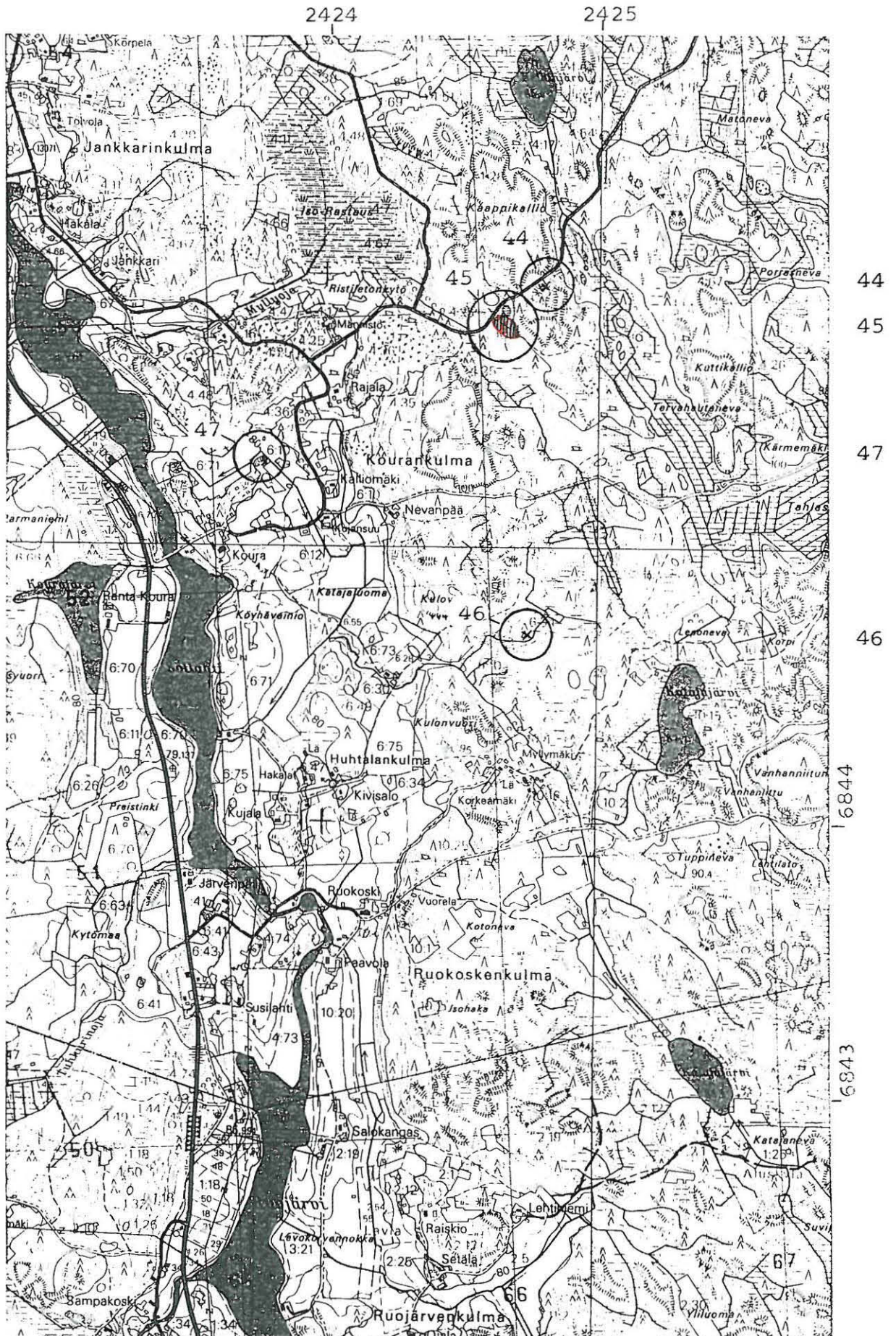
1579

PK 1144 11 VERTTUU, pain. v. 1986

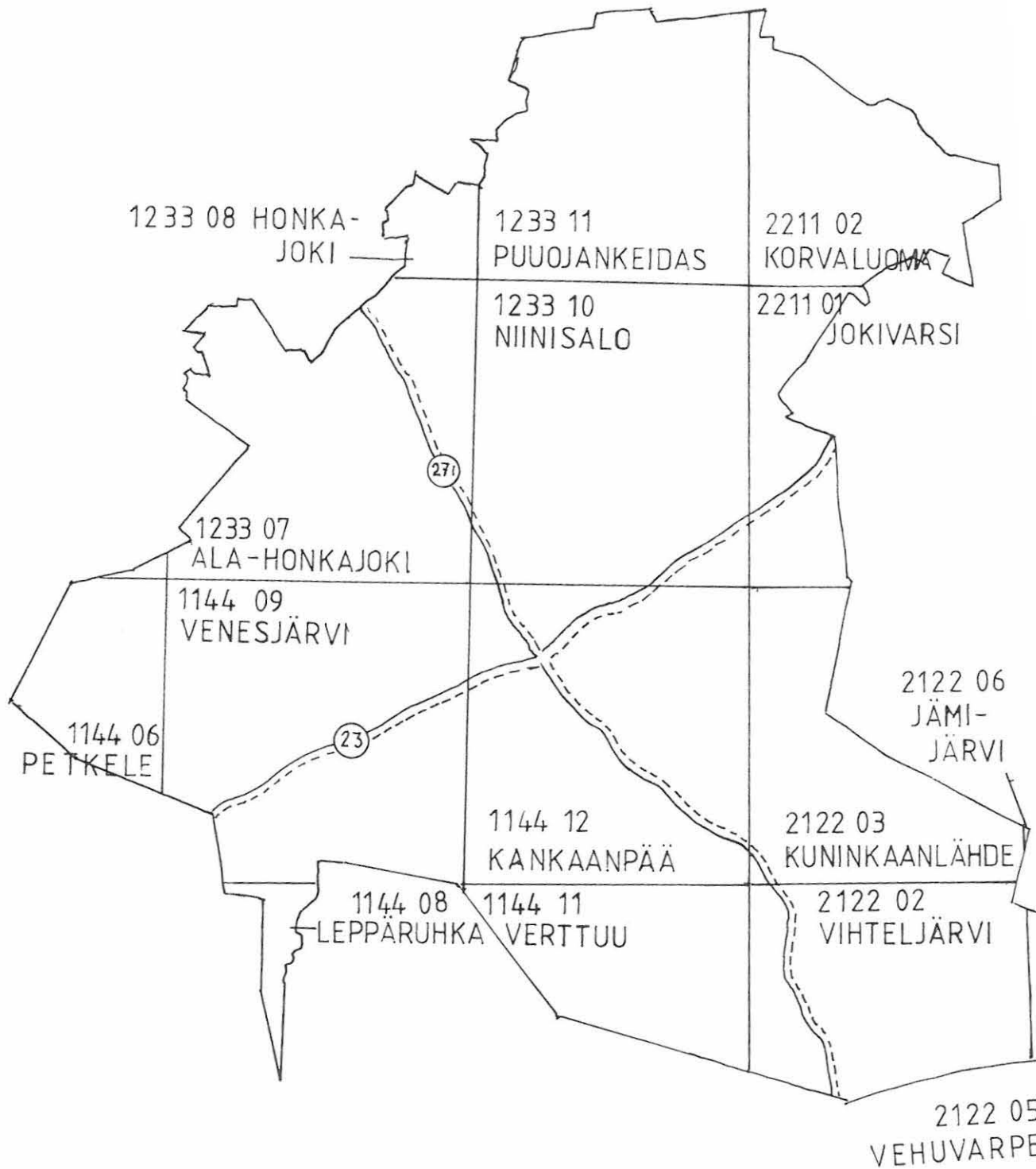

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI, pain. v. 1982, päällepain. 1989

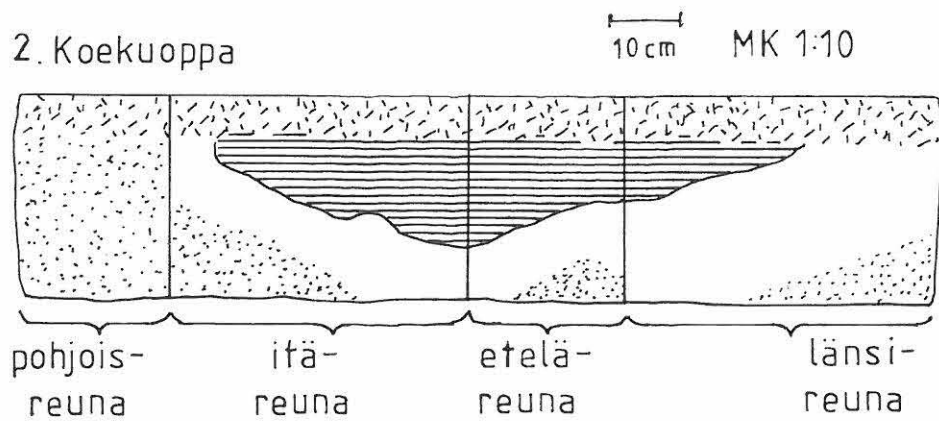
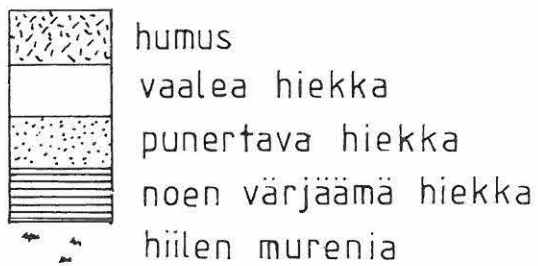
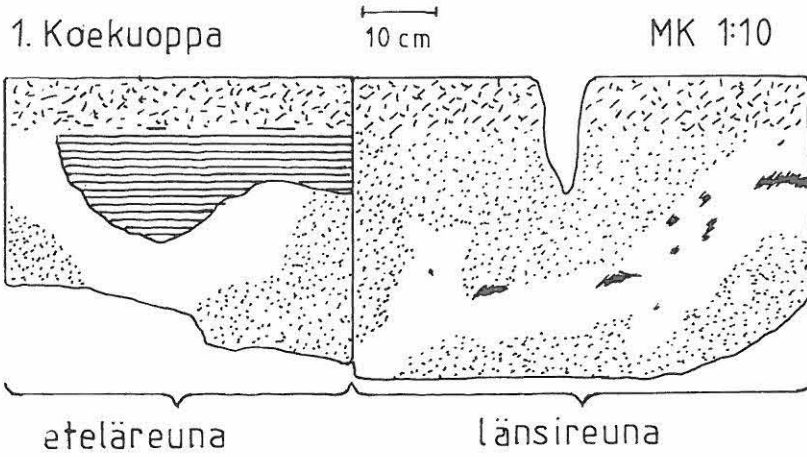

PK 2122 02 VIHTELJÄRVI, pain. v. 1982, päällepain. 1989

PERUSKARTTALEHTIJAKO

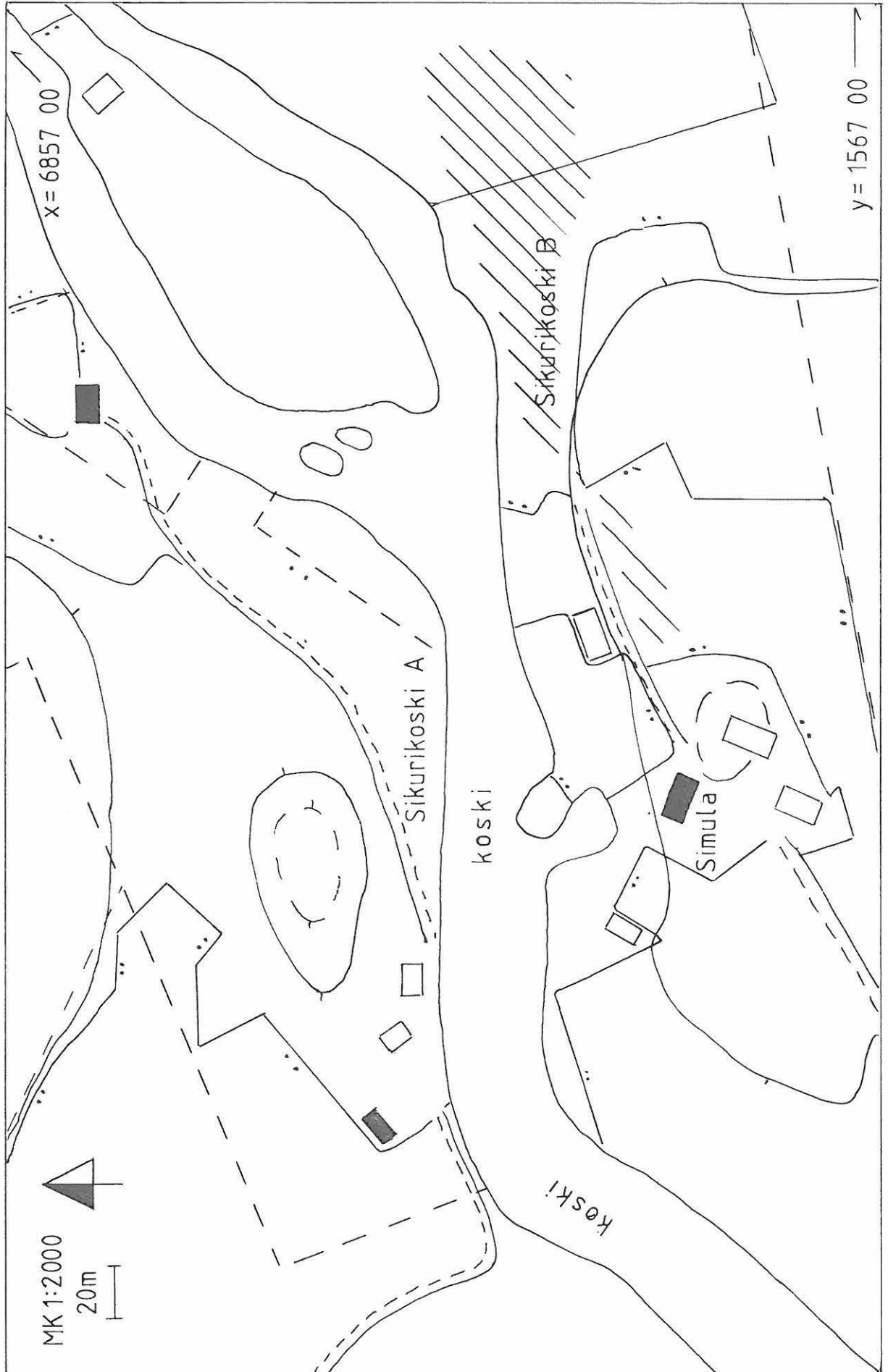

KANKAANPÄÄ, RUOKO-OJA
 Inventointikohde n:o 10

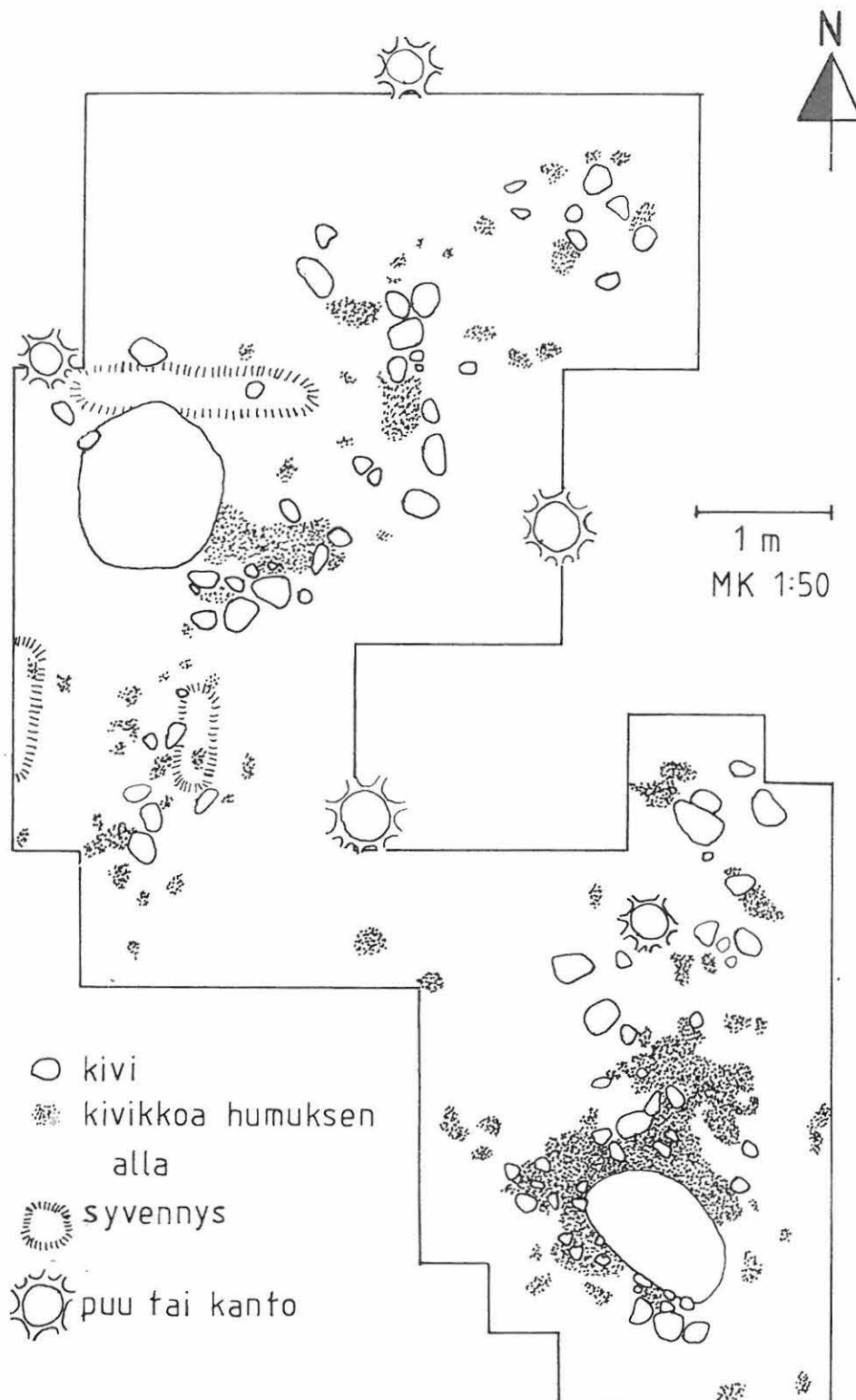
KANKAANPÄÄ, inventointikohde n:o 28, Sikurikoski A-B

//// kvartsilöytöalue == tie \ \ pelto - - - tilanraja

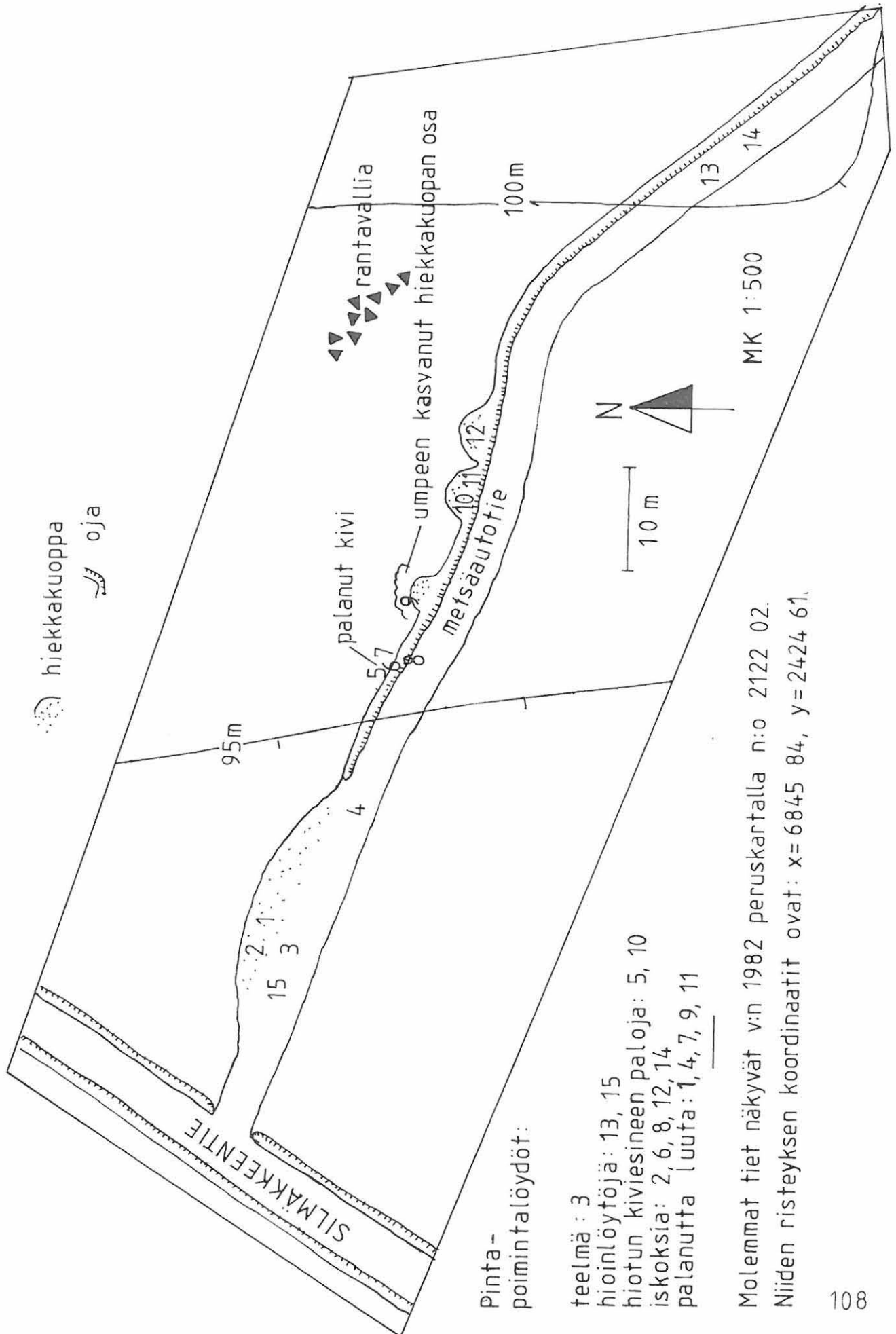
KANKAANPÄÄ, VIHTELJÄRVI, MUSTANIEMI

Inventointikohde n:o 41

KANKAANPÄÄ, VIHTELJÄRVI, KAAPPIKALLIONMÄKI (B)

Inventointikohde n:o 445

KIINTEISIIN MUINAISJÄÄNNÖKSIIN VIITTAAVIA TIEDONANTOJA SEKÄ INVENTOINTIIN SISÄLTYMÄTTÖMIEN KOHTEIDEN SIJAINNITIEDOT

Peruskartalle VENESJÄRVI 1144 09 on painettu muinaisjäännöksen merkki sijaintiin: $x = 6857\ 66$, $y = 1563\ 78$. Maastossa ei sillä kohtaa ole havaittavissa esihistoriallista muinaisjäännöstä; merkin näyttämässä paikassa on avokalliota, jossa on kylläkin syöpyneitä kuoppia. Sen jälkeen, kun olin käynyt tuolla paikalla kuulin kaupunginarkkitehti Maija Anttilalta sinne aiemmin tehdystä tarkastuskäynnistä. Aluevalvoja Tuula Heikkurinen-Montell oli Maija Anttilan kertoman mukaan todennut läheltä koordinaattien ilmoittamaa paikkaa rakennuksen jäännöksiä. Esihistoriallista muinaisjäännöstä ei kaiketi silläkään käynnillä paikalta ole todettu.

Isäntä Kaarlo Vähäsantanen (os: Paattikoskentie 225, 38740 HAPUOJA; puh: 930-89284) oli havainnut pellollaan kyntötyössä kiviryhmän hieman normaalin kyntösyvyyden alapuolella. Paikka, jossa Vähäsantanen havainnon teki, on Karvianjoen etelärannalla lähellä Sikurikosken (B) kivikautista asuinpaikkaa. Vähäsantanen oli sattunut asettamaan auran siivet kyntämään hieman tavallista syvemmältä. Yhdessä kohtaa oli hiekan sisällä oleva kivikko heilauttanut koko auraa osuessaan siihen. Yritin Vähäsantanen opastuksella löytää hiekan sisältä tätä kiviryhmää, mutta kaivetut koekuopat (3 kpl) eivät sattuneet sen kohdalle. Koekuopissa ei tullut esille mitään merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta. Paikka on: $x = 6857\ 07$, $y = 1567\ 13$, z : n. 69 (PK 1144 09).

Autoilija Pekka Mäkisen (os: Kaapankatu 9, Kankaanpää; puh: 930-21216 ja 949-226339) mukaan on Venesjärven hiekkakarjujen suurilla hiekanottoaikoilla ollut lukuisia kivettyjä tulisijoja niinkin uskomattomalla tuntuvissa paikoissa kuin 3-4 m paksun hiekkakerroksen alla. Mäkinen kertoi takavuosina monesti nähneensä noita kiviryhmiä, kun hiekkaa oli lastattu hänen kuorma-autonsa lavalle.

Mäkinen oli kuullut suo-ojien kaivajien havainneen ruuhan ja liistekatiskän Kankaanpäässä sijaitsevien Iso-Made- ja Pikku-Made-nimisten järvien luota suosta. Asiasta oli kaksi kaivurinkuljettajaa keskustellut keskenään. Mäkinen oli sattunut olemaan paikalla ja kuunnellut mielenkiinnolla. Hän kertoi arvellaensa kumminkin, että vaikka asiasta olisi silloin kysynyt tarkempia tietoja, löytäjä ei olisi kertonut siitä tarkemmin.

Aivan kukkuralleen roskaa kasattu tervahauta on Kytömaa-nimisessä paikassa Vihteljärvellä. Sijainti on: $x = 6843\ 47$, $y = 2423\ 25$ (PK 2122 02). Tämä tervahauta on ollut käytössä vielä 1940-luvulla. Se on Esko Luoman (os: Ruokokoskentie 13, 38720 VIHTELJÄRVI; puh: 930-88477) omistamalla maalla. Tämän kohteen halkaisijaa tms. mittoja oli vaikea todeta tavanomaisin keinoin. Se on tuhoutuneeseen muinaisjäännökseen rinnastettava kohde.

Suurta siirtolohkarettä on käytetty rajamerkinä Kankaanpään ja Vihteljärven kylien rajalla. Lohkareen sijainti karttalehdellä 1144 12 on: $x = 6852\ 01$, $y = 1577\ 39$. Lohkareen eteläisivulle noin 2,0 maan pinnan yläpuolelle on hakattu numero 308. Tästä rajamerkistä on otettu inventoinnin yhteydessä valokuvia, joista on merkintä negatiiviluettelossa.

Rajamerkki, jossa on toisella sivulla hakkaus "Jydä Koski" ja toisella sivulla hakattuna numero 25, sijaitsee Porintien varrella. Jydäkoskella tarkoitettaneen

Jyrakoskea. Tästä rajamerkistä on otettu inventoinnin yhteydessä valokuva, josta on merkintä negatiiviluettelossa. Rajamerkin sijainti karttalehdeillä 1144 09 on: $x = 6852\ 90$, $y = 1563\ 22$.

Kankaanpään keskustassa sijaitsevan Kankaanjärven lähellä olevaa Järvenmäenkalliota on nimetty *Tanssikallioksi*. Enemmän asiasta tietäneet esim. lähellä Järvenmäenkalliota asuva Voitto Jokela (puh: 930-22493).

Maanviljelijä Ilkka Alapaattikoski (puh: 930-89147) kertoi Halkolaaksonkallioiden maastossa olevan *Vappukallio*-nimisen paikan. Halkolaaksonkalliot on merkitty v:n 1986 peruskartalle n:o 1144 09 keskivaiheille karttalehteä. Ilkka Alapaattikosken kertoman mukaan Vappukalliolla on ollut tapana polttaa vappuvalkeita ja soittaa samalia lehmänkelloja. Tapa on ollut käytössä jo 1920-luvulla, ei ole tietoa, onko ollut jo sitä ennen.

Venesjärvellä olevista vanhoista asumusten paikoista kertoi Aino Taulu seuraavaa. Mikkolan asuinrakennus on hävinnyt sijainnista x : n. 6858 25, y : 1563 75. Asuinrakennuksen tontti on ketona ja sijaitsee nk. *Mikkolan vainion* vieressä.

Jussilan asuinrakennus sijaitsee nyt kohdassa $x = 6857\ 88$, $y = 1563\ 64$, mutta on ollut aiemmin kohdassa $x = 6857\ 78$, $y = 1563\ 66$. Siirto on tapahtunut ehkä 1800-luvun puolella ja sen vuoksi, että kevättulvien aiheuttama märkyys oli haitannut asumista.

Aino Taulu kertoi, että Venesjärvellä olevan Ranta-Jussilan pihapiirissä on aiemmin ollut kaksi syvennystä, mutta ne on nykyisin tasattu. Paikkaa oli sanottu Haurankankaaksi. Toinen syvennyksistä oli ollut muodoltaan rielömäinen, nelisen metriä läpimitaltaan. Pihapiirin asuinrakennus sijaitsee kohdassa $x = 6858\ 38$, $y = 1563\ 71$.

Tarmo Koura kertoi että mäellä lähellä hänen omistamaansa Kouran taloa on sanottu olleen Kouran vanhan tontin. Tämä mäki, jolla vanha tontti olisi ollut, sijaitsee karttalehdellä 2122 02 VIHTELJÄRVI seuraavasti: x : 6845 12-25, $y = 2423\ 42-51$.

Alma Haimelan kertoman mukaan on lähellä Haimelan asuinrakennusta ollut ennen kaksi mäkitupaa. Niiden kivijalkoja on näkyvissä vieläkin. Kivijalkojen tienoita on kumminkin käytetty väliaikaisesti roskien kaatopaikkana, josta syystä en katsonut kohdetta tällä erää asiallisesti tarkastaa muutoin kuin yleissilmäyksen tavoin. Mäkituvat ovat sijainneet suunnilleen kohdassa $x = 6850\ 72$, $y = 1565\ 55$. Karttalehti, jolla sijaintipaikka näkyy, on 1144 09 VENESJÄRVI.

Kymmenkunta huolellisesti tehdyiltä säilytyskuopalta vaikuttavaa kaivantoa on yhdellä ja samalla mäellä Luomajärven kylässä. Mäki näkyy karttalehdellä 1144 06 PETKELE sijainnissa x : 6856 45-55, y : 1556 10-34. Suurimmat kaivannoista ovat reunoiltaan 2 X 3 m, ja ne ovat suorakaiteen muotoisia. Kivilatomusta on kuoppien reunojen vahvikkeena maanpintaa alempana ja hieman maanpintaa korkeammallakin. Maaperä mäellä on hiekkaa. Yksi kehämäinen kivilatomus, halkaisijaltaan kolme metriä, sijaitsee mäen itäpäässä sivuten yhtä kuopista.

Kiviaitoja:

1) Kiviaita on kiinni rajamerkissä, jota on selostettu edellä. Aidan kaakkoispää on sijainnissa $x = 6852\ 90$, $y = 1563\ 22$. Karttalehti on 1144 09 VENESJÄRVI.

2) Sijainnissa x : n. 6845 73, y : n. 1574 71. Karttalehti 1144 11 VERTTUU. □

INVENTOINTILOYDÖT:

KM 28968:1-4

KANKAANPÄÄ, Kankaanpään kylä, Hapuala. Löytöjä kivikautiselta asuinpaikalta, jonka tunnus on 214 1 0011.

:1 Kourutaltta, jonka mv. Antti Huhtamaa (os: Tulvasillantie 29, 38740 HAPUOJA, puh: 930-22940) on joskus löytänyt omalta pelloltaan Hapualan kivikautiselta asuinpaikalta, siirtäessään maata savikuoppien tasaamista varten. Löytäjä lahjoittaa taltan museovirastolle.

Mitat: 82 X 38 X 17 mm. paino 72 g. Kiviaines mustaa sädekiviliusketta tai sitä muistuttavaa kivilajia. Poikkileikkaus on segmentin ja suorakaiteen välimuoto. Taltan selkä on paremminkin suora kuin kaareva. Kannasta on lohkeillut paloja. Hionta ei ole täysin silittänyt lohkaisupintoja.

:2 Kourutaltta, löytötiedot kuten edellisellä taltalla. Löytäjä lahjoittaa esineen museovirastolle.

Mitat: 105 X 42 X 21 mm. paino 169 g. Kiviaines mustaa sädekiviliusketta tai sitä muistuttavaa kivilajia. Poikkileikkaus segmenttiä tavoitteleva. Selkä suora. Kanta tasapäinen. Reunoilla pieniä lohkeamia kannasta alkaen. Hionta ei ole täysin silittänyt lohkaisupintoja.

:3 Hiekkakivihioimen pala, inventointilöytö pellon pinnasta suunnilleen kohdasta: x = 6858 20, y = 1569 12, z: 70-72,5 (PK 1144 09). Mitat: 41 X 25 X 5 mm, paino 5 g.

:4 Kvartsi-iskoksia, 3 kpl, yht. 17 g. Löytökohta kuten edellisellä hioimen palalla..

KM 28969:1-3

KANKAANPÄÄ, Kankaanpään kylä, Lohikosken ylikäytävä eli Jyllinmäki. Pintapoimintalöytöjä kivikautiselta asuinpaikalta, jonka tunnus on 214 1 0014. Poimittu inventointikäynnin yhteydessä.

:1 Hiekkakivihioin. Löytöpaikka Lorvikadun reunaleikkaus sijainnissa: x = 6857 30, y = 1572 51, z: 75-80. Kahdelta sivulta hiottu, mitat 144 X 74 X 43 mm. Ei punnittu.

:2 Kvartsi-iskoksia, 3 kpl, yht. 6 g. Löytöpaikka kuten edellisessä alanimeroissa.

:3 Kvartsi-iskoksia, 8 kpl, yht. 16 g. Löytökohta suunnilleen: x = 6857 26, y = 1572 54, z: 80-82,5.

KM 28970:1

KANKAANPÄÄ, Kankaanpään kylä, Sikurikoski (B). Pintapoimintalöytöjä pellosta. Mj.rek.nro 214 1 0008.

:1 Kvartsi-iskoksia, 3 kpl, yht. 10 g. Löytyneet suunnilleen sijainnista: x = 6856 77, y = 1566 81, z: n. 70.

:2 Kvartsi-iskos, 1 g. Löytynyt suunnilleen sijainnista: x = 6856 75, y = 1566 77, z: n. 70.

:3 Kvartsi-iskoksia, 10 kpl, yht. 64 g. Löytyneet suunnilleen sijainnista: x = 6856 80, y = 1566 84, z: n. 69.

KM 28971

KANKAANPÄÄ, Vihteljärvi, Uusiranta. Inventointilöytöjä pellostä. Löytöpaikan sijainti: x = 6849 86, y = 2422 07, z: 72,5–75 (PK 2122 02).

Iskoksilta vaikuttavia kvartsin paloja, 4 kpl, yht. 52 g.

KM 28972:1–15

KANKAANPÄÄ, Vihteljärvi, Kaappikallio. Inventointilöytöjä kivikautiselta asuinpaikalta tieltä, sen ojan reunaleikkauksesta ja ojaan liittyvistä hiekanottoaikoista. Löytöpaikat merkitty inventointikertomuksen liitteenä olevaan asemapiirrookseen.

:1 Keihäänkärjen, nuolenkärjen tai veitsen osa, kiveä, hionta huolellista, mitat: 35 X 18 X 4 mm, paino 2 g. Löytöpaikka inventointikertomuksen asemapiirroksessa merkitty numerolla 5.

:2 Hiotun kiviesineen siru, mitat: 36 X 21 X 6 mm, paino 3 g. Löytökohdasta 10.

:3 Hiekkakivihioimen pala, mitat: 100 X 60 X 15 mm, paino 61 mm Löytökohdasta 15

:4 Työstetty kiven siru, hiekkakivihioimen tyyppinen, mutta työstöjalka on epätavallista lajia. Mitat 58 X 38 X 7 mm, paino 18 g. Löytökohdasta 13

:5 Kandeksi katkennut kiviesineen teemä, kokonaisuuden pituus ollut ehjänä n. 136 mm, lev. 39 mm ja paksuus 12 mm. Yhdellä lappeella hiontaa. Paino 92 g. Löytökohdasta 3.

:6 Kvartsi-iskoksia, 7 kpl, yht. 68 g. löytökohdasta 2.

:7 Kvartsi-iskos, 7 g. löytökohdasta 8.

:8 Kvartsi-iskoksia, 2 kpl, yht. 21 g. löytökohdasta 12

:9 Kvartsi-iskoksia, 2 kpl, yht. 9 g. löytökohdasta 14.

:10 Iskos, muuta kivilajia kuin kvartssia, 15 g. löytökohdasta 6.

:11 Palaneen luun siruja, 2kpl, yht. alle 1 g. Löytökohdasta 1.

:12 Palaneen luun siru, 2 g. löytökohdasta 4.

:13 Palaneen luun siru, alle 1 g. löytökohdasta 7.

:14 Palaneen luun siruja, 5 kpl, yht. 3 g, löytökohdasta 9.

:15 Palaneen luun siruja, 5 kpl, yht. 2 g, löytökohdasta 11.

